

HET COMPLETE HANDBOEK VOOR DE OPVOEDING, TRAINING EN VERZORGING VAN EEN CHIHUAHUA

**Gedrag, opvoeding,
training en problemen
oplossen**

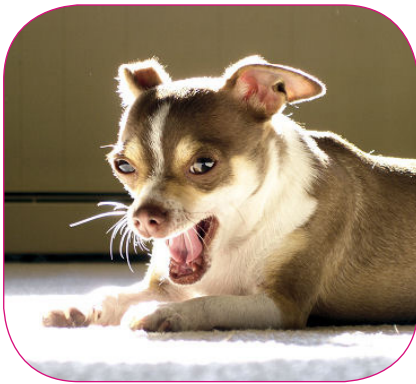

**Nu inclusief 5 gratis
bonussen**

INHOUDSOPGAVE

Inleiding 3

De chihuahua: klein van stuk, groot in geschiedenis 4

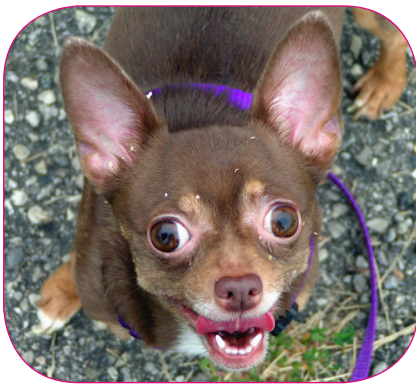
Innerlijk en uiterlijk 6

De aanschaf 10

Welkom thuis! 15

Je chihuahua ophalen bij de fokker 17

Een zindelijke chihuahua 21

Tijd voor training! 24

Ongewenst gedrag voorkomen en afleren 29

Etenstijd 33

Uiterlijke verzorging 37

Gezondheid 41

Voortplanting bij de chihuahua 46

Nawoord 49

Belangrijke en interessante websites 49

Colofoon 49

INLEIDING

Je bent de trotse bezitter van een chihuahua en je wilt het allerbeste voor hem. Je wilt echter ook het allerbeste voor jezelf, namelijk een chihuahua die goed is opgevoed. Wat is er fijner dan het hebben van een hond die bij iedereen geliefd is, die goed naar je luistert, die het goed met andere honden kan vinden en die niet de dingen doet waar jij bij andere honden altijd zo'n hekel aan had?

Na de aanschaf van mijn eerste chihuahua heb ik van alles fout gedaan. Ik kreeg hem als kleine pup en was stapelgek op hem. Ik bracht hem met veel liefde groot en behandelde hem als een kind. Uiteindelijk leidde de manier waarop ik met hem omging ertoe dat hij na een paar jaar vervelende gedragsproblemen begon te vertonen. Zo luisterde hij totaal niet naar me en blafte onophoudelijk. Hij trok aan de lijn, blafte naar alle honden die hij tegenkwam en sprong tegen mij en het bezoek op.

Ik ging te rade bij een aantal hondentrainers en volgde hun adviezen op. Maar mijn chihuahua nam een loopje met me als hij daar zin in had. Op een of andere manier lukte het mij niet hem in het gareel te krijgen. Ik raakte er bijna gefrustreerd van. Aangezien het niet in mijn aard ligt om gauw op te geven, ben ik me gaan verdiepen in alles wat met de chihuahua en zijn opvoeding te maken heeft. Ik besteedde een groot deel van mijn vrije tijd aan het lezen van allerlei boeken en het afstruinen van het internet. Ook las ik veel hondenboeken van hondenexperts, maar op een of andere manier werkten hun technieken niet voldoende bij mijn chihuahua. Dit kwam, zo ontdekte ik later, omdat deze boeken te algemeen waren. Het waren geen boeken die speciaal waren geschreven over de chihuahua.

Door veel te lezen over de het karakter van de chihuahua en de kenmerken van het ras, beseftte ik dat juist een chihuahua over de perfecte eigenschappen beschikt om getraind te worden. Hij is zeer intelligent en zeer op de baas gericht. Je doet hem een enorm plezier als je er tijd in steekt hem van alles te leren. De kern van het probleem van de meeste chihuahuabezitters ligt dan ook in het feit, dat zij de opvoeding van hun chihuahua niet zo serieus nemen, omdat het zo'n klein hondje is. Echter, de chihuahua is en blijft een hond en een hond heeft een (roedel)leider nodig. Zodra niet duidelijk wordt wie de baas is, zal een chihuahua in het machtsvacuüm stappen en de leiding nemen, met alle negatieve gevolgen van dien.

Ik kwam erachter dat ik niet de enige was die met dezelfde vragen en problemen zat over de opvoeding van de chihuahua. Daarom besloot ik een boek over de chihuahua te schrijven om zo mijn kennis en ervaringen met anderen te kunnen delen. In dit complete chihuahuaboek heb ik al mijn aantekeningen verwerkt die ik de afgelopen jaren heb verzameld. Ik kan jou dus precies vertellen wat je moet doen om de gehoorzame chihuahua te krijgen waar je altijd al van hebt gedroomd. Mijn technieken zijn eenvoudig toe te passen en leiden tot een geweldig resultaat. Denk nu niet dat het boek slechts over de opvoeding van de chihuahua gaat. Dit boek zou geen "compleet handboek" heten als er geen informatie in te vinden was over bijvoorbeeld zijn karakter, verzorging, voeding en gezondheid. Om er zeker van te zijn dat alles in dit e-book klopt, heb ik een dierenarts en twee chihuahuafokkers geraadpleegd en hun mijn e-book laten lezen.

Ik weet dat het te mooi klinkt om waar te zijn, maar geloof me... Alle informatie en technieken in dit e-book hebben voor mij en voor vele anderen gewerkt. Keer op keer!

De chihuahua: klein van stuk, groot in geschiedenis

De chihuahua is een hondje met een groot en kleurrijk verleden. Dit kleinste hondenras ter wereld met zijn appelvormige kopje en vleermuisoortjes is vernoemd naar de provincie Chihuahua in Mexico, maar komen zijn voorouders daar ook vandaan?

Het is algemeen bekend dat alle hondenrassen uiteindelijk afstammen van de wolf. Wanneer je echter het uiterlijk van de chihuahua met dat van de wolf vergelijkt, kun je slechts tot één conclusie komen: de ontwikkeling van het chihuahuaras moet duizenden jaren in beslag hebben genomen!

Historici weten niet precies waar de vroegste voorouders van de chihuahua vandaan komen. Er bestaan verschillende theorieën over. Zo zou de chihuahua afstammen van de fennek of woestijnvos, die wel de kleinste hondachtige ter wereld wordt genoemd. De oortjes van de chihuahua en de fennek vertonen weliswaar gelijkenis, maar de fennek komt alleen voor in Noord-Afrika en West-Azië. Aangezien uit onderzoek is gebleken, dat de chihuahua het oudste hondenras is van het Amerikaanse continent, lijkt een relatie tussen deze twee dieren niet erg voor de hand te liggen.

Anderen denken dat de voorouders van de chihuahua zich lang geleden hebben vermengd met de xoloitzcuintli, een klein, kaal hondenras, dat oorspronkelijk uit China afkomstig was. De Chinezen stonden erom bekend dat ze goed waren in het fokken van kleine hondenrassen. De kleine voorouder van de chihuahua zou via handelsroutes in Midden-Amerika terecht zijn gekomen. Er bestaan ook theorieën die volgens sommigen bewijzen dat de voorouders van de chihuahua oorspronkelijk uit Europa komen. Op het eiland Malta kwam een hondenras voor dat leek op de chihuahua. Dit ras had net als de chihuahua een molera: een “gat” of een zachte plek in de schedel, vergelijkbaar met de fontanel bij de mens. En een schilderij dat stamt uit het einde van de vijftiende eeuw, net voordat Columbus Amerika ontdekte, toont een tafereel met een hondje dat sprekend op de chihuahua lijkt.

Wat in ieder geval vaststaat, is dat bij de oude Indiaanse beschavingen in Midden-Amerika – de Maya’s, de Tolteken en de Azteken – een reebruin, kortharig hondje voorkwam. Het is zeer aannemelijk dat dit hondje de voorouder is van de huidige chihuahua. Het vroegste bewijs daarvoor leveren de opgravingen die gedaan zijn op Tolteekse archeologische plaatsen. Tijdens deze opgravingen werden de resten blootgelegd van hondjes, die door de Tolteken “techichi” werden genoemd.

De Tolteken leefden van de tiende tot de twaalfde eeuw in een groot deel van Centraal-Mexico. In hun cultuur nam mystiek een belangrijke plaats in. Aangenomen wordt, dat de hondjes een grote rol speelden in hun (godsdiens) rituelen. De Tolteken waren een hoogmoedig en oorlogszuchtig volkje. Tijdens hun veroveringstochten reisden de hondjes met hen mee. Zo kon het gebeuren dat het hondenras zich verspreidde over een groot deel van Midden-Amerika. Het gebied dat de Tolteken veroverden, behoorde voor een groot deel toe aan de Maya’s. De Tolteken en de Maya’s hadden met elkaar gemeen, dat zij hun dagelijkse bezigheden vastlegden op stenen, die “codices” werden genoemd. Op deze stenen is een hondje te zien met dezelfde wijd uitstaande oren als de hedendaagse chihuahua.

De Azteken veroverden in het pre-columbiaanse Mexico op hun beurt weer het gebied waar de Tolteken woonden. Zowel de menselijke als dierlijke overlevenden werden opgenomen in de Azteekse cultuur. De techichi speelden een grote rol in het leven van de Azteken. Bij archeologische opgravingen op begraafplaatsen heeft men in Azteekse graven naast menselijke resten ook de resten gevonden van een hondje dat veel gelijkenis vertoont met de chihuahua. De hondjes moesten hun baasje begeleiden naar de spirituele wereld. Zij werden daarom geofferd en samen met hun baasje begraven.

Onder de Azteken vermeerderde het ras zich in snel tempo. Zij kwamen ook terecht in het noorden van Mexico, in de provincie Chihuahua. Toen de Spanjaarden onder leiding van Hernando Cortez echter in 1520 Mexico binnenvielen en het rijk van de Azteken vernietigden, leek het voortbestaan van het hondenras in gevaar te komen. De Spanjaarden ontdekten namelijk dat de hondjes prima te eten waren. Boeren families probeerden de dieren op het platteland verborgen te houden voor de Spanjaarden. Veel hondjes vluchtten het wild in. In bergachtige gebieden in Mexico vind je nu nog steeds een wilde hondensoort die een aantal uiterlijke kenmerken van de chihuahua vertoont.

Blijkbaar beschouwden de Spanjaarden de “techichi” niet alleen als voedselbron, maar ook als bron van vermaak. Halverwege de zestiende eeuw namen zij regelmatig hondjes mee naar hun vaderland, waar zij als gezelschapsdieren werden gehouden in de aristocratische kringen.

Nadat Mexico in 1829 onafhankelijk werd en de chihuahua niets meer te vrezen had van de Spaanse overheersers, brak er een rustige periode aan voor het ras. Het toerisme bloeide op in het noorden van Mexico en steeds meer Amerikanen bezochten

het land, in het bijzonder de provincie Chihuahua. Hier maakten zij kennis met de schattige hondjes, die sindsdien chihuahua's worden genoemd.

De Amerikanen vonden de chihuahua door zijn kleine formaat en lieve karakter een uitermate geschikt gezelschapsdier. Daarom kochten zij chihuahua's van de inheemse bevolking en namen deze mee naar hun vaderland. Toch zou het nog tientallen jaren duren, voordat het hondje in de hele Verenigde Staten populair werd. Aan het eind van de negentiende eeuw maakte de Amerikaanse Kennel Club voor het eerst melding van het bestaan van het ras. In 1923 werd de Amerikaanse Chihuahua Club opgericht en werd de rasstandaard omschreven en aanvaard. Sindsdien mag de chihuahua meedoen aan shows, tentoonstellingen en wedstrijden.

In de jaren '50 van de vorige eeuw werd de chihuahua zelfs het populairste hondenras in de Verenigde Staten. Veel mensen verhuisden toen van het platteland naar de stad en de chihuahua paste prima bij de kleinere, stadse behuizing. Een nieuwe opleving in de populariteit van de chihuahua volgde in de jaren '90, toen fastfoodketen Taco Bell, die Mexicaanse lekkernijen als taco's en burrito's verkoopt, op het idee kwam om de chihuahua als mediamascotte te introduceren. Door de advertentiecampagne van Taco Bell, waarin een aangeklede chihuahua een rol speelde, schoot de vraag naar chihuahua's omhoog en het duurde dan ook niet lang voordat broedfokkers het gat in de markt hadden ontdekt. Het zal niemand verbazen dat veel van deze chihuahua's uiteindelijk niet aan de verwachtingen van hun baasjes voldeden en vervolgens in het asiel terechtkwamen. Door aanscherping van de regels voor fokkers in de VS ziet men de toekomst voor het chihuahuaras tegenwoordig weer met veel vertrouwen tegemoet.

In Europa, en dus ook in Nederland, kreeg de chihuahua pas na de tweede wereldoorlog bekendheid. In 1957 werd de eerste chihuahua in Nederland vanuit de Verenigde Staten geïmporteerd en ingeschreven onder de naam Goedbloed's Bambi. De Nederlandse Chihuahua Club werd opgericht in 1972 en trad in het jaar 2000 toe als lid van de Vereniging Raad van Beheer op Kynologisch Gebied. Aan het begin van deze eeuw won de chihuahua in Nederland enorm aan populariteit. De societyster en miljardairsdochter Paris Hilton, die haar chihuahua Tinkerbelle als een soort modeaccessoire overal mee naar toe nam, heeft hier zeker een bijdrage aan geleverd. Maar ook films als Beverly Hills Chihuahua, waarin dappere, sprekende chihuahua's de hoofdrol spelen, hebben de verkoop van chihuahua's in Nederland gestimuleerd. De fokkers in Nederland hebben al enige tijd moeite om aan de vraag naar chihuahua's te voldoen.

Samenvatting

- Er zijn veel theorieën over de afkomst van de chihuahua.
- Het is bewezen dat bij de oude Indiaanse beschavingen in Midden-Amerika een reebruin, kortharig hondje voorkwam.
- Het hondje werd door de Tolteken en Azteken "techichi" genoemd en speelde een grote rol in hun cultuur.
- De Spanjaarden beschouwden de techichi vooral als een lekkernij.
- Na de onafhankelijkheid van Mexico in 1829 bezochten steeds meer Amerikanen de provincie Chihuahua, waar zij kennismaakten met het bruine hondje, dat al gauw "chihuahua" werd genoemd.
- De chihuahua werd halverwege de 20e eeuw pas echt populair in de Verenigde Staten.
- Sinds het begin van de 21e eeuw is in Nederland de vraag naar chihuahua's enorm gestegen.

INNERLIJK EN UITERLIJK

Op het moment van schrijven van dit boek is de chihuahua een enorm populair hondenras in Nederland. De chihuahua heeft het imago van oude-dames-hondje helemaal van zich afgeschud en is nu geliefd bij jong en oud. Zo geliefd zelfs, dat de fokkers de vraag nauwelijks aankunnen. De chihuahua heeft door alle aandacht in de media een grotere bekendheid gekregen. Zijn handzame formaat en zijn karakter hebben de populariteit nog verder versterkt.

De chihuahua is een uitermate geschikt hondje voor mensen die klein behuisd zijn en die, om wat voor reden dan ook, niet in staat zijn om lange afstanden met hun hond te gaan wandelen. Een chihuahua houdt best van een wandeling op zijn tijd en het is goed voor zijn socialisatie om buiten vriendjes te ontmoeten. Het is echter niet zo dat hij lange wandelingen moet maken om zijn energie kwijt te raken, zoals bij veel andere (vooral grote) hondenrassen het geval is.

Zijn populariteit bij jonge mensen heeft hij waarschijnlijk te danken aan het feit dat jonge, succesvolle rolmodellen, zoals Paris Hilton een chihuahua hebben, die zij in trendy tasjes overal mee naar toe nemen. De chihuahua past ook best in een gezin met kinderen, al zal hij zich het meest thuisvoelen bij kinderen die wat ouder zijn. Als zij boven de acht zijn, weten zij iets beter met het fragiele lichaampje van de chihuahua om te gaan.

De chihuahua heeft een aanhankelijk karakter en dat maakt hem voor veel mensen een aantrekkelijk ras. Hij houdt ervan zich tegen de baas aan te vlijen en vertroeteld te worden. Het klopt dat de meeste chihuahua's echte schoothonden zijn, maar wat is daar op tegen, als hond én baas het plezierig vinden om lekker tegen elkaar aan te kruipen? Hij hecht zich het meest aan één persoon of één gezin en daarom zal hij bij vreemden eerst even de kat uit de boom kijken. Meestal is het ijs snel gebroken als hij de visite al eens eerder heeft ontmoet. De chihuahua is ook waaks. Hij heeft een prima gehoor en zal bij geluiden die hij niet kent meteen aanslaan. Voor een klein hondje heeft hij een behoorlijk luide blaf. De woorden "klein, maar dapper" zijn zeker op hem van toepassing. Voor grote honden is hij namelijk helemaal niet bang. Sterker nog, hij lijkt het idee te hebben dat hij van hetzelfde formaat is. Met andere huisdieren, zoals katten, kunnen chihuahua's het over het algemeen prima vinden.

Als we het hebben over de raskenmerken van de chihuahua, gaat het niet alleen om zijn formaat en karaktertrekken, maar vooral ook om zijn specifieke uiterlijke kenmerken. De raskenmerken van de chihuahua worden beschreven in de rasstandaard van de Fédération Cynologique Internationale (FCI). Deze organisatie werd opgericht in 1911 en er zijn inmiddels ongeveer 80 landen binnen en buiten Europa bij aangesloten. Er zijn op dit moment 343 rassen die door de FCI worden erkend. Elk ras is eigendom van een bepaald land, dat zelf verantwoordelijk is voor het opstellen van de rasstandaard.

Tijdens hondenshows baseren keurmeesters hun keuringen op deze rasstandaards. Voor fokkers die met hun honden naar de shows gaan, is de rasstandaard een belangrijke richtlijn. Het ideaalbeeld waaraan het ras moet voldoen, wordt erin omschreven, evenals de rasfouten. Bij deze rasfouten gaat het niet alleen om uiterlijke kenmerken. Bepaalde ernstige genetische afwijkingen, die bij de hond (en dus ook bij de baas) veel leed kunnen veroorzaken, vallen ook onder de rasfouten. Honden die niet aan het ideaalbeeld voldoen, zullen niet snel worden uitgekozen om mee te fokken.

In de afgelopen jaren is de rasstandaard van de chihuahua twee keer gewijzigd. Sinds 2004 is een raskenmerk van de chihuahua "een goed gerond appelhoofd". Dit klinkt niet erg complimenteus, maar geloof me als ik zeg dat een chihuahua zonder appelhoofd het op tentoonstellingen en bij keuringen wel kan vergeten. Bovenop dit appelhoofdje was in 2004 een kleine fontanel nog toegestaan. In 2009 wijzigde de FCI de rasstandaard van de chihuahua opnieuw. Sindsdien is zelfs een kleine fontanel niet meer toegestaan.

De langharige en de kortharige chihuahua hebben dezelfde rasstandaard. Dit is opmerkelijk, omdat de langharige variant vrijwel zeker in de Verenigde Staten is ontstaan door het kruisen van de kortharige chihuahua met andere kleine rassen, zoals het vlinderhondje. Men heeft bij het fokken blijkbaar de meeste raskenmerken van de kortharige chihuahua weten te behouden. Bij tentoonstellingen vallen de langharige en de kortharige chihuahua wel in een andere categorie. Er is trouwens een klein verschil in karakter tussen de twee varianten: de langharige chihuahua heeft een iets zachtaardiger karakter dan de kortharige. De laatstgenoemde is over het algemeen iets pittiger en feller.

Toekomstige hondenbazen die op zoek zijn naar een maatje zullen waarschijnlijk iets minder waarde hechten aan de rasstandaard, vooral wanneer het gaat om uiterlijke kenmerken zoals te puntige oren of een te korte nek. Het gaat tenslotte vooral om de innerlijke schoonheid van de hond. Mocht je echter van plan zijn ooit chihuahua's te gaan fokken of denk je de trotse bezitter te zijn van een uitzonderlijk mooi exemplaar dat bij wedstrijden en op tentoonstellingen wel eens een prijs in de wacht zou kunnen slepen, dan is het toch handig om op de hoogte te zijn van alle eisen waaraan je chihuahua moet voldoen.

FCI Groep 9 : Gezelschapshonden
Rasstandaard : FCI nummer 218
Sectie : 6 Chihuahua
Land van herkomst : Mexico

Algemene verschijning:

Het lichaam van deze hond is compact. Zeer belangrijk is het feit dat zijn schedel appelvormig is en dat hij zijn middelmatig lange staart erg hoog draagt, ofwel gebogen, ofwel in de vorm van een halve cirkel. De punt moet naar beneden wijzen in de richting van de lendenen.

Belangrijke verhoudingen:

De lengte van het lichaam is iets meer dan de schouderhoogte (ook wel “schofthoogte” genoemd). Een bijna vierkant lichaam is echter gewenst, in het bijzonder bij de reuen. In verband met zwangerschap is bij de teven een iets langer lichaam toegestaan.

Gedrag/temperament:

Snel, attent, levendig en erg moedig.

Hoofd:

Schedelgedeelte:

Schedel : Goed gerond appelhoofd (een typische eigenschap van het ras).

Stop : Zeer uitgesproken, diep en breed, waarbij het voorhoofd is gerond boven de aanzet van de snuit.

Gezicht:

Neus : Alle kleuren zijn toegestaan. De neus is kort en wijst iets naar boven.

Snuit : Kort, en recht van opzij bezien, breed aan de aanzet en toelopend naar de punt.

Lippen : Droog, nauwsluitend.

Wangen : Licht ontwikkeld en vlak.

Kaken/gebijt : Schaar- of tanggebijt. Geen afwijkingen van de boven- of onderkaak, zoals een overbeet of een onderbeet.

Ogen : Zeer grote, ronde, expressieve ogen. Niet uitpuilend, perfect donker. Lichte ogen zijn weliswaar toegestaan, maar niet wenselijk.

Oren : Groot, rechtop staand, breed aan de aanzet, geleidelijk toelopend naar de iets geronde punt. In rust opzij gebogen en een hoek van 45° vormend.

Nek : Middelmatig lang. Bij de reuen zwaarder dan bij de teven. Geen keelhuid. Bij de langhaar variant is de aanwezigheid van een kraag met langer haar zeer gewenst.

Lichaam:

Compact en goed gebouwd.

Toplijn : Recht.

Schoft : Amper zichtbaar.

Rug : Kort en stevig.

Lendenen : Stevig gespierd.

Kruis : Breed en sterk, bijna vlak of licht hellend.

Borst : Brede, diepe borstkas. De ribben zijn goed gewelfd. Van de voorzijde gezien: ruim, maar niet overdreven. Van opzij gezien: reikend tot de ellebogen. Niet tonvormig.

Onderbelijning : Gevormd door een duidelijk oplopende buikbelijning. Een slappe buiklijn is toegestaan, maar niet gewenst.

Staart:

Hoog aangezet, vlak uitziend, van middelmatige lengte. Breed aan de aanzet en geleidelijk toelopend naar de punt. De staartdracht is karakteristiek voor het ras. Als de hond loopt, wordt de staart hoog gedragen in een boog of in een halve cirkel met de punt naar de lendenen gericht, wat balans geeft aan het lichaam. De staart mag nooit tussen de benen of onder de ruglijn gekruld worden gedragen. De beharing van de staart is afhankelijk van de variant en komt overeen met de vacht op het lichaam. De staart vormt een pluim bij de langhaar variant, die in rust naar beneden hangt en dan een lichte haak vormt.

Ledematen:

Voorhand : De voorbenen zijn recht en van goede lengte. Zij vormen van voren gezien een rechte lijn met de ellebogen.

Van opzij gezien zijn ze verticaal.

Schouder : *Vlak, met middelmatige bespiering. De hoeking tussen het schouderblad en de bovenarm is evenredig.*

Elleboog : *Vast en nauwsluitend aan het lichaam, waardoor vrije beweging wordt verzekerd.*

Middenvoet (pols) : *Licht schuin aflopend, sterk en flexibel.*

Achterhand : *De achterbenen zijn goed gespierd en hebben lange botten, die verticaal en evenwijdig ten opzichte van elkaar staan. De hoeking in de heup-, knie- en hakgewrichten is goed en in harmonie met de hoeking van de voorhand.*

Hak : *Kort, met een goed ontwikkelde achillespees. Van achteren gezien recht en verticaal in positie.*

Voorvoet : *Zeer klein en ovaal, met de tenen goed apart, maar niet wijd uitstaand (zoals bij hazen- of kattenvoet). De nagels zijn goed gebogen en middelmatig lang. De voetkussens zijn goed ontwikkeld en veerkrachtig. Wolfsklauwen zijn niet gewenst.*

Gangwerk:

De passen zijn lang, veerkrachtig, energiek en actief, met een goede reikwijdte en stuwkracht. Van achteren gezien moeten de benen parallel aan elkaar bewegen, zodat de voetafdruk van de achtervoet precies past in die van de voorvoet. Wanneer de snelheid wordt verhoogd hebben de benen de neiging naar elkaar toe te bewegen in de richting van de centrale lijn van het zwaartepunt (eensporig gaan). Het gangwerk is vrij en soepel, zonder zichtbare inspanning. Hoofd omhoog en vaste rug.

Huid:

Deze is glad en soepel over het hele lichaamsoppervlak.

Vacht:

Bij dit ras bestaan er twee vachtvariëteiten.

Korthaar: de vacht is kort en dicht aanliggend over het hele lichaam. Als er een ondervacht is, is het haar iets langer. Dun haar op de keel en buik is toegestaan. Het haar is enigszins langer op de nek en de staart, maar kort op het gezicht en de oren. De vacht is glanzend en heeft een zachte structuur. Honden zonder haar zijn niet toegestaan.

Langhaar: de vacht moet fijn en zijdeachtig zijn, glad of licht golvend. Een te dikke ondervacht is niet gewenst. Op de oren, de nek, de achterkant van de voor- en achterbenen, de voeten en de staart is de vacht langer. Een lange, golvende vacht, zoals bij de malthezer wordt niet geaccepteerd.

Kleur: alle kleuren in alle mogelijke nuances en combinaties zijn toegestaan, met uitzondering van de kleur merle.

Gewicht:

Bij dit ras wordt alleen naar het gewicht gekeken en niet naar de hoogte. Het ideale gewicht ligt tussen 1,5 en 3 kilogram. Dieren die minder wegen dan 500 gram of zwaarder zijn dan 3 kilogram worden gediskwalificeerd.

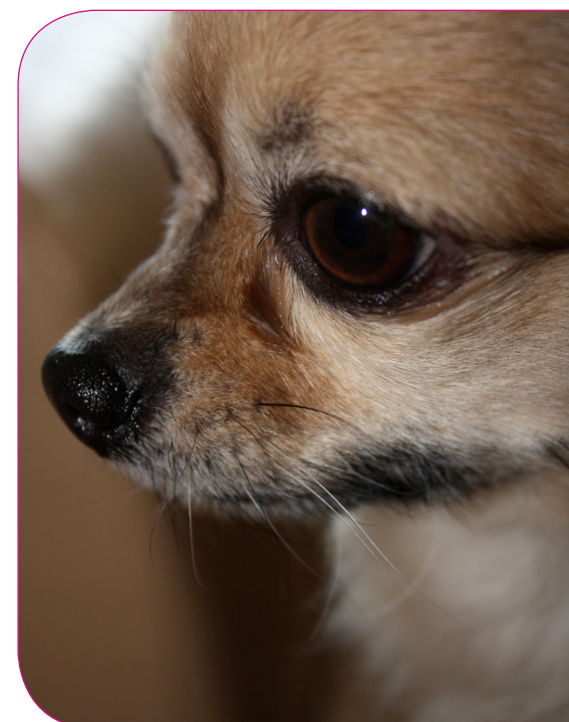
Fouten:

Alle afwijking van de hiervoor genoemde punten moet worden beschouwd als fout. De beoordeling van de ernst van de fout moet in verhouding staan tot de mate waarin de fout zich voordoet. Met andere woorden: de keurmeester bepaalt of hij de fout door de vingers ziet en/of de hond eventueel minder punten toekent.

- Ontbrekende tanden
- “Dubbele” tanden (nog aanwezige melktanden)
- Puntige oren
- Korte nek
- Lang lichaam
- Ronde of holle rug (lordose of kyfose)
- Hellend kruis
- Smalle borst, vlakke ribbenkast.
- Staart niet goed in aanzet, kort of gekruld.
- Korte ledematen
- Uitstaande ellebogen
- Te nauwe achterhand

Ernstige fouten:

- Smalle schedel
- Kleine ogen, diep geplaatst of uitpuilend
- Lange snuit
- Onder- of bovenbeet

- Patella luxatie (een aandoening aan de knieschijf, waarop ik in het hoofdstuk over gezondheid uitvoerig zal ingaan).

Diskwalificatiefouten:

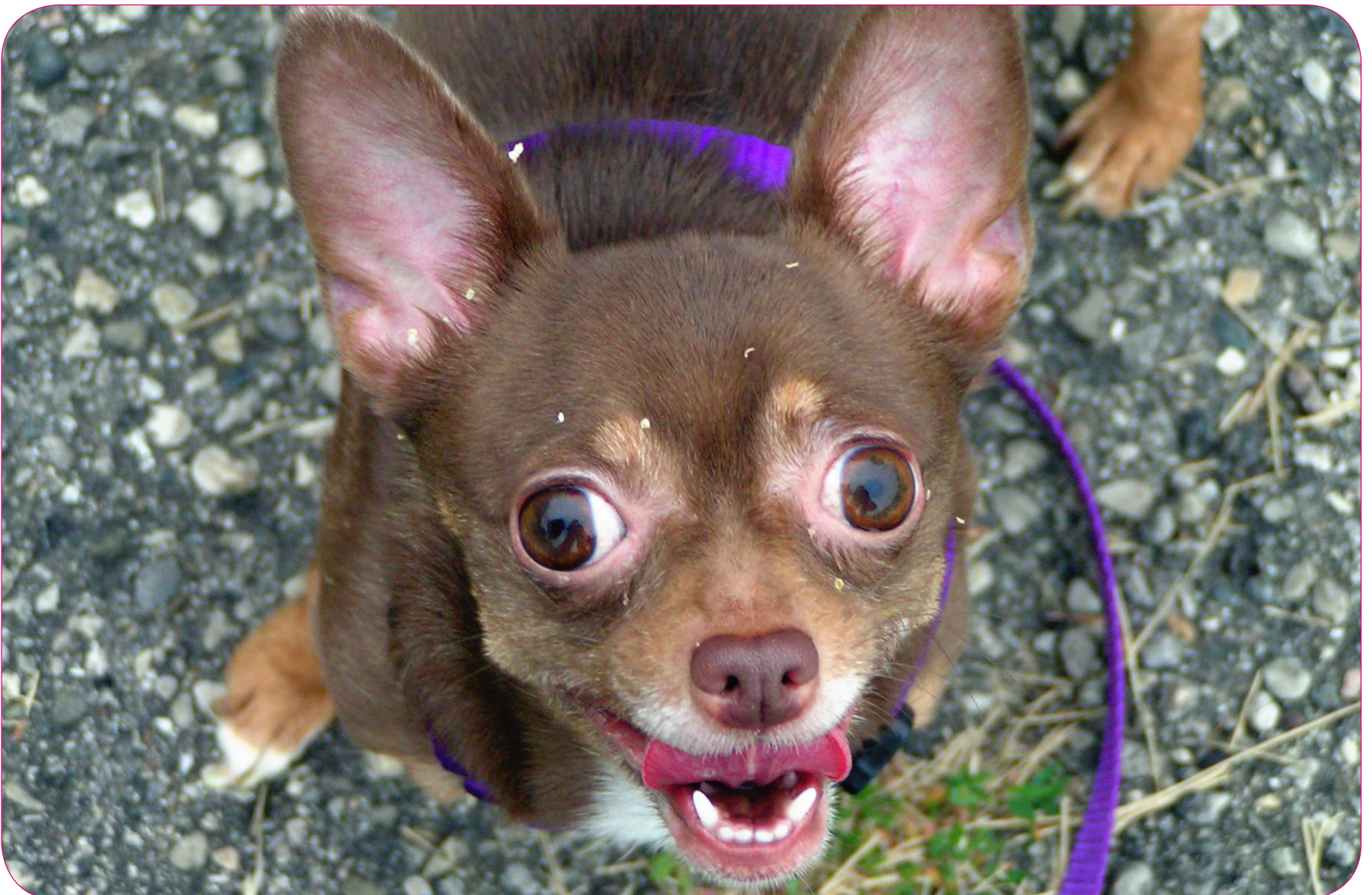
- Agressief of overdreven schuw
- Hert-achtige honden (atypische honden met een extreme lichaamsbouw: een te klein hoofd, een lange nek en lange ledematen)
- Honden met een open fontanel
- Honden met hangende of te kleine oren
- Extreem lang lichaam
- Ontbreken van de staart
- Bij de langharige variant: honden met erg lange, fijne en golvende vacht
- Bij de kortharige variant: honden met kale plekken (alopecia)
- Honden die minder wegen dan 500 gram of zwaarder zijn dan 3 kilogram.
- Honden die duidelijke fysieke of psychische afwijkingen vertonen worden gediskwalificeerd

Opmerking:

Reuen moeten twee normaal ontwikkelde, volledig in het scrotum ingedaalde testikels bezitten.

Samenvatting

- De populariteit van de chihuahua is sinds het begin van de 21e eeuw enorm toegenomen.
- Het karakter en het handige formaat van de chihuahua spreken mensen van verschillende leeftijden aan.
- Er is een verschil in karakter tussen de langharige en de kortharige variant.
- De rasstandaard van de FCI is vooral van belang voor keurmeesters en fokkers.
- De rasstandaard geeft een omschrijving van het ideaalbeeld waaraan de chihuahua moet voldoen.

DE AANSCHAF

Het lijkt je gezellig een hond in huis te hebben en je voorkeur gaat uit naar een chihuahua. Voordat je tot de aanschaf overgaat, is het verstandig alle voors en tegens op een rijtje te zetten. Daarbij kun je jezelf de volgende vragen te stellen:

Past een hond eigenlijk wel bij mij?

Het kopen van een hond is een belangrijke beslissing waar je van te voren goed over moet nadenken. Koop nooit en te nimmer een hond in een opwelling! Als je eenmaal een hond hebt aangeschaft, ben je verantwoordelijk voor het wel en wee van een levend wezen, dat gemiddeld 12 tot 14 jaar oud wordt. Kies je voor een chihuahua, dan komen daar vrijwel zeker nog een aantal jaartjes bij. Kleine hondenrassen worden gemiddeld ouder dan grote en een chihuahua beschikt in de regel over een goede gezondheid. Een hond is geen speeltje dat je aan de kant zet, zodra je erop uitgekeken bent. Je zult een hond onderdak, aandacht, liefde, medische zorg, voeding en niet te vergeten opvoeding moeten kunnen geven.

Vraag je in alle eerlijkheid af of een hond past bij jouw (toekomstige) situatie. Jij bent een hondenliefhebber, maar is je partner dat ook? Misschien wil je partner wel een hond, maar absoluut geen chihuahua. Om ellende en ruzies te voorkomen is het dan wellicht verstandiger je zin niet door te drijven. Ben je van plan in de nabije toekomst een gezin te stichten? In dat geval kun je beter nog een aantal jaren wachten met de aanschaf van een hond. De verzorging van baby's en peuters kost veel tijd, maar een hond heeft ook behoefte aan aandacht en zorg. Meestal gaat dit niet goed samen en komt de hond op het tweede plan. Komt er in jouw familie allergie voor huisdieren voor? Denk dan goed na of het verstandig is een hond in huis te nemen. Het is voor iedereen ontzettend verdrietig als blijkt dat je om reden van een allergie afscheid moet nemen van je trouwe viervoeter.

Je zult je hond te eten moeten geven en af en toe heeft hij ook medische zorg nodig. Kies je voor een chihuahua, dan ben je voor deze zaken relatief goedkoop uit. Een chihuahua eet aanmerkelijk minder dan een hond van een groter ras en aangezien vlooiënbestrijdingsmiddelen en ontwormingspillen worden toegediend per kilo gewicht van de hond, zul je hier ook minder aan uitgeven. De inenting die je chihuahua nodig heeft als pup en daarna zijn echter voor alle rassen even duur. Toch kunnen de kosten voor medische zorg onvoorzien hoog oplopen.

Als je chihuahua door een ongeluk zijn pootje breekt en je moet hem laten opereren, kan dat een aardige aanslag betekenen op je spaargeld. Misschien komt het moment dat je je chihuahua wilt laten steriliseren en wie weet komt de tijd dat je hem moet laten behandelen voor ouderdomskwaaltjes. Ik raad je aan de website van een dierenarts eens te bekijken om een idee te krijgen van de kosten die je eventueel te wachten staan. De mogelijkheid bestaat om een huisdierenverzekering af te sluiten, zodat je een groot aantal medische behandelingen voor je hond vergoed krijgt. Wellicht is zo'n verzekering iets voor jou.

Elke hond heeft aandacht en liefde nodig. Hem eten geven, snel even uitlaten en vervolgens uren alleen laten is beslist niet genoeg! Natuurlijk kun je een hond leren een paar uur alleen te blijven, maar te weinig aandacht is slecht voor zijn karakter. Een hond die te lang alleen is, zal zich proberen te vermaken met het slopen van spullen en gaan blaffen of janken. De chihuahua is een gezelschapshond bij uitstek, die zich enorm hecht aan zijn baas en kan daarom niet goed tegen alleen zijn. Veel bonafide chihuahuafokkers zullen je vragen of je fulltime werkt en je in dat geval geen pup verkopen. Je hoeft geen uren met je chihuahua te wandelen, maar aandacht, liefde en een goede opvoeding zijn onontbeerlijk. Heb je te weinig tijd hem die te bieden? Dan raad ik je echt af een chihuahua aan te schaffen.

Vergeet niet dat je met een hond gebonden bent. Een chihuahua kun je weliswaar makkelijk overal mee naar toe nemen vanwege zijn formaat, maar er zijn situaties waarin je hem toch echt thuis moet laten. Zie je het niet zitten je chihuahua mee te nemen op vakantie? Regel dan tijdig opvang, want de dierenpensions zitten in de vakantieperiodes gauw vol.

Heb je ooit eerder een hond gehad? Weet je wat je te wachten staat? Veel hondenrassen, waaronder ook de chihuahua, verharen, waardoor je vaker zult moeten stofzuigen. Een hond kan met modderige poten je huis binnen rennen en je crèmekleurige tapijt bevuild of overgeven op de kussens van je nieuwe bankstel. En wat te denken van een pup die nog niet helemaal zindelijk is en af en toe een "ongelukje" heeft in huis? Met een hond in huis zul je hoe dan ook meer huishoudelijk werk moeten verrichten.

Heeft het bovenstaande je afgeschrikt of aan het twijfelen gebracht? Heel goed, want de aanschaf van een hond moet een weloverwogen beslissing zijn. De dierenasiels in Nederland zitten namelijk al vol genoeg. Ben je vastbesloten dat die hond er moet komen en kun je hem alles bieden wat hij nodig heeft? Weet dan, dat alle tijd die je in zijn opvoeding en verzorging steekt, zich dubbel en dwars terugverdient. Je hond zal de meest trouwe vriend worden die je maar kunt hebben.

Waarom kies ik voor een chihuahua, of...waarom zou een chihuahua mij als baas kiezen?

Je weet zeker dat je een hond wilt aanschaffen en jouw keuze is gevallen op de chihuahua. Wellicht komt dat door zijn handzame formaat, zijn grappige uiterlijk en zijn pittige karaktertje.

Maar wie is nu het ideale baasje voor de chihuahua? Vrijwel zeker iemand die veel bij hem in de buurt is en tegen wie hij lekker aan kan kruipen wanneer hij daar zin in heeft. En iemand die hem graag vertroetelt. Gaat de baas op stap, dan gaat hij graag mee, of hij nu moet lopen of gedragen wordt in een tas.

De chihuahua-baas moet vooral niet denken dat zo'n hondje makkelijker op te voeden is dan een grote hond. Ook chihuahua's hebben strenge huisregels en een consequente opvoeding nodig. Behandel het schattig uitziende hondje niet als speelgoed, anders zal hij zich ontpoppen als een manipulator die je huishouden domineert of naar vreemden happen. Je chihuahua moet weten dat jij de baas bent en dat hij zich aan jouw regels heeft te houden. Een chihuahua is een zeer leergierige en intelligente hond, die snel in de gaten heeft wat zijn baas van hem verlangt. Als je de moeite neemt hem goed op te voeden, zul je veel meer plezier beleven aan je chihuahua.

De chihuahua vindt het fijn om buiten te zijn en soortgenootjes te ontmoeten. Een wat langere wandeling op zijn tijd kan hij ook nog wel waarderen, maar elke dag kilometerslange wandelingen maken hoeft voor hem niet zo nodig. Een puppycursus vindt de chihuahua hartstikke leuk, omdat hij daar goed leert socialiseren en gehoorzamen.

Het baasje van de chihuahua is bij voorkeur iemand die zijn hond in bescherming neemt, mocht dat nodig zijn. De chihuahua lijdt namelijk nogal eens aan zelfoverschatting. Hij is klein, maar ziet er niet tegenop de allergrootste honden uit te dagen. Dit kan gevaarlijke situaties opleveren en als eigenaar zul je hier alert op moeten reageren.

Zowel langharige als kortharige chihuahua's verharen het hele jaar door, maar het meeste haar verliezen ze in het voorjaar en de herfst. Het is echter niet nodig met je chihuahua naar de trimsalon te gaan. Om te voorkomen dat je veel haar in huis terugvindt, verwijder je de dode haren met een borstelbeurt.

Past een chihuahua in een gezin met kinderen?

Een chihuahua zal het prima naar zijn zin hebben bij kinderen die weten hoe ze met hem moeten omgaan. Vanzelfsprekend zullen ze van hun ouders moeten leren wat een hond wel en niet leuk vindt en hem met rust moeten laten als hij aangeeft niet meer te willen spelen.

Ik raad je af een chihuahua aan te schaffen, als je kinderen in de baby-, peuter- of kleuterleeftijd hebt. Zij zijn nog te jong om te beseffen dat ze zo'n teer hondje niet bij één pootje omhoog mogen tillen, zoals ze bij hun teddybeer doen. In een onbewaakt ogenblik kunnen grote ongelukken gebeuren. Jonge kinderen kunnen een chihuahua lelijk verwonden, maar andersom kan natuurlijk ook. Een hond die zich in het nauw gedreven of bedreigd voelt, zal zich altijd verdedigen. Laat daarom kleine kinderen nooit alleen met een hond van welk ras dan ook.

Wanneer je al een chihuahua hebt, dan zorgt de komst van een baby voor veel veranderingen in een hondenleven. Laat hem snuffelen aan de babypulletjes. Hij zal ze snel als vertrouwd beschouwen. Betrek je chihuahua bij de dagelijkse activiteiten, zodat ook hij voldoende aandacht krijgt en zich niet tekort gedaan voelt.

Past een chihuahua bij andere huisdieren?

Over het algemeen gaan chihuahua's en andere huisdieren goed samen. Natuurlijk kunnen de karakters van chihuahua's verschillen, maar als je je chihuahua goed laat socialiseren, zul je merken dat hij een inschikkelijk en gemakkelijk hondje wordt. Door hem van pup af aan kennis te laten maken met andere mensen en dieren, stimuleer je zijn sociale vaardigheden en voorkom je gedragsproblemen. Chihuahua's staan er niet om bekend dat ze een hekel aan katten hebben.

Honden zijn van oorsprong roedeldieren en de chihuahua verblijft dan ook graag in het gezelschap van rasgenootjes. Toch is het niet aan te raden twee chihuahua's tegelijk aan te schaffen. Het opbouwen van een band met je hond kost veel tijd en met twee chihuahua's zul je de aandacht moeten verdelen. Verstandiger is het om je eerst te richten op de opvoeding van één chihuahua en pas de tweede in huis te nemen als de andere volwassen is. Een bijkomend voordeel hiervan is dat de pup het gedrag van de volwassen hond zal imiteren. De volwassen hond helpt daarmee in feite bij de opvoeding van de pup. Laat de chihuahua's op neutraal terrein met elkaar kennismaken, waar ze beide gelijkwaardig zijn. Daarna zullen ze bij je thuis onderling de rangorde bepalen. Je kunt uiteraard ook een chihuahua en een hond van een ander ras aanschaffen. Wanneer je keuze is gevallen op twee honden met een verschillend geslacht, doe je er verstandig aan een van de twee te laten steriliseren dan wel castreren.

Kies ik voor een reu of een teef?

Een reu (mannetje) en een teef (vrouwtje) hebben ieder hun eigen voor- en nadelen. Het is maar net welke redenen jij zwaarder vindt wegen in je keuze. Van een reu wordt gezegd dat hij aanhankelijker is, maar over het algemeen is aanhankelijkheid eerder het gevolg van een verschil in karakter dan in geslacht. Reuen vertonen doorgaans wat dominanter en agressiever gedrag tegenover andere honden, vooral tegenover andere reuen. Daarom heeft een reu wat meer leiding nodig. Teven kunnen echter ook agressief reageren op andere honden, vooral als ze puppies hebben. Als je niet op een nestje puppies zit te wachten, zul je een teef uit de buurt van reuen moeten houden als zij loops is. Reuen hebben eerder de neiging de benen te nemen dan teven, vooral als er een loopse teef in de buurt is en zij plassen veel vaker dan teven. Door buiten overal tegenaan te plassen, bakenen zij hun territorium af.

Kies ik voor een pup of een volwassen hond?

Chihuahupups zijn schattig en wat is er leuker dan er een uit te zoeken uit een nest? Maar past een pup ook bij jou? Een pup zul je zindelijk moeten maken en dit kost een hoop tijd, energie en geduld. Soms word je moedeloos van je net uitgelaten pup, die het buiten te druk heeft met spelen en vervolgens zijn behoefte doet op het tapijt. Met een pup heb je het gevoel dat je alleen maar aan het uitlaten, dweilen en opruimen bent. Dit hoort er allemaal bij en gaat gelukkig weer over. Het opvoeden van een pup is ook heel erg leuk en het geeft veel voldoening. Pups passen zich makkelijk aan hun nieuwe omgeving aan en zijn speels en energiek. Als je een pup te druk vindt, kun je voor een volwassen chihuahua kiezen.

Een nadeel kan zijn dat het karakter van zo'n hond al door zijn vorige baas is gevormd. Dit wil niet zeggen dat een volwassen chihuahua per definitie slecht is opgevoed. Je kunt hem best nieuwe dingen leren. Bij zijn nieuwe gezin zal hij zich in het begin waarschijnlijk wat gereserveerd opstellen, vooral als hij, als een echte chihuahua, erg gehecht was aan zijn vorige baasje. Maar als je zijn vertrouwen weet te winnen, zal het niet lang duren voordat hij jou zijn genegenheid toont.

Waar kun je terecht voor een volwassen chihuahua?

- **Bij het dierenasiel.** Het traditionele beeld van de slecht opgevoede asielhond met gedragsproblemen klopt niet. Vaak zitten honden geheel buiten hun schuld in het asiel. Honden kunnen door hun baasjes in de steek zijn gelaten of verwaarloosd. Het komt ook voor dat ze in beslag zijn genomen bij een broedfokker, die zo snel mogelijk geld wilde verdienen en zich niet bekommerde om het welzijn van de dieren. Soms is de eigenaar van de hond overleden of misschien kon iemand niet meer voor zijn of haar hond zorgen door gezondheids- of financiële problemen, door een scheiding of door verhuizing naar het buitenland. Heeft een hond een gedragsstoornis, dan kan hij vaak toch nog goed worden gesocialiseerd door middel van een gedragstraining voor honden. Soms wordt daar in het asiel al mee begonnen. Op de website van de Dierenbescherming (www.dierenbescherming.nl) kun je de asielhonden bekijken. De diverse asiels geven informatie over de achtergrond en het karakter van de hond. Overigens moet gezegd worden dat je in de Nederlandse asiels in het algemeen weinig chihuahua's zult aantreffen.
- **Bij de rasvereniging.** De Nederlandse Chihuahua Club (NCC) kan je helpen bij het zoeken naar fokkers die een nieuw thuis zoeken voor herplaatsingshonden. Het komt wel eens voor dat mensen een pup van een rashond hebben aangeschaft, waar ze later om een bepaalde reden niet meer voor kunnen zorgen. Zij vragen de kennel of rasvereniging dan om te bemiddelen bij herplaatsing van hun inmiddels volwassen hond.
- **Op internet of uit krantenadvertenties.** Je kunt een chihuahua kopen via internetsites als Marktplaats of via een krantenadvertentie. Met zo'n hond hoeft helemaal niets mis te zijn. Als mensen om welke reden dan ook afstand willen doen van hun chihuahua kunnen ze hem naar het asiel brengen. Een hond afleveren bij het asiel kost een klein geldbedrag. In plaats daarvan kunnen zij hun chihuahua ook op internet proberen te verkopen. Wees echter zeer kritisch bij aanschaf via internet of krantenadvertenties! Probeer achter de reden te komen waarom men afstand wil doen van het dier. Je mag dan hopen dat je een eerlijk antwoord krijgt. Wie weet is het dier ziek, heeft het een erfelijke afwijking of gedragsproblemen.

Waar schaf ik een chihuahupup aan?

Als je keuze is gevallen op een chihuahupup, kun je die op verschillende manieren aanschaffen. Beslis daarbij niet overhaast. Neem de tijd om je goed te oriënteren.

- **Via de rasvereniging.** De beste manier om aan een chihuahupup te komen is je te wenden tot de Nederlandse Chihuahua Club (www.nederlandsechihuahuacub.nl). Deze vereniging kan je helpen aan adressen van bonafide fokkers. Deze fokkers zijn aangesloten bij de NCC en houden zich aan de regels die zijn opgesteld door de Raad van Beheer op Kynologisch Gebied in Nederland. Er mag bijvoorbeeld alleen gefokt worden met ouderdieren die zijn onderzocht op (erfelijke) aandoeningen. Fokkers geven aan de NCC door wanneer er bij hen pups zijn geboren. De NCC stelt een pupinformatielijst samen, waarop alle op dat moment beschikbare nestjes pups staan die door fokkers worden aangeboden. Als je een pup via deze weg koopt, kun je ervan op aan dat hij in een liefdevolle omgeving ter wereld is gekomen en in de eerste weken zijn leven voldoende is gesocialiseerd.
- **Via internet of krantenadvertenties.** Je neemt een groot risico als je op deze manier een chihuahua aanschafft. De chihuahua is een zeer populair hondenras geworden in Nederland en de fokkers kunnen nauwelijks aan de vraag naar chihuahua's voldoen. In zo'n situatie zie je dikwijls het fenomeen broodfokker opduiken. Dit zijn hondenhandelaren die snel rijk denken te kunnen worden door de verkoop van pups, die vaak voor veel minder geld worden aangeboden dan bij een bonafide fokker. Broodfokkers bekommeren zich totaal niet om het wel en wee van de dieren. De pups worden geboren in een kille, liefdeloze en prikkelarme omgeving en worden soms al na vijf weken bij de moeder weggehaald, terwijl haar opvoedkundige taak dan juist nog zo ontzettend belangrijk is. De teef krijgt vaak veel te veel nesten per jaar, waardoor ze verzwakt en uitgemergeld raakt. Uiteraard heeft dit ook gevolgen voor de gezondheid van de pups. Daarbij komt nog dat de pups vaak lijden aan ernstige erfelijke aandoeningen, die ontstaan door onvoldoende onderzoek naar de gezondheid van de ouderdieren of door inteelt. Misschien schrik je als je de pups aantreft in slechte omstandigheden en heb je het gevoel een van de pups te moeten redden. Dit is echter precies het doel van de broodfokker: hij (of zij) is meester in emotionele chantage. Onthoud dat dit soort fokkers alleen kan bestaan bij de gratie van vraag en aanbod.

De laatste jaren worden extreem kleine chihuahua's, de zogenaamde teacup-chihuahua's, aangeboden. Je zou zeggen dat een chihuahua al klein genoeg is, maar blijkbaar bestaat er een markt voor een nóg kleiner soort. De teacup-chihuahua is geen erkend ras. Het komt wel eens voor dat er in een nestje een (of meerdere) kleine chihuahua's worden geboren. Een goede fokker zal met deze dieren niet gaan fokken en ze vaak niet eens verkopen. Er zijn echter fokkers die wel met de kleine chihuahua's fokken. Uit de kruising van twee te kleine chihuahua's ontstaat de teacup-chihuahua. In feite gaat het bij de teacup-chihuahua om een onverantwoorde kruising. Dit soort chihuahua's heeft vaak te kampen met gezondheidsproblemen, zoals een extreem grote fontanelopening en een waterhoofd.

Soms biedt een particuliere gelegenheidsfokker puppies te koop aan via internet of een krantenadvertentie. Waarschijnlijk vond men het gewoon leuk een keer een nestje pups te krijgen van de eigen chihuahua en tref je de pups met hun moeder in de huiskamer aan. Met deze pups hoeft niets mis te zijn, al hebben ze vermoedelijk geen stamboom. Vraag naar eventuele erfelijke afwijkingen bij de ouders van de pups en wees kritisch. Je intuïtie is meestal een goede raadgever.

- **In een puppiecentrum of winkel.** Het is zeer onverstandig om in een puppiecentrum of winkel een chihuahupup te kopen als je niet voor honderd procent zeker weet waar en hoe de pups zijn opgegroeid. In Nederland zul je weinig winkels tegenkomen waar men pups verkoopt, maar in België wel. Puppiecentra komen in Nederland verspreid over het land voor. Het zijn een soort kennels waar honden van verschillende rassen worden verkocht. Sommige puppiecentra bezorgen zelfs aan huis. In deze centra, en ook in winkels, heeft men vaak mooie verhalen over de afkomst van de pups, maar vaak gaat het om louche handel. Pups zonder stamboom zijn relatief goedkoop, maar zorg ervoor dat goedkoop geen duurkoop wordt! Een stamboom is overigens niets meer dan een bewijs van afstamming en zegt helemaal niets en biedt je geen garantie voor de gezondheid van je chihuahua in de toekomst. De ouders zul je trouwens vrijwel nooit aantreffen in een puppiecentrum of winkel.

Waar moet ik op letten bij het uitkiezen van een pup?

Wanneer je eenmaal een nestje pups bij een fokker hebt gevonden dat je belangstelling heeft, kun je een afspraak maken om het nestje te gaan bekijken. Chihuahupups zijn lief en grappig en je bent snel verkocht als je ze eenmaal ziet. Toch is het verstandig op een aantal zaken te letten en zorgvuldig een keuze te maken. Stel gerust alle vragen die je hebt. Een fokker die trots is op zijn honden, zal ze met enthousiasme beantwoorden en zelf ook vragen stellen om te beoordelen of je een geschikt baasje bent. Hij of zij wil tenslotte graag dat de pups goed terecht komen. De moederhond moet altijd aanwezig zijn, de vaderhond niet per se. Vaak is een reu eigendom van iemand anders en is hij alleen geleend om te dekken. Vraag de fokker naar

het karakter van de ouders van de pups en kijk goed hoe de moederhond reageert en of zij er goed verzorgd uitziet. Informeer ook naar het aantal nestjes dat de moederhond heeft gehad. Per jaar mag ze maar één nestje pups krijgen en in haar leven maximaal vijf. De moederhond speelt, net als de broertjes en zusjes van de pup, een grote rol in de eerste weken van zijn leven. Ideaal is als de fokker het nest in zijn huiskamer laat opgroeien, zodat de pups gewend raken aan verschillende volwassenen, kinderen en eventueel andere huisdieren. Alle ervaringen die een pup opdoet in de periode na zijn geboorte zijn namelijk van invloed op zijn gedrag op latere leeftijd. Een slechte socialisatie blijkt de oorzaak te zijn van veel gedragsproblemen bij honden.

De fokker kan je vast en zeker iets vertellen over het karakter van de verschillende pups. Hieruit kun je een beetje afleiden of de fokker intensief betrokken is geweest bij het grootbrengen. Je moet de pups natuurlijk zelf ook beoordelen als je ze ziet. Let op of ze vrolijk en levendig zijn, en brutaal of juist schuw. Kijk ook of ze een gezond uiterlijk hebben: schone oren zonder korsten, geen etterende oogjes, een mooi aansluitend gebitje, geen diarree, een glanzende vacht en niet te mager of te dik.

Pups die in het nest al dominant zijn, hebben een iets grotere kans om agressie te ontwikkelen. Pups die in het nest al heel verlegen of bang zijn, worden vaak aanhankelijke honden of zij ontwikkelen zich tot angstbijters. De beste keuze is een pup die tussen deze twee uitersten in zit, dus niet te dominant, maar ook niet te schuw. Toch blijft een keuze moeilijk, omdat je de pups relatief kort ziet. Een pup die op het ene moment het initiatief neemt, kan zich op een ander moment soms weer timide gedragen.

Een pup van ongeveer negen weken oud is er klaar voor om met zijn nieuwe baas mee te gaan. Vraag de fokker, indien hij of zij er zelf al niet mee komt, of de pups zijn ingeënt en ontwormd. Belangrijk is ook dat de fokker je papieren kan tonen van de Afdeling Gezondheid, Gedrag en Welzijn van de Raad van Beheer, waaruit blijkt dat de ouders van de chihuahupup niet lijden aan (erfelijke) aandoeningen, zoals patella luxatie.

Laat afspraken met de fokker schriftelijk vastleggen in een koopovereenkomst. Ten slotte zul je bij een goede fokker te allen tijde met al je vragen over de pup en zijn opvoeding terecht kunnen. De fokker zal het leuk vinden te horen hoe het met de pup gaat bij zijn nieuwe baas.

ACTIEPLAN

Wanneer je van plan bent een hond aan te schaffen, zul je eerst alle voors en tegens op een rijte moeten zetten om een weloverwogen beslissing te kunnen maken.

- Past een hond bij jouw (toekomstige) gezinssituatie?
- Ben je financieel in staat om een hond te kunnen bieden wat hij nodig heeft, zoals voer, verzorging en medische zorg?
- Kun je voldoende tijd besteden aan een hond?
- Past een hond bij de huisdieren die je al hebt?

Heb je de bovenstaande vragen met “ja” beantwoord en heb je besloten dat je een chihuahua gaat aanschaffen?

Stel jezelf dan de volgende vragen:

- Waarom kies ik voor een chihuahua?
- Ben ik voor de chihuahua de ideale baas?
- Kies ik voor een reu of een teef?
- Kies ik voor een oudere hond of een pup?
- Waar kan ik het best een chihuahua aanschaffen?

Waar moet je op letten bij het uitkiezen van een pup?

- De pups moeten er gezond en levendig uitzien.
- De moederhond moet aanwezig zijn en er eveneens gezond uitzien.
- De pup moet de eerste weken van zijn leven hebben doorgebracht in een warme, huiselijke sfeer, waarin hij veel indrukken heeft opgedaan.
- De pup moet ongeveer negen weken oud zijn om bij zijn moeder weg te mogen.
- Zoek een pup uit die qua karakter bij je past.
- Schroom niet om de fokker alle vragen te stellen die je hebt.
- Laat alle afspraken met de fokker schriftelijk vastleggen in een koopovereenkomst.

WELKOM THUIS!

Het lijkt je gezellig een hond in huis te hebben en je voorkeur gaat uit naar een chihuahua. Voordat je tot de aanschaf overgaat, Heb je een chihuahupup uitgezocht uit een nestje? Dan zal de grote dag vast en zeker gauw aanbreken dat je hem mag ophalen bij de fokker! Probeer met de fokker een tijdstip af te spreken dat zo gunstig mogelijk is voor de pup, bijvoorbeeld op zaterdag of tijdens een vakantie. Je hebt dan de tijd om je pup te helpen zich snel thuis te voelen in zijn nieuwe omgeving. Kies bij voorkeur de ochtend uit, zodat hij niet meteen een eenzame, donkere nacht voor de boeg heeft zonder zijn moeder en nestgenootjes. Hoe langer hij overdag de tijd krijgt om te wennen, hoe beter.

Voor het zo ver is, zul je eerst een aantal voorbereidingen moeten treffen:

Het huis en de tuin (of het balkon) puppy-proof maken.

Pups zijn net kleine kinderen. Ze zijn heel nieuwsgierig en onderzoeken graag alles door het in hun bek te nemen en te proeven of iets te eten is of door erop te kluiven. Loop het huis eens door en probeer alle mogelijke gevaren te signaleren vanuit het gezichtspunt van de pup. Ontdek wat voor hem interessant zou kunnen zijn:

- **In de keuken.** Zorg voor een stevige, hoge pedaalemmer met een goed sluitende deksel, zodat je pup er niet in kan wroeten. Zet alle schoonmaakmiddelen in de kast en berg messen en scharen op in lades.
- **In de hal.** Berg schoenen, slippers en pantoffels op, vooral als je besloten hebt dat de hal de nieuwe slaappleaats wordt van je pup. Vooral schoenveters oefenen een grote aantrekkingskracht uit op hondjes en het is heel vervelend om 's ochtends, als je snel de deur uit moet, te ontdekken dat je je veters niet meer kunt strikken omdat ze te kort zijn geworden.
- **In de huiskamer.** Bind koortjes van rolgordijnen of jaloezieën op, zodat de pup er niet aan kan trekken of verstrikt in kan raken. Werk alle elektriciteits- en telefoonsnoeren weg. Ook al staat de chihuahua niet bekend als een vernielzuchtig ras, je kunt het risico niet nemen dat hij er in een onbewaakt ogenblik aan gaat knabbelen. Berg verder alles op waarop je pup zou kunnen kauwen, zoals kinderspeelgoed, afstandsbedieningen, boeken en tijdschriften. Zet (giftige) kamerplanten zo hoog dat de pup er niet bij kan. Het gif in sigaretten, sigaren, pijptabak en medicijnen vormt een groot gevaar voor de gezondheid van een pup. Houd deze zaken daarom ver buiten zijn bereik.
- **In de tuin/op het balkon.** Chihuahua's hebben maar een klein gaatje nodig om doorheen te kruipen. Begin daarom met het dichtmaken van gaten en gaatjes in de omheining van je tuin. Als je een balkon hebt met spijlen, zorg er dan voor dat je chihuahua nergens tussendoor kan kruipen. Berg tuingereedschap op na gebruik en verwijder giftige of met insecticiden bespoten planten. Een hond zal zelden spontaan aan planten gaan knabbelen, maar wat te denken van een dwarrelend blaadje? Een pup die wil spelen, ziet er wellicht een speeltje of iets lekkers in. Sommige planten zijn zo giftig, dat één blaadje genoeg is om een pup te doden.

Heb je geen idee welke planten in huis en tuin giftig zijn voor honden? Op internet vind je veel websites die hier informatie over geven. Er bestaan zelfs websites die foto's tonen van deze giftige planten. Altijd handig als de naam van een plant je niets zegt. Een ander groot gevaar voor honden vormen slakkenkorrels en cacaodoppen, die vaak als bodembedekker worden gebruikt. Honden kunnen hier heel ziek van worden en zelfs dood aan gaan als ze ervan eten.

Shoppen voor je chihuahua

Voor je hem gaat ophalen bij de fokker is het verstandig vast een basisuitrusting voor je kleine vriend in huis te halen. Dierspeciaalzaken hebben een groot assortiment aan spulletjes en lekkernijen voor honden van allerlei rassen. Maar wat kun je nu het beste aanschaffen voor je chihuahua?

- **Voer voor je pup.** Meestal krijg je een zak puppybrokjes mee van de fokker. Zo niet, vraag hem of haar dan aan welk merk hondenvoer je pup gewend is. Vooral in die eerste, spannende periode is het beter als je pup zijn eigen vertrouwde merk brokjes te eten krijgt.
- **Een robuuste voer- en waterbak.** Deze moeten geschikt zijn voor het ras en mogen daarom niet te groot zijn. Het maakt niet veel uit van wat voor materiaal ze zijn gemaakt, als ze maar goed schoon te houden zijn. De bakken moeten wel zo zwaar zijn dat ze niet kunnen omkiepen. Een rubberen antislipping aan de onderkant zorgt ervoor dat de bakken niet over de vloer schuiven als je hondje aan het eten of drinken is.

- **Een hondenmandje.** Chihuahua's houden van warme, comfortabele mandjes. Die zijn er in vele soorten en maten. Je kunt kiezen voor een pluchen mandje of een hondenhuisje (een overdekt hondenmandje). Een kunststof mandje met een kussen erin is echter ook prima, zolang je chihuahua er maar languit in kan liggen en de stof goed wasbaar is. Rieten manden staan erg gezellig in je woonkamer, maar zijn niet erg praktisch, omdat je pup er vrijwel zeker aan zal knagen.
- **Een halsbandje en een riem.** Het spreekt voor zich dat je voor een chihuahua geen riem met een metalen ketting nodig hebt. Een leuk leren halsbandje van leer of nylon met een riem erbij van hetzelfde materiaal is prima. Het halsbandje zit comfortabel als er tussen de nek en de halsband twee vingers passen. Een riem die je met een druk op de knop langer of korter kunt maken (de zogenaamde rol- of uitloopriem) is voor een pup nog niet zo geschikt. Kies liever voor een niet al te lange, lichte riem, zodat de pup eerst goed aan de riem leert lopen. Vaak wordt aangeraden een tuigje te kopen voor een chihuahua in plaats van een halsbandje. Een tuigje loopt over de borstkas onder de pootjes door en wordt vastgemaakt op de rug. Dit biedt het voordeel dat je chihuahua, als hij zit vastgemaakt aan een veiligheidsriem, zich niet kan ophangen wanneer hij plotseling uit een (fiets)mand of hondendraagtas springt.

- **Wat speeltjes en kauwkluijjes.** Zorg voor wat speeltjes en kauwkluijjes voor je pup. Zo voorkom je dat de pup zelf op zoek gaat naar vermaak en jouw spullen gaat stukbijten. Loop een willekeurige dierenwinkel binnen en je vindt er een groot assortiment aan speeltjes. Welke zijn geschikt voor je chihuahua? In ieder geval geen speeltjes die hij kapot kan bijten en waarvan hij stukjes kan doorslikken. Balletjes dienen zo groot dat hij er niet in kan stikken, maar wel groot genoeg om ze in zijn bek te kunnen nemen. Massieve speeltjes van hard rubber zijn prima voor zijn tandvlees en tandjes. De meeste honden doe je een groot plezier met een piepspeeltje en zolang je zelf niet gek wordt van het geluid kun je je hond er rustig één geven. Let er wel op dat hij de pieper er niet uit bijt en doorslikt! Stoffen speeltjes zijn oké, maar houd ook hierbij in de gaten er geen delen van in de ingewanden van je chihuahua terechtkomen. Met kauwkluijjes, bijvoorbeeld van buffelhuid, zal je hond zich uitstekend vermaken en ze zijn ook nog eens zeer goed voor zijn tandjes. Wissel regelmatig af met de speeltjes, dan zal je chihuahua zich niet snel vervelen.

- **Een haarborsteltje.** De kortharige chihuahua heeft weinig vachtverzorging nodig, de langharige iets meer. Voor beide varianten heb je genoeg aan een rubberen borsteltje, waarmee je af en toe een goede borstelbeurt geeft om losse haren of klitten te verwijderen.
- **Een tandenborsteltje.** Chihuahua's hebben snel last van tandsteen. Daarom raad ik je aan je chihuahua van het begin af aan te wennen aan tandenpoetsen. Eén à twee keer per week poetsen volstaat. Gebruik daarbij nooit mensentandpasta. Een hond slikt de tandpasta door en op die manier krijgt hij te veel schuim en fluoride binnen, wat niet goed is voor zijn gezondheid. Er is speciale hondentandpasta op de markt, maar je kunt ook borstelen met alleen een beetje water.
- **Een nagelschaartje.** De nagels van je chihuahua zullen af en toe geknipt moeten worden. Daar kun je een speciaal hondennagelschaartje voor kopen. In het hoofdstuk Verzorging wordt uitgelegd hoe je het beste te werk kunt gaan.
- **Een bench of hondentransportbox.** Het aanschaffen van een hondenbench is niet noodzakelijk. Toch zijn ze erg handig, want je kunt ze in verschillende situaties gebruiken. Als je ergens mee bezig bent en je kunt je pup even niet in de gaten houden, dan zet je hem met wat speeltjes of een kluijje in de bench. Je kunt je hond er makkelijk in vervoeren en hem gebruiken bij de zindelijkheidstraining. Benches zijn in verschillende soorten en maten verkrijgbaar.
- **Kleding?** Voor je chihuahua kun je tegenwoordig de meest schattige jasjes en truitjes kopen. Maar heeft hij echt een jasje of truitje nodig? En, misschien nog wel belangrijker, vindt hij het eigenlijk wel fijn om aangekleed te worden? De meningen van chihuahua-kenners lopen daarover zeer uiteen en aangezien de ene chihuahua de andere niet is, zit er maar één ding op: uitproberen! Je zult gauw genoeg merken of je chihuahua dat leuke truitje graag aanheeft of niet. Uiteraard geldt daarbij: hoe comfortabeler, hoe groter de kans op succes. Tegen de kou hoeft je hem in ieder geval niet te kleden, tenzij hij oud of ziekelijk is. De chihuahua heeft zich in de loop der tijd prima aangepast aan ons klimaat.

JE CHIHUAHUA OPHALEN BIJ DE FOKKER

De grote dag is aangebroken: de pup is oud genoeg om opgehaald te worden bij de fokker. Voor toekomstige baasjes een hele leuke ervaring, maar voor een pup een zeer spannende gebeurtenis. Hij gaat zijn moeder, broertjes en zusjes verlaten. Het is daarom belangrijk je pup zo veel mogelijk op zijn gemak te stellen die eerste dag. Dat begint al tijdens de autorit. Haal de pup met twee (of meer) personen op, zodat er in ieder geval iemand is die zich tijdens de reis over de pup kan ontfermen. Wanneer je niet beschikt over een bench of een hondendraagtas voor honden, kun je de pup in een kartonnen doos met daarin een dekentje of handdoek zetten of hem gewoon op schoot houden.

Neem voor de zekerheid een rol keukenpapier mee en een vochtige doek, want het komt nogal eens voor dat pups wagenziek worden. Vraag daarom de fokker de pup die dag niet te voeren. Veel honden groeien overigens over wagenziekte heen. Als ze wat ouder zijn, hebben de meeste er geen last meer van. Duurt de autorit vrij lang? Maak dan onderweg een korte stop, zodat de pup even buiten aan de riem kan rondsnuffelen en eventueel zijn behoefte kan doen.

Om je pup te laten wennen aan de auto is het verstandig hem regelmatig mee te nemen, zodat de pup de auto als onderdeel van zijn leven zal gaan accepteren. Zet je pup in de auto op een plaats waar hij de chauffeur niet kan afleiden of hinderen. Om je hond veilig achterin te vervoeren, is een bench erg handig. Is je pup erg druk in de auto en blaft hij tegen alles wat hij buiten ziet? Plaats de bench dan zodanig dat hij niet meer ziet wat er buiten gebeurt.

Van de fokker krijg je een aantal dingen mee, zoals:

- **Het dierenpaspoort van je hond.** Hierin staat vermeld wanneer, waartegen en waarmee de pup is ingeënt en wanneer je pup zijn volgende inentingen moet krijgen bij de dierenarts. Het paspoort bevat tevens een gezondheidsverklaring van de pup. De kans is groot dat je ook het chipnummer van de pup al in het boekje kunt vinden, vooral als de fokker ingeschreven staat bij de Raad van Beheer op Kynologisch Gebied. De chipper van de Raad van Beheer komt langs om de pups uit een nestje chippen. Ze zijn dan ongeveer zes weken oud. De chip wordt met een injectienaald onderhuids aangebracht. Het chippen is in de plaats gekomen van tatoeëren en dient om de hond te kunnen identificeren. Dierenartsen, dierenasiels en dierenambulances beschikken over een ISO-reader om de chip te kunnen aflezen. Het chippen van honden werd in 2011 verplicht gesteld.
- **De stamboom van je hond.** Als je fokker de stamboompapieren van je pup al in huis heeft, zul je ze meekrijgen. Zo niet, dan worden ze via de post naar je huisadres gestuurd.
- **Het verkoopcontract en verkoopreglement.**
- **Een doekje of knuffeltje dat in het nest heeft gelegen.** Vraag je fokker erom als hij of zij er zelf niet aan denkt. Een doekje of knuffel met nestgeur zal je pup de eerste dagen en nachten troost bieden en hem eerder op zijn gemak doen voelen.
- **Puppybrokjes en/of een puppypakket.** Veel fokkers geven de nieuwe eigenaar van de pup voor de eerste dagen een zak puppybrokjes of zelfs een puppypakket mee. De fokker zal je tevens vertellen wat, hoeveel en wanneer je de pup te eten moet geven.
- **Een boekwerk over het ras en de verzorging van de pup.** Er zijn fokkers die een boekwerk met wetenswaardigheden over het ras en met nuttige tips en informatie over de verzorging van de pup meegeven.
- **Een cd-rom met foto's van het nestje.** Sommige fokkers geven zelfs een cd-rom met foto's van het nestje mee. Heel leuk om later nog eens te bekijken, als je chihuahua volwassen is.

Een nieuw thuis

Als je na de autorit met de pup thuiskomt, kun je hem het best even buiten laten bijkomen en misschien een plasje laten doen. Laat hem niet uit op plaatsen waar veel andere honden komen. De pup heeft namelijk nog niet alle benodigde inentingen gehad en is daarom vatbaarder voor ziekten.

Eenmaal binnengekomen moet je de pup de kans geven zelf de omgeving te verkennen. Houd het de eerste dagen rustig in huis. Familie en vrienden kunnen de nieuwe huisgenoot komen bewonderen als hij zijn draai al een beetje heeft gevonden.

Vraag je kinderen niet al te druk te doen met de pup.

Het is niet goed voor de pup als hij constant wordt opgetild en rondgesjouwd. Leer hun wel hoe zij hem het best kunnen optillen. Kinderen kunnen op een rustige manier met de pup kennismaken door hem bijvoorbeeld een hondenkoekje of een speeltje te geven. Zorg voor een plaats waar de pup zich even terug kan trekken om uit te rusten. Tenslotte is het nog maar een babyhondje dat veel slaap nodig heeft. Op zijn rustplekje mag hij even niet aangeraakt en gestoord worden.

Heb je al een **oudere hond** in huis? Laat de dieren dan op neutraal terrein met elkaar kennismaken, bijvoorbeeld op een grasveldje vlakbij je huis. De oudere hond zal dan niet meteen de behoefte voelen zijn territorium te verdedigen. Houd zelf de oudere hond aan de riem en laat iemand anders je chihuahua-pup aan de riem houden. De pup mag niet worden opgetild. Laat de honden aan elkaar snuffelen. Waarschijnlijk zal de kennismaking weinig problemen geven omdat een pup meestal een onderdanige houding aanneemt.

Prijs de oudere hond uitbundig als hij vriendelijk reageert op de pup. Loop samen met de begeleider van de pup en beide honden naar huis en blijf de oudere hond prijzen en aandacht geven terwijl je naar binnen gaat. Mocht er toch wat onenigheid ontstaan, probeer je er dan zo weinig mogelijk mee te bemoeien. Vaak lijkt die erger dan in werkelijkheid het geval is. Wanneer de rangorde tussen de honden is bepaald, ontstaat er rust.

Heb je een **kat**? Probeer dan te voorkomen dat de pup de kat gaat narennen. Houd je pup bij de eerste kennismaking met de kat desnoods aan de riem. Een kat zal een nieuwe indringer in het begin met argwaan bekijken en het zal best even duren voordat de dieren aan elkaar gewend zijn geraakt.

Laat **konijnen en andere knaagdieren** rustig in hun hok zitten en haal ze er niet uit om ze aan je pup te introduceren. De pup zal ze zelf ontdekken en op een gegeven moment kwispelend en snuffelend bij het hok staan. Grijp niet in, tenzij hij de dieren duidelijk angst aanjaagt. De kans is groot dat hij ze na die eerste verwondering met rust laat en ze als lid van het gezin accepteert.

De eerste nacht

Je chihuahua zal zich de eerste nachten in zijn nieuwe omgeving zeer eenzaam voelen zonder de warmte en geur van zijn moeder en nestgenootjes. De kans bestaat dat hij het 's nachts op een janken en piepen zet, vooral als hij helemaal alleen is. Met het oog daarop is het misschien niet onverstandig je burens over de komst van je nieuwe huisgenoot te informeren. Je kunt hem de eerste nachten het beste naast je te laten slapen in een stevige kartonnen doos of bench met daarin een dekentje. Leg het doekje of knuffeltje met de geur van het nest, dat je hebt meegekregen van de fokker er ook in.

Zodra hij onrustig wordt of begint te piepen, kun je hem even aaien. Hij weet dan dat hij niet alleen is. Vaak is dat al genoeg om hem weer rustig te krijgen. Blijft hij piepen en vermoed je dat hij uitgelaten moet worden? Neem hem dan even mee naar buiten voor een plasje. Een hond zal namelijk nooit zijn eigen nest (in dit geval de doos of bench) bevuilden. Reageer echter niet op elk geluidje dat de pup maakt, anders leert hij dat de baas altijd komt als hij maar jankt of blaft. Als je chihuahua eenmaal gewend is en 's nachts rustig blijft, kun je hem steeds een stukje verder van je bed zetten, net zo lang tot hij bij de slaapplek komt die jij voor hem in gedachten had.

Veilig omgaan met je pup

Er breekt nu een leuke, maar drukke periode aan waarin je je pup gaat opvoeden tot volwassen hond. Een pup is de eerste tijd in feite nog baby en daarom is het verstandig de volgende regels in acht te nemen, zodat hij gezond opgroeit en later geen last krijgt van gewrichtsafwijkingen of artrose:

- Til je chihuahua voorzichtig op met één hand onder de borst en één hand onder het achterwerk.
- De meeste chihuahua's zullen niet uit zichzelf een trap op of af lopen. Probeer het in verband met belasting van de gewrichten te voorkomen als je chihuahua het toch probeert. Pas ook op met gladde vloeren waarop hij in zijn enthousiasme kan uitglijden. Til de pup in en uit de auto, en op en van de bank.

- Als je jonge kinderen hebt, blijf je zelf verantwoordelijk voor de dagelijkse zorg van de hond. Voor hen is het voorlopig een voorrecht te mogen helpen bij zijn verzorging.
- Leer kinderen op een verantwoorde manier met de pup om te gaan. Wanneer een pup steeds op een verkeerde manier wordt opgetild, kan onherstelbare schade aan zijn skelet ontstaan.
- Laat het uitlaten van de pup niet over aan kinderen, maar ga zelf mee. Kinderen kunnen in situaties verzeild raken, waarin ze in paniek raken en niet weten wat ze met de hond moeten doen. Bijvoorbeeld als de pup wordt aangevallen door een andere hond.
- Laat kinderen nooit alleen met een hond. Kinderen kunnen schelle geluiden produceren, plotselinge bewegingen maken of met hun grijpgrage handjes het dier onbedoeld pijn doen. Je chihuahua zal daarvan schrikken en zich verdedigen. Zelfs zo'n klein hondje als een chihuahua kan lelijk bijten!
- Laat de meerdere keren per dag uit, maar in het begin niet te lang uit. Ga nog geen lange einden met hem wandelen, maar bouw het op. Voor elke week die hij oud is, komt er één minuutje bij. Een pup van acht weken laat je dus acht minuten per uitlaatbeurt uit, een pup van negen weken negen minuten, enzovoorts.
- Gun je chihuahua nadat hij gegeten heeft en uitgelaten is wat rust. Speel met hem op een ander tijdstip.
- Overvoer de pup niet en let op zijn gewicht, want overgewicht kan de botontwikkeling schaden.
- Gebruik voor je chihuahua niet te vaak een hondendraagtas of buggy. Geef hem voldoende gelegenheid om met je mee te trippelen. Dit komt zijn conditie en spieropbouw ten goede.

De socialisatie van de pup

In het begin zul je voorzichtig met je pup moeten omgaan. Dit betekent echter niet dat je hem bij iedereen vandaan moet houden. Integendeel, je pup moet de gelegenheid krijgen om te socialiseren. Hij moet wennen aan alles wat met de buitenwereld te maken heeft en dat als normaal gaan beschouwen. Een pup die slecht socialiseert, zal later angstig reageren op mensen en andere honden. Die angst uit een hond door bijvoorbeeld te bijten of te (deemoed)plassen. Achteraf zul je beseffen dat alle energie die je in de socialisatie van je chihuahua hebt gestoken het dubbel en dwars waard is geweest.

Als je pup bij een goede fokker vandaan komt, is het socialisatieproces daar vrijwel zeker al begonnen. De pup is in de eerste weken van zijn leven al gewend geraakt aan de aanwezigheid van zijn moeder en nestgenootjes, de fokker en zijn of haar gezinsleden, bezoekers en andere kopers van pups. Geluiden van de televisie en de radio en van huishoudelijke apparaten zoals de stofzuiger en de afzuigkap zullen je pup al bekend voorkomen en hij schrikt er niet meer van.

Jij als baas zult ervoor moeten zorgen dat het socialisatieproces van je chihuahua wordt voortgezet. In een dichtbevolkt land als Nederland is dat niet moeilijk, zeker niet als je in een stad of dorp woont. Je komt er zoveel verschillende mensen, kinderen en dieren tegen, dat je pup zijn ogen uitkijkt. Pups zijn altijd nieuwsgierig en onderzoekend. Laat andere mensen je pup gerust aaien. Zo leert hij dat hij niet bang hoeft te zijn als hij door anderen wordt aangeraakt. Het is helemaal niet nodig om speciaal voor zijn socialisatie met je chihuahua naar buiten te gaan om zoveel mogelijk verschillende wezens te ontmoeten of drukke plaatsen zoals de markt te bezoeken. Doe wat je normaal ook doet en ga mensen, dieren of dingen niet bewust uit de weg.

Het is belangrijk dat je chihuahua andere honden ontmoet. De puppycursus is de aangewezen plaats om sociale vaardigheden te leren. Je hond maakt er kennis met honden van zijn eigen leeftijd en van verschillende rassen. Sociale vaardigheden leert je hond ook van de volwassen honden die hij dagelijks bij het uitlaten tegenkomt. Het komt echter vaak voor dat volwassen honden totaal geen belangstelling tonen voor een pup, terwijl hij juist zo graag wil spelen. Wees er ook op voorbereid dat volwassen honden agressief kunnen reageren, omdat ze hun dominantie willen tonen of omdat ze het enthousiasme van een pup niet meer zo goed kunnen verdragen.

ACTIEPLAN

- Maak het huis en de tuin puppy-proof, voordat je de pup gaat ophalen.
- Zorg voor een basisuitrusting, zoals een hondenmand, voerbakken, een halsband of tuigje, een riem en wat speeltjes.
- Haal de pup in ieder geval met zijn tweeën op, zodat iemand zich in de auto over de pup kan ontfermen.
- Leer je chihuahua wennen aan autorijden door hem regelmatig mee te nemen.
- Let erop dat je van de fokker een aantal zaken meekrijgt.
- Laat iedereen rustig aan doen met de pup als hij net bij je thuis is.
- Bereid je voor op een onrustige eerste nacht.
- Neem de regels voor het omgaan met pups in acht, zodat je chihuahua gezond opgroeit en later geen last krijgt van gewrichtsafwijkingen of artrose.
- Steek tijd en moeite in de socialisering van je pup. Daar heeft je chihuahua zijn hele hondenleven plezier van. En jij natuurlijk ook!

EEN ZINDELIJKE CHIHUAHUA

De zindelijkheidstraining is een van de aspecten van de opvoeding van je chihuahupup waar je mee te maken krijgt zodra hij voor het eerst je huis binnenstapt. Daarom is het handig te weten hoe je de zindelijkheidstraining het best kunt aanpakken. Ga ervan uit dat het zindelijk maken van een pup altijd de nodige tijd en moeite kost. Maar als je het op de juiste manier doet, heb je het wellicht sneller voor elkaar.

Je zult het makkelijker hebben als de fokker de pup al krantzindelijk heeft gemaakt. De fokker heeft dan gezorgd voor een nest-gedeelte en een uitlaatplaats van oude kranten. De pup volgt zijn instinctieve drang zijn eigen nest niet te bevuilen en doet zijn behoefte daarbuiten. Nu hij bij jou in huis woont, moet hem worden geleerd dat het hele huis zijn nest is en dat hij naar buiten moet om te plassen en poepen.

Hoe help je je chihuahua om zindelijk te worden? Door hem steeds in de gaten te houden, regelmaat in zijn leven te brengen en hem vaak en op de goede momenten uit te laten, kun je proberen ongelukjes te voorkomen. Dit zijn de momenten waarop je kunt verwachten dat de pup naar buiten moet:

- 's ochtends vroeg nadat je bent opgestaan;
- nadat hij gegeten heeft;
- na een spelletje;
- na zijn middagdutje.

Laat je pup om de twee uur uit. Het hoeft niet ver en lang te zijn, maar heb wel geduld. Soms is een pup zo afgeleid door alles wat hij ziet en ruikt, dat het even kan duren voor hij zijn behoefte doet. Als je pup buiten op een bepaalde plek al eerder een plasje heeft gedaan, is de kans groot dat hij dat daar weer doet, omdat hij de plaats aan de geur herkent. Leer hem dat buiten plassen en poepen gedrag is dat wordt beloond. Prijs hem onmiddellijk als hij dat doet en geef hem als beloning bijvoorbeeld een hondenbrokje of trainingssnoepje.

Vaak kun je al aan het gedrag van de pup zien dat hij hoge nood heeft. Zodra hij de vloer besnuffelt, zijn rug kromt of rondjes draait met zijn staart omhoog, is het de hoogste tijd om naar buiten te gaan. Wanneer hij zich al binnen ontlast, roep je naar hem of klap je in je handen. Hij zal schrikken en direct stoppen met plassen of poepen. Neem hem dan snel mee naar buiten. Verwijder de “ongelukjes” grondig. De pup ruikt namelijk zijn eigen plas en uitwerpselen en de geur zal hem ertoe aansporen op die plek weer zijn behoefte te doen.

Wat je in **zeker niet** moet **doen** is **boos worden** op de pup of hem achteraf bestraffen. Dit zal alleen maar averechts werken. Als je de huiskamer binnenkomt en de pup blijkt alweer een plasje te hebben gedaan op het tapijt, heeft het geen zin op hem te gaan mopperen en hem er met zijn snuit in te duwen. Je pup zal niet begrijpen waarom je boos bent. Het “kwaad” was immers al eerder geschied en hij kan jouw boze reactie daar niet aan koppelen. De kans bestaat dat de pup gestrest en onzeker wordt en juist nog vaker binnen zijn behoefte doet. In feite houd je zijn onzindelijkheid in stand door de aandacht die je schenkt aan zijn ongelukjes. Negeer ze en ruim ze zonder mopperen op. Baby's of peuters straf je immers ook niet voor het feit dat ze nog niet zindelijk zijn.

Gun je pup de tijd om het zindelijk worden te leren. De aanhouder wint slechts door volharding. Je kunt ook **oude kranten** of zindelijkheidstrainers (ook wel hygiënepads genoemd) gebruiken om je pup te helpen zindelijk te worden. Zindelijkheidstrainers zijn verkrijgbaar in de dierenspeciaalzaak en zijn gemaakt van absorberend materiaal. Het voordeel van deze trainers is dat ze een onderlaag bevatten die geen vocht doorlaat op de vloer of het tapijt. Het nadeel is dat ze relatief duur zijn. Oude kranten voldoen ook, als de laag maar zo dik is dat er niets doorheen kan sijpelen. Het voordeel van oude kranten is dat de je deze kunt uitspreiden en de “uitlaatplaats” zo groot kunt maken als je zelf wilt. Je kunt er de mat bij de deur helemaal mee bedekken.

Eventueel kun je in het begin meerdere “uitlaatplaatsen” in huis maken. Bewaar een klein stukje van de beplaste krant en leg dit op de nieuwe kranten die je neerlegt of dep wat plas op met watten om ze mee te bevochtigen. Wanneer de pup zijn eigen luchtje ruikt en herkent, zal hij er weer plassen. Meestal wordt bij de zindelijkheidstraining gebruik gemaakt van een combinatie van kranten (of zindelijkheidstrainers) en buitenshuis uitlaten. Wanneer je de pup even alleen laat, kan hij zijn behoefte doen op de krant. Ben je in de buurt, dan neem je hem mee naar buiten. Gebruik de kranten zolang het nodig is. Er komt een dag dat je constateert dat de kranten nog droog zijn. Dan weet je dat je op de goede weg bent!

Een **bench** (of kamerkennel) is eveneens een handig hulpmiddel bij de zindelijkheidstraining. Benches zijn gemaakt van metaal of van een combinatie van kunststof en metaal. De meeste honden voelen zich er veilig in. Zet de bench op een rustig plekje in

huis, zodat je chihuahua zich erin kan terugtrekken als hij daar behoefte aan heeft. Leg er een deken of hondenkussen in, dan is de ondergrond lekker zacht voor hem. Tenzij de nood echt heel hoog is, zal hij niet snel zijn behoefte doen in de bench. Hij beschouwt deze immers als zijn nest. Laat het echter niet zo ver komen dat je pup zijn eigen nest moet bevuilen. Zorg ervoor dat je hem eerst goed uitlaat voordat je hem voor langere tijd in de bench laat.

Pups jonger dan vier maanden kunnen vaak nog niet de hele nacht hun plas ophouden. Het best is de pup 's avonds laat en 's ochtends heel vroeg uit te laten. Haal 's avonds een uur vóór de laatste uitlaatrondte de waterbak van je pup weg, tenzij het heel warm weer is. Als je de pup 's nachts nerveus hoort rondscharrelen in de bench, neem je hem even mee naar buiten om een plasje te doen. Eventueel kun je de bench de eerste periode naast je bed zetten.

Een bench heeft nog een ander voordeel: je kunt je pup er even in zetten als je iets moet doen waarbij je hem noodgedwongen uit het oog verliest. Je hoeft dan niet bang te zijn dat hij zich te goed doet aan de meubels of andere spullen. Doe dit overdag echter niet langer dan twee uur. Een pup heeft beweging nodig en moet overdag de tijd krijgen om te spelen en te leren. Ook zal hij willen drinken en zijn behoefte willen doen. Een hond de hele dag in een bench opsluiten is dierenmishandeling. De bench moet altijd een veilige plek zijn en geen strafplaats voor als hij stout is.

Uiteindelijk lukt het elk baasje om zijn hond zindelijk te krijgen, dus wanhoop niet als het naar jouw idee wat langer duurt. Er wordt wel beweerd dat kleine hondenrassen iets meer moeite hebben om zindelijk te worden dan grotere hondenrassen. Mogelijk heeft je chihuahua een **gezondheidsprobleem** dat het zindelijk worden in de weg staat. Urineweginfecties, parasieten of virussen kunnen invloed hebben op het ophouden van de ontlasting. Mocht je een vermoeden hebben dat je chihuahua iets mankeert, laat hem dan zo snel mogelijk onderzoeken door een dierenarts.

Pups kunnen soms **spontaan plassen** wanneer ze hun baasje begroeten. Dit komt doordat ze nog niet voldoende controle hebben over hun blaasspier en door de opwindende van alle aandacht die ze krijgen, bijvoorbeeld als je thuiskomt. De pup hiervoor straffen heeft geen enkele zin. Het werkt alleen maar averechts. Hij zal niet begrijpen waar je hem voor straft en onzeker worden, waardoor hij nog meer opgewonden raakt bij een begroeting. Als een hond wat ouder wordt en meer controle krijgt over zijn blaasspier, zal het probleem vanzelf verdwijnen. Zolang dit nog niet het geval is, kun je de pup het best bij binnenkomst even negeren en pas later begroeten. Het helpt ook om hem bij binnenkomst een hondenbrokje te geven, dat je van tevoren in je jaszak hebt gestopt. Er zijn namelijk maar weinig honden die tegelijk kunnen plassen en eten.

Een ander probleem dat bij zowel jonge als oudere honden voorkomt is **deemoedplassen**. Sommige honden zijn heel onderdanig (deemoedig) en willen hun baas laten weten dat ze hem of haar zien als de allerhoogste in de rangordeverhouding. Deemoedplassen kan het gevolg zijn van een toevallige karaktertrek van de hond. Het kan ook zijn dat de hond door een vorige baas niet goed behandeld is. Een hond kan op verschillende manieren zijn onderdanigheid tonen, bijvoorbeeld door zijn oren naar achteren te houden, door op zijn rug te gaan liggen of te (deemoed)plassen. Word nooit boos op je hond, hoe vervelend dat dweilen elke keer ook is. Kijk de hond niet recht aan bij binnenkomst en maak geen gebaren van bovenaf, want hij ziet dit als dominant gedrag. Hij zal nog onderdaniger worden en nog meer gaan plassen. Ook hier weer werkt negeren bij binnenkomst of het geven van een hondenbrokje het best. Begroet de hond later en ga daarbij door je knieën, waardoor je minder dominantie uitstraalt.

De dag komt dat je hond zindelijk is en je wat langere afstanden met hem kan gaan wandelen. In veel steden en dorpen in Nederland zijn **speciale uitlaatroutes** voor honden aangelegd. Op paaltjes staat duidelijk aangegeven of je de hond mag laten loslopen en of je "opruimplicht" hebt. In gebieden met opruimplicht is het uiteraard handig een zakje bij je te hebben om de uitwerpselen van je hond mee op te kunnen pakken. Neem goede uitlaatgewoonten in acht en laat je hond niet zijn behoefte doen bij kinderspeelplaatsen of andere plaatsen waar mensen lopen. Hondenpoep is niet alleen onhygiënisch, het zorgt voor een hoop ergernis, zowel bij mensen die geen hond hebben als bij hondenbezitters zelf. Ruim "ongelukjes" van je hond daarom direct op.

Vaak krijg ik de vraag gesteld van mensen of ik hen aanraad een chihuahua **kattenbakzindelijk** te maken en hoe je dat voor elkaar krijgt. Een chihuahua blijft echter een hond en honden vinden het nu eenmaal prettig om regelmatig naar buiten te gaan. Leer je chihuahua daarom in ieder geval zijn behoefte buiten te doen. Natuurlijk zijn er situaties te bedenken waarin het heel handig is als een chihuahua ook kattenbakzindelijk is. Ouderen die wat minder goed ter been zijn en bij goed weer graag een ommetje met hun chihuahua maken, kunnen daar bij slecht weer en gladheid begrijpelijkerwijs tegenop zien. Zij kunnen hun chihuahua kattenbakzindelijk proberen te krijgen op dezelfde manier als je een chihuahua leert op een oude krant te plassen. Dep wat plas op of scheur een stukje beplaste krant af en leg dit in de kattenbak. Grote kans dat de chihuahua daar zijn behoefte gaat doen als hij zijn eigen geurtje ruikt.

ACTIEPLAN

- Word bij ongelukjes in huis nooit boos op je pup, negeren werkt het best.
- Straf hem nooit achteraf, hij zal niet begrijpen waarvoor hij gestraft wordt.
- Ga om de twee uur met je pup naar buiten. Kies de momenten uit waarop je verwacht dat hij zijn behoefte moet doen.
- Breng hem naar de plek waar hij al eerder zijn behoefte heeft gedaan en waar hij zijn “luchtje” herkent.
- Bij de zindelijkheidstraining kun je gebruik maken van:
 - Kranten of zindelijkheidstrainers
 - Een bench
- Straf je pup niet als hij uit enthousiasme plast.
- Negeer demoedplassen, dan is het sneller over.
- Leer je chihuahua zijn behoefte buiten te doen, net zoals elke andere hond.
- Laat je chihuahua alleen in speciale gevallen gebruik maken van de kattenbak.

TIJD VOOR TRAINING

Een chihuahua is maar een klein hondje. Als je hem ziet, is het moeilijk voor te stellen dat hij, net als alle andere hondenrassen, van de wolf afstamt. Toch heeft ook de chihuahua een goede opvoeding nodig om een zich plezierig gedragend lid van de maatschappij te worden. Denk niet: ik pak mijn chihuahua gauw op als er zich problemen voordoen. Dit zou betekenen dat je letterlijk en figuurlijk wegloopt voor moeilijkheden. Een goede opvoeding is voor de chihuahua onontbeerlijk. En ja, daar zul je tijd in moeten steken en moeite voor moeten doen. Met de juiste aanpak zullen zowel jij als je chihuahua veel plezier aan het opvoeden en trainen beleven en zul je zien dat je een sterke band met hem opbouwt. In dit hoofdstuk zal aandacht worden besteed aan het belang van een goede socialisatie en een positieve trainingstechniek. Ook leer je hoe je hem de vijf basiscommando's bijbrengt.

Ik kan niet vaak genoeg benadrukken hoe belangrijk een **goede socialisatie** is voor je chihuahua. Het socialisatieproces is misschien wel het belangrijkste onderdeel van zijn opvoeding. Een goed gesocialiseerde hond weet hoe hij zich in allerlei situaties dient te gedragen en is voor mens en dier aangenaam in de omgang. Elke hondeneigenaar wil graag een hond die ook door anderen geliefd is om zijn goede gedrag. Daarom is het jouw taak om je chihuahua in het socialisatieproces zo goed mogelijk te begeleiden.

Als je chihuahua bij een **goede fokker** vandaan komt, heeft deze al wat socialisatiewerk voor je verricht. Je chihuahua is, totdat hij met jou meeding, bij zijn moeder, broertjes en zusjes geweest. Hij heeft zijn eerste weken doorgebracht in een warme, gezellige omgeving waar hij volop de kans heeft gehad om te spelen met zijn nestgenootjes en om lekker tegen het warme lichaam van zijn hondenmoeder aan te kruipen wanneer hij daar behoefte aan had. Hij is gewend aan geluiden zoals die van de televisie, de radio en de stofzuiger en misschien heeft hij ook al met kinderen gespeeld.

Zodra hij bij jou thuis de drempel overstapt, ga jij ermee door hem van allerlei ervaringen bij te brengen die hem leren hoe de wereld in elkaar zit en wat er in die wereld van hem wordt verwacht. De interactie met de buitenwereld die hij doormaakt, moet zachtzaam en geruststellend zijn. Leer je chihuahua aangenaam sociaal gedrag aan door hem niet alleen aan je gezinsleden voor te stellen, maar ook aan vrienden, bekenden, andere dieren en soortgenoten. Laat hem op straat kennismaken met verschillende soorten mensen: mannen (met en zonder baard), vrouwen, spelende kinderen, joggers, mensen in een rolstoel. Neem je chihuahua mee op verschillende soorten terrein: gras, straattegels, asfalt, het strand, het bos, een regenplas. Alle **positieve ervaringen** die hij heeft, zijn voor je chihuahua de sleutel tot het opbouwen van **zelfvertrouwen**.

Zorg ervoor dat hij **de wereld op een veilige manier ontdekt**. Dat betekent dat je hem niet onnodig blootstelt aan gevaar. Ken de beperkingen van je chihuahua. Een kwartiertje met hem over de markt lopen kan prima, hem meenemen naar een lawaaierig popconcert is echt te veel van het goede. Je chihuahua kennis laten maken met gemoedelijke, vriendelijke, oudere honden is prima. Een ontmoeting met een onbekende, dominante hond, is wellicht niet zo'n goed idee. Probeer de situatie te overzien en onder controle te houden, ook al is dat soms lastig. Wees enthousiast bij elke nieuwe ervaring, zodat hij denkt dat die de beste is die hem ooit is overkomen. Neem ook altijd iets lekkers mee om je chihuahua te belonen.

Vanzelfsprekend vindt het **socialiseren niet alleen buitenshuis** plaats. De meeste chihuahua's vinden het gelukkig erg prettig om aangeraakt te worden en de warmte van hun baasje te voelen. Laat hem daarom lekker bij je op schoot zitten als je televisie kijkt. Aai zijn poten, voetzolen, oren en neus, zodat hij gewend raakt aan aanrakingen op verschillende plaatsen van zijn lichaam. Altijd handig voor als je hem moet verzorgen!

Laat je er niet van weerhouden **een puppy- of gehoorzaamheidscursus** met je chihuahua te volgen, omdat hij zo klein is. Een chihuahua is een intelligent hondje, dat graag nieuwe dingen leert. Je doet hem er juist een groot plezier mee een puppycursus te volgen. Zo'n puppycursus, die bestemd is voor alle hondenrassen, wordt overal gegeven, dus vast ook bij jou in de buurt. Het volgen van een puppycursus biedt vele voordelen. Je chihuahua maakt er niet alleen kennis met honden van andere rassen, maar leert er ook gehoorzamen. Zelf kom je te weten waarom een hond zich op een bepaalde manier gedraagt. Je leert met je chihuahua communiceren, wat uitstekend is om een goede band met hem op te bouwen.

Mensen die ervaring hebben met het geven van gehoorzaamheidstrainingen aan honden met hun eigenaar kunnen alleen maar beamen dat je bij een puppy het grootste succes zult hebben bij het aanleren van gewenst gedrag. Bij honden van zes maanden en ouder zal het leerproces iets langer duren. Dit betekent dat de eigenaar meer geduld zal moeten hebben. Helaas ontbreekt dat er bij veel baasjes nog wel eens aan. **De leeftijd van tien tot zestien weken is ideaal om je chihuahupup te trainen**. Het werken met een pup in die leeftijd is als het werken met een droge spons in een emmer water: hij zuigt alle kennis op die je hem voorschotelt en wacht gretig op meer.

De reden voor het trainingssucces op deze leeftijd ligt in het feit dat het lichaampje van je chihuahua nog geen hormonen produceert. Zonder deze hormonen is hij gericht op zijn baasje en niet zo zeer op het onderzoeken van andere plaatsen, honden en mensen. Je bent voor hem zijn leider, je voorziet hem van eten, water, onderdak, veiligheid en liefde. Hij blijft graag dicht bij jou en volgt je binnen en buiten. Begroet jij iemand met enthousiasme? Dan zal je hond dat ook doen. Ben jij op je hoede voor een vreemde? Dan is je chihuahua dat ook. Eigenlijk geldt voor een hond hetzelfde als voor een mens. Zodra de puberleeftijd wordt bereikt, wordt het ineens zeer aantrekkelijk om de wereld te ontdekken. Een ongetrainde hond zal in de puberleeftijd bij je weglopen en niet reageren op je commando's.

Aan de slag dus, met je chihuahua! Maar voor ik je ga uitleggen hoe je je hond eenvoudig een aantal basiscommando's leert, wil ik nog iets kwijt over **straffen en belonen** en een **positieve trainingstechniek**. Als attente baas vraag je je misschien af waarom je chihuahua zich gedraagt zoals hij doet en hoe jouw gedrag van invloed kan zijn op hem. Wat je in ieder geval niet moet doen is hem als mens behandelen. Denk niet dat je chihuahua enig besef heeft van wat in mensenogen gewenst gedrag is. Hij heeft geen besef van de waarde van spullen die hij kapotmaakt en kent het verschil tussen goed en slecht niet. De ervaring leert hem wat hij wel of juist niet kan doen. Nu staan chihuahua's niet bekend als slopers, maar je weet nooit waardoor hij in de verleiding wordt gebracht. Toch is je chihuahua er echt niet op uit om ongehoorzaam te zijn en kattenkwaad uit te halen. Hij wil het jou juist graag naar de zin maken. Als jij maar je tevredenheid en blijdschap over zijn goede gedrag laat blijken.

Wat uiterlijk en levensstijl betreft lijken onze honden niet meer op hun voorouders. Maar wat hun onderlinge relaties wel. De voorouders van de huishond leefden in een roedel, een groep waarin elk dier zijn eigen plaats heeft, maar waarin er één de onbetwiste leider is (ook wel de Alfa genoemd). Het leiderschap is niet gebaseerd op wreedheid en macht, maar op bekwaamheid en prestatie. Bekwame, zelfverzekerde dieren klimmen op, terwijl andere dieren zich confirmeren en respect tonen. Dit doen zij maar al te graag, want de zekerheid die de groep hun biedt is heel belangrijk. Voor hun voedselvoorziening zijn zij van hun onderlinge samenwerking afhankelijk. En dan profiteren ze van een bekwame leider, die ze maar wat graag volgen.

Onze huishond beschouwt iedereen die deel uitmaakt van het gezin als leden van de roedel. Dit betekent dat een baasje dat leiderschap toont aan zijn of haar hond kan rekenen op een trouwe volger. **Wanneer een baasje tekortschiet in het tonen van leiderschap, is het goed mogelijk dat de hond het machtsvacuüm opvult dat ontstaat.** Als je je chihuahua tijdens het trainen en opvoeden laat merken dat jij de baas bent en op de juiste manier leiderschap toont, zal hij onder de indruk zijn en jou beschouwen als hoofd van de roedel. Die juiste manier is hem leren wat hij moet doen om beloond te worden voor zijn goede gedrag. De verkeerde manier is je chihuahua telkens te straffen voor ongewenst gedrag.

Een chihuahua is een slimme en welwillende hond en heeft snel door dat de samenwerking met jou hem iets goed oplevert. **Jij bent degene die letterlijk en figuurlijk deuren voor hem opent:** genegenheid, eten, lekker wandelen, spelen met zijn vriendjes in het park, achter dwarrelende herfstblaadjes aanrennen, even lekker snuffelen aan het gras. Als hij met jou samenwerkt, krijgt hij de dingen die hij graag wil. Probeert hij alles op eigen houtje, dan krijgt hij niets. Hij realiseert zich dat het nut heeft de leider te volgen en leert door ervaring welk gedrag er van hem wordt verwacht.

Het is belangrijk dat je een consequente leider bent, zodat je chihuahua weet waar hij aan toe is. **Stimuleer positief gedrag** door te helpen voorkomen dat hij in verleiding gebracht wordt de fout in te gaan. Zet bijvoorbeeld geen schaal koekjes op de salon tafel binnen het bereik van je chihuahua, terwijl je zelf de kamer uit gaat. Hij zal het van tafel happen van een koekje niet als stelen beschouwen. Het enige wat hij doet is het beste maken van elke situatie waarin hij verzeild raakt. Laat blijken dat je goed gedrag van je hond waardeert door hem te belonen met aandacht. Probeer je emoties de baas te blijven als je boos bent.

Zoals gezegd kent een hond het verschil tussen "goed" en "kwaad" niet zoals wij dat kennen. Straf je je chihuahua, dan zal hij de straf koppelen aan degene die hem straft. Als die persoon weg is en de kust is veilig zal hij het gedrag herhalen waarvoor hij is gestraft. Hij heeft geleerd om niet betrapt te worden, niet om zich te gedragen. **Mag je een hond dan echt nooit straffen?** Is het realistisch om nooit "nee!" te mogen roepen, terwijl je misschien een beetje gefrustreerd raakt van het belonen van positief gedrag en het negeren van negatief gedrag? Het leven in een roedel gaat immers ook niet altijd over rozen. Een wilde hond wordt zo nu en dan ook terechtgewezen door grommende soortgenoten, zodat hij zijn plaats leert en weet welk gedrag niet op prijs wordt gesteld.

Het heeft geen enkele zin je chihuahua fysiek te straffen of tegen hem te schreeuwen. Je zult het omgekeerde bereiken van wat je beoogt. Een hond die mishandeld wordt of zich bedreigd voelt, neemt een passieve of onderdanige houding aan en wordt wantrouwig. Hij kan ook zelf agressief worden of negatieve aandacht gaan vragen. Onthoud dat een **gestreste baas** vaak eveneens een **gestreste hond** heeft. Een hond voelt namelijk feilloos de gemoedstoestand van zijn baas aan. Wat je zeker niet moet willen is dat je hond je gaat mijden of zelfs probeert weg te lopen. Daarom past het straffen van een hond niet in zijn opvoeding.

Er zijn momenten dat alleen het belonen van goed gedrag niet genoeg is. Als je chihuahua bijvoorbeeld bezig is een kuiltje te graven in het gazon, kun je dit niet negeren. In zo'n geval kun je hem corrigeren, waarbij het doel niet is hem te laten merken dat hij stout is, maar hem te laten schrikken zodat hij wordt afgeleid van waar hij mee bezig is. Je kunt bijvoorbeeld "hé!" of "foei!" roepen of schudden met een blik knikkers of iets anders dat lawaai maakt, terwijl je aan zijn halsband trekt. Je moet hem wel op heterdaad betrappen. Time je niet goed, dan zal je chihuahua de boodschap niet begrijpen. Als je hem eenmaal een paar keer op deze manier gecorrigeerd hebt, krijgt het geluid alleen al betekenis voor hem. Hij zal het geluid opvatten als een waarschuwing voor iets dat mogelijk gevaar voor hem oplevert.

Je kunt je chihuahua al **je leiderschap tonen** door de manier waarop je dagelijks met hem omgaat:

- **Zorg voor een vast dagelijks ritme.** Honden zijn gewoontedieren en gewoontes en voorspelbaarheid zorgen voor houvast. Dit betekent dat je hem op vaste tijden uitlaat, zijn eten geeft, traint en verzorgt. Je zult zien dat je chihuahua een stuk geduldiger wordt.
- **Haal je chihuahua aan wanneer hij rustig is, niet als hij opgewonden is.** Op die manier heeft jouw aandacht voor hem een kalmerende werking. Bovendien leer je hem dat gewenst gedrag beloond wordt. Als je hem aanhaalt terwijl hij tegen je opspringt, beloon je hem in feite voor zijn gedrag en zal hij het niet afleren.
- **Leer je chihuahua dat samenwerken met jou hem iets oplevert.** Laat hem bijvoorbeeld zitten voordat hij zijn eten krijgt of hij de deur uit mag gaan. Laat hem bij de deur net zo lang wachten totdat jij hem het commando geeft dat hij mag gaan. Zo voorkom je dat hij langs jou heen de deur uit rent.
- **Houd spelletjes met je chihuahua leuk en vriendelijk en zorg ervoor dat jij het spel blijft leiden.**

Zoals gezegd moet je je chihuahua niet als een mens behandelen. Denk echter niet dat hij nooit zal begrijpen wat je zegt. Vanzelfsprekend zal hij je niet begrijpen als je hele verhalen tegen hem houdt, maar een hond kan heel goed de betekenis leren van losse woorden. Hij kan door oefening en herhaling de klank van woorden aan iets koppelen. Laatst zei ik tegen mijn chihuahua's dat ze iets lekkers zouden krijgen als ik weer terugkwam. Toen ik na vijf minuten de keuken binnenkwam, zaten ze samen voor het kastje waar het lekkers in wordt bewaard. Het woord "lekkers" is het toverwoord voor hen dat ze door herhaling maar al te goed zijn gaan begrijpen. Hetzelfde geldt voor het woord "mee". Zodra ik dit zeg, staan ze al bij de voordeur. Ook uit de intonatie van je stem kunnen ze heel goed afleiden of je enthousiast of boos bent. Je kunt je hond aansporen dingen te doen door enthousiasme in je stem te leggen.

Met deze wetenschap ga je aan de slag om je chihuahua **de vijf basiscommando's** te leren: zit, lig, blijf, kom en volg. Deze basiscommando's zul je leren bij een puppycursus, maar je kunt ze uiteraard ook zelf met hem oefenen. Houd de training zowel voor jezelf als voor je chihuahua plezierig door deze niet te lang te maken. Een paar keer per dag vijf tot tien minuten is echt genoeg. Als beloning kun je iets lekkers of zijn favoriete speeltje gebruiken. Geef hem kleine stukjes als je voor iets lekkers kiest, anders raakt je chihuahua te snel verzadigd.

Verder is tijdens de training **de juiste timing** van groot belang. Beloon je chihuahua op het moment dat hij doet wat je van hem wilt. Wanneer hij in de gaten heeft dat bepaalde gedragingen worden beloond, zal hij ze herhalen. Uiteindelijk is het de bedoeling dat je chihuahua al reageert zodra hij aan je stem hoort of aan je gebaar ziet wat er van hem wordt verwacht. Beloon hem onmiddellijk als hij dat doet. Wacht je daarmee te lang, dan is de kans groot dat hij al is afgeleid door iets anders en de beloning niet meer koppelt aan het gewenste gedrag. Train je chihuahua op verschillende plaatsen, dus niet alleen binnenshuis. Een pup is gauw afgeleid en zal ook buiten moeten leren begrijpen wat je bedoelt.

De vijf basiscommando's:

ZIT:

- Laat je chihuahua aan de beloning snuffelen.
- Beweeg de beloning langzaam en niet te hoog boven zijn kop in de richting van zijn staart en zeg: "zit". De meeste honden zullen de beloning volgen en automatisch gaan zitten.
- Als hij eenmaal zit, prijs je hem enthousiast en geef je hem de beloning.
- Het komt soms voor dat honden achteruit lopen in plaats van dat ze gaan zitten. Probeer de oefening dan opnieuw vlakbij een muur of een hoek van de kamer.

LIG: (je kunt ook “af” of “down” zeggen, dat verschilt wat klank betreft meer van “zit”.)

- Als je chihuahua eenmaal kan zitten, kan hij ook leren liggen.
- Laat je chihuahua zitten en aan de beloning snuffelen.
- Beweeg de beloning langzaam schuin naar beneden richting de vloer en zeg tegelijkertijd: “lig” (evt. “af” of “down”).
- Wacht totdat hij ligt en zich ontspant.
- Prijs hem en geef hem de beloning.

Mocht deze manier om je chihuahua te leren liggen niet lukken, dan is er nog een andere:

- Ga met opgetrokken knieën op de grond zitten.
- Laat je chihuahua naast je zitten.
- Neem de beloning in de hand aan de kant waar je chihuahua niet zit.
- Houd de hand met het lekkers onder je knieën en lok je chihuahua ermee.
- Hij zal vanzelf gaan liggen en onder je poortje doorkruipen om het lekkers te kunnen pakken.
- Als hij ligt, prijs je hem enthousiast en geef je hem de beloning.
- Oefen nog een aantal keer en zeg telkens “lig”, zodat je hond het commando en zijn gedrag aan elkaar gaat koppelen.

BLIJF:

- Laat je chihuahua naast je liggen of zitten, terwijl jij staat.
- Laat hem aan de beloning snuffelen.
- Herhaal het commando “zit” of “lig” als hij wil gaan staan.
- Zeg “blijf”.
- Je chihuahua moet nu op zijn plaats blijven, terwijl jij een pas afstand neemt.
- Als hij op zijn plaats blijft, prijs je hem en geef je hem de beloning.
- Na verloop van tijd kun je de afstand tussen jou en je chihuahua groter maken.

KOM:

- Bij het aanleren van dit commando heb je iemand nodig die je assisteert.
- Vraag iemand bij je chihuahua te staan en hem vast te houden.
- Laat je chihuahua aan de beloning ruiken.
- Loop een paar passen achteruit, hurk en roep je chihuahua bij zijn naam (je kunt ook “kom” of een ander woord als commando gebruiken).
- Op dat moment laat je assistent de hond los.
- Blijf zijn aandacht trekken terwijl hij op je afrent.
- Als hij bij je is, prijs je hem en geef je hem de beloning.
- Houd je chihuahua aan de lijn als je het commando buiten oefent, totdat je zeker weet dat hij het goed onder de knie heeft.

VOLG:

- Laat je chihuahua iets lekkers zien, waarmee je hem naast je lokt.
- Als jij begint te lopen, loopt hij vrijwel zeker mee.
- Prijs hem als hij netjes naast je blijft lopen en geef hem af en toe als beloning iets lekkers.
- Blijf staan als hij trekt en ga pas weer lopen als hij de lijn slap hangt.

Wanneer je chihuahua deze commando's kent, kun je hem nog veel meer leren. Maar nogmaals: overdrijf niet. Train je te lang, dan zal hij verveeld en vermoeid raken.

In dit hoofdstuk heb ik je verteld dat je een hond zo jong mogelijk moet socialiseren en trainen. Heb jij toevallig een oudere chihuahua aangeschaft? Misschien ken je de achtergrond van je hond niet goed en vraag je je vertwijfeld af of het te laat is om hem te socialiseren en trainen. Is hij nu gedoemd onzeker te zijn voor de rest van zijn leven? Nee, helemaal niet. Een hond hoeft geen ideale jeugd te hebben gehad om een trouwe, tevreden metgezel voor je te worden. Je chihuahua mag een slechte start hebben gehad, maar jij hebt verandering gebracht in zijn lot. Hij heeft nu jou en hij heeft de rest van zijn leven nog voor zich. Maak er het beste van door hem alsnog te socialiseren en te trainen. Dat zal wat meer tijd en geduld kosten dan bij een pup, maar onthoud dat medelijden vooruitgang in de weg staat!

ACTIEPLAN

- De socialisatie is een essentieel onderdeel van de opvoeding van je chihuahua. Jij zult hem in het socialisatieproces zo goed mogelijk moeten bijstaan en ervoor moeten zorgen dat hij de wereld veilig kan ontdekken.
- Het volgen van een puppycursus is een leuke manier om je chihuahua kennis te laten maken met andere pups. Bovendien zal hij er een aantal basiscommando's leren.
- De leeftijd van tien tot zestien weken is ideaal om je pup te trainen, maar ook daarna kun je hem nog een heleboel leren.
- Kies voor een positieve trainingstechniek, waarbij je je chihuahua beloont voor goed gedrag en straffen uit den boze is. Bedenk dat een agressieve baas meestal ook een agressieve hond heeft.
- Toon je chihuahua dat jij de (roedel)leider bent door de manier waarop je dagelijks met hem omgaat.
- Leer je chihuahua de vijf basiscommando's. Wanneer hij deze eenmaal kent, kun je hem nog veel meer leren.
- Ook een oudere chihuahua kun je nog heel goed trainen. Je zult alleen iets meer geduld moeten hebben.

ONGEWENST GEDRAG VOORKOMEN EN AFLEREN

Iedereen wil graag een hond zich goed gedraagt en die aangenaam is in de omgang. Daarom is het belangrijk om je chihuahua te trainen als hij nog een pup is. Leer je chihuahua direct af wat je niet wilt, dan is de kans het grootst dat hij op volwassen leeftijd geen slecht gedrag vertoont. Treed direct op door “hé” of “foei” te roepen en blijf vooral consequent. Dan zal hij snel doorhebben wat wel en niet mag. Maar stel nu, dat je hond al volwassen is en dat hij bepaalde vervelende gedragingen vertoont. Wellicht is dat ongewenste gedrag er in de loop der tijd ingeslopen of heb je een volwassen chihuahua aangeschaft die zich anders gedraagt dan je graag zou willen.

Ik krijg als hondentrainer veel vragen van mensen over hoe ze ervoor kunnen zorgen dat hun chihuahua ophoudt zich op een onaangename manier te gedragen. In dit hoofdstuk beschrijf ik een aantal van de meest voorkomende vormen van ongewenst gedrag en geef ik je tips over hoe je die bij je chihuahua kunt voorkomen en afleren. Deze tips kun je zowel bij pups als volwassen honden gebruiken. Bij een volwassen hond zul je waarschijnlijk iets meer geduld moeten hebben en wat vaker moeten oefenen.

Bedelen aan tafel

Als je het belangrijk vindt om rustig te kunnen eten, geef je chihuahua dan vanaf het moment dat hij bij je woont niets van je bord. Wees sterk en bezwijk niet voor die lieve vragende chihuahua-oogjes. Mensen eten is sowieso slecht voor een hond. Het is te vet, te zout en te gekruid en suiker is uiteraard slecht voor zijn gebit. Negeer hem, zodat hij leert dat aandacht trekken om eten niet loont. Wees hier consequent in, want als hij eenmaal gewend is af en toe iets te krijgen, zal hij blijven bedelen, ook wanneer je een keer eters te gast hebt.

Leer hem dat hij tijdens het eten in zijn mand moet en geef hem daar als beloning een brokje of kluitje als hij zich goed gedraagt. Als hij zich blijft misdragen, zet je hem met mand en al in een andere ruimte (bijvoorbeeld de hal) tot je uitgegeten bent. Je kunt je hond natuurlijk eten geven voordat je zelf aan tafel gaat, maar dit gaat wel tegen het roedelleidersprincipe in. De hond moet zijn plaats kennen in de rangorde van de roedel en dat betekent dat de roedelleider (jij als baas) eerst eet en dan pas de hond.

Niet alleen kunnen zijn

Een chihuahua kun je vrijwel overal mee naar toe nemen, maar er zijn ook situaties te bedenken waarin hij toch echt een paar uurtjes alleen thuis moet blijven. Eigenlijk gaat het alleen blijven tegen de natuur van een hond in: hij is immers een roedeldier dat het liefst in gezelschap van anderen verkeert. Dat geldt zeker voor de chihuahua, die zich enorm aan zijn baasje hecht. Toch zal je chihuahua moeten aanvaarden dat hij soms niet met je mee kan en dat kun je hem maar beter zo jong mogelijk bijbrengen. Laat hem eerst helemaal gewend raken aan zijn nieuwe leefomgeving voor je daaraan begint.

Zorg ervoor dat je chihuahua moe is voordat je weggaat door bijvoorbeeld eerst met hem te gaan wandelen. Geef hem iets waarmee hij zich een tijdje kan vermaken in de tijd dat je weg bent, zoals een kauwkluitje. Ruim de dingen op waaraan hij zich kan bezeren. Blijf in het begin niet te lang weg (een minuut of tien). Naarmate je chihuahua ouder wordt, kun je de periode dat hij alleen thuis is opvoeren.

Soms wordt een hond al zenuwachtig als je je jas aantrekt of je sleutels pakt omdat hij in de gaten heeft dat je weggaat. Je kunt je chihuahua leren minder gevoelig te reageren door af en toe je jas aan te trekken en naar de voordeur te lopen zonder dat je echt weggaat, terwijl je geen aandacht besteedt aan zijn reactie. Wat je zeker niet moet doen voor je echt weggaat, is je hond uitgebreid troosten, want daarmee bevestig je dat het erg is voor hem om alleen te zijn. Doe alsof het de gewoonste zaak van de wereld is om weg te gaan en terug te komen.

Prijs je chihuahua uitbundig als blijkt dat hij tijdens je afwezigheid braaf is geweest. Straf hem in ieder geval niet als hij iets gedaan heeft wat niet mag, want hij zal het niet begrijpen. Bovendien kun je daarmee de verlatingsstress soms nog erger maken. Misschien kijkt hij wel schuldig, maar dat is alleen omdat jij boos reageert.

Opspringen tegen mensen

Veel mensen vinden het leuk als hun chihuahua ter begroeting enthousiast tegen hen opspringt als ze thuiskomen. Wanneer hij echter in het park met modderpootjes tegen vreemden opspringt, zijn ze daar helemaal niet blij mee. Toch heeft je chihuahua er in beide gevallen dezelfde bedoeling mee. Hij wil graag aan iemands gezicht snuffelen om snuit-snuitcontact te hebben. Hij zal niet begrijpen dat hij in het eerste geval niet gestraft wordt en in het tweede wél.

Nu is een chihuahua geen grote, zware hond die mensen zal doen omvallen als hij tegen hen opspringt. Wanneer je echter niet wilt dat hij dat in al zijn enthousiasme doet, kun je hem het proberen af te leren door altijd te knielen terwijl je hem begroet. Vraag anderen hetzelfde te doen, als zij daar tenminste toe in staat zijn. Beloon hem alleen als hij met vier poten op de grond blijft staan.

Een andere manier om het opspringen af te leren is je chihuahua helemaal te negeren. Geef hem geen enkele vorm van aandacht, dus zeg ook geen “nee” en maak geen oogcontact. Zodra hij rustig is, kun je hem aanhalen, begroeten en belonen. Als hij weer begint op te springen, draai je weer van hem weg. Vraag je visite je chihuahua pas te begroeten als hij rustig is.

Je kunt ook je chihuahua het commando “zit” laten uitvoeren bij het begroeten. Oefen dit met een helper die de bezoeker speelt. Als de hond tegen hem of haar opspringt, draait de helper zich om. Op dat moment geef jij hem het commando “zit”. Gaat je chihuahua netjes zitten, dan wordt hij door de helper beloond met iets lekkers. Springt hij opnieuw op, dan krijgt hij niets en oefen je opnieuw. Op den duur zal hij snappen dat het veel meer loont om te gaan zitten dan om tegen mensen op te springen. Je kunt in de hal een potje hondensnoepjes neerzetten die je bezoekers aan je chihuahua laat geven. Overigens kan hij ook best eens worden beloond met alleen een aai over zijn kopje of borst.

Uitvallen naar andere honden

Honden communiceren met elkaar door lichaamstaal. Om beter te kunnen begrijpen hoe honden elkaar benaderen en waarom je chihuahua het met de ene hond uitstekend kan vinden en met de andere juist weer niet, is het interessant om zijn lichaamstaal eens te bestuderen. Een hond spreekt met zijn gelaatsuitdrukkingen, waarbij oren, ogen, wenkbrauwen, lippen, neus en bek worden gebruikt. Hij communiceert met zijn staart, vacht (nekhaar) en lichaamspositie en produceert ook nog klanken.

Hier volgen een paar beschrijvingen van hondentaal:

Een ontspannen hond: houdt zijn staart ontspannen en kwispelt. Hij houdt zijn staart niet gespannen naar boven of naar beneden tussen de poten. Zijn bekje kan een beetje openstaan, de oren staan ontspannen en de ogen hebben een zachte uitstraling, zonder een spoor van angst, spanning en dreiging.

Een dominante, agressieve hond: probeert altijd groter te lijken dan hij is. Hij staat rechtop en houdt zijn staart ook kaarsrecht en gespannen. Vaak staan ook de nekharen rechtop en is de bek gesloten. Hij maakt oogcontact met zijn tegenstander.

Een onderdanige, verlegen of bange hond: verstopt zijn staart tussen de poten, legt zijn oren in zijn nek, wendt zijn ogen af, en krimpt een beetje in elkaar.

Een hond die wil spelen: staat met zijn achterlijf omhoog en zijn voorkant omlaag. Zijn staart staat omhoog en kwispelt. Zijn ogen hebben een levendige uitstraling.

Een hond die met zijn voorpoten tegen een andere hond op gaat staan: wil daarmee zeggen dat hij de baas is.

Als pup zal je chihuahua niet snel uitvallen naar andere honden. Pups maken een ontspannen indruk en zijn nog heel onbevangen. Ze willen het liefst met elke hond spelen die ze tegenkomen. Lang niet elke volwassen hond is daarvan gediend. Sommige honden uiten dat door te gaan grommen, andere door je pup te negeren en gauw door te lopen.

Voorals als ze volwassen zijn, kunnen honden agressief gedrag vertonen naar andere honden. Over het algemeen kunnen chihuahua's het best met rasgenoten opschieten. Sommige chihuahua's kunnen ontzettend tekeer gaan tegen honden van vooral grote rassen.

Agressief gedrag bij honden kan de volgende oorzaken hebben:

- De hond scheert, na als pup een slechte ervaring te hebben gehad met een andere hond, alle andere honden over één kam. Een van mijn eigen chihuahua's werd ooit op het strand gebeten door een grote zwarte teef. Gelukkig niet ernstig, maar het was voor haar genoeg om behoorlijk de schrik in de pootjes te krijgen. Na het voorval moest ze nooit meer iets hebben van honden die op die grote zwarte boosdoener leken.
- De baas waarschuwt zijn hond dat er een andere hond in aantocht is door de lijn (al dan niet bewust) strakker aan te trekken. Meestal wordt er snel de weg overgestoken, waardoor de hond de andere hond in verband brengt met onaangename zaken.
- De hond is niet goed gesocialiseerd en weet dus niet goed hoe hij met andere honden om moet gaan. Hij maskeert zijn onzekerheid door te blaffen.
- De hond wil zijn territorium verdedigen.
- De hond is aangeliend, terwijl de andere hond losloopt. De aangeliende hond voelt zich gesterkt door zijn eigenaar.

- De hond die in aantocht is, blijkt van hetzelfde geslacht te zijn. Soms kunnen twee teven niet goed met elkaar overweg en twee reuen ook niet. Ze kunnen dan heel fel op elkaar reageren. Zijn de honden ieder van een ander geslacht, dan gaat een ontmoeting vrijwel altijd goed.

Gelukkig is er meestal veel te doen aan uitvallen naar andere honden. Je bereikt al heel veel wanneer je chihuahua goed laat socialiseren. Dit kan door bijvoorbeeld een puppycursus te volgen. De puppycursus is dé plek waar jonge honden de sociale regels en de lichaamstaal leren om vredig met voor hun ongekende soortgenoten om te gaan.

Laat je chihuahua ook na de cursus regelmatig met andere honden spelen. 's Avonds rond een uur of zeven maak ik met mijn chihuahua's altijd een langere wandeling, waarbij we ook een losloopveldje passeren, waar honden met elkaar rennen en spelen. Als ik zie dat er geen al te grote en logge honden rondlopen die in hun speelsheid boven op mijn chihuahua's zouden kunnen duiken, mogen ze altijd even meespelen. De ontmoeting met andere honden gaat vrijwel altijd goed als ze allemaal loslopen.

Als je chihuahua tegen vrijwel elke hond blijft uitvallen, kun je eventueel een gedragstherapeut inschakelen. Vergeet echter niet dat honden nu eenmaal een voorkeur voor de ene hond kunnen hebben en een aversie tegen de andere. Wij mensen kunnen ook niet met iedereen even goed overweg. Probeer zelf ontspannen te blijven en laat niet merken dat er iets te gebeuren staat als er een andere hond aankomt. Een hond voelt namelijk precies aan wanneer zijn baas gespannen is. Beloon je chihuahua met iets lekkers wanneer hij zich bij een ontmoeting met een andere hond goed gedraagt.

Overmatig blaffen

Blaffen is een van de manieren waarop een hond communiceert. Het is dus heel normaal dat een hond wel eens blaft. Het wordt anders wanneer hij overmatig blaft. En ook al is "overmatig" een relatief begrip, het is heel vervelend als je door het geblijf van je chihuahua problemen krijgt met burens.

Sommige hondenrassen blaffen meer dan andere. Waak- en verdedigingshonden en kleine terriërrassen zijn vaak erg rumoerig. Helaas staat ook de chihuahua bekend als een hondje dat een behoorlijke keel kan opzetten. Een chihuahua is erg waaks. Hij wil graag zijn baas beschermen en zijn territorium verdedigen. Moedig hem nooit aan om te blaffen, want je kunt erop rekenen dat je chihuahua wel van zich laat horen als hij iets verdachts waarneemt!

Er zijn een aantal redenen waarom een hond overmatig blaft:

- wanneer daartoe door zijn baas wordt opgehitst;
- uit waaksheid: hij wil zijn territorium verdedigen;
- uit angst: hij raakt verzeild in een voor hem geheel onbekende situatie;
- wanneer hij niet alleen kan zijn.

Het is belangrijk achter de reden te komen **waarom** je chihuahua veel blaft. Pas dan kun je iets aan zijn blafgedrag veranderen. Soms blaft een chihuahua omdat hij niet alleen kan zijn of wanneer hij zich tijdens het alleen zijn verveelt. Zorg daarom voor voldoende afleiding voordat je weggaat, bijvoorbeeld door hem zijn favoriete kluif te geven en/of de radio aan te zetten. Wanneer je jarenlang overdag thuis bent geweest bij je chihuahua en je gaat ineens werken, waardoor hij veel alleen is, moet je er niet raar van opkijken als hij gaat blaffen als je weg bent. Misschien is het makkelijker gezegd dan gedaan, maar probeer opvang voor je chihuahua te vinden als je hem niet langzaam aan zijn nieuwe situatie kunt leren wennen.

Wat **zeker niet** helpt is tegen je chihuahua **schreeuwen** als hij blaft. "Ophouden!" of "stil!" schreeuwen klinkt hem in de oren alsof jij zelf ook blaft. En wat is er voor hem leuker dan dat zijn baasje met hem meedoet? In feite spring je hem bij en daardoor wordt het probleem alleen maar erger. Blijf zelf rustig, praat met een normale stem tegen je hond en heb geduld. Beloon hem als hij naar je luistert.

Negeer het **geblaf** van je chihuahua **niet**. Als een baby huult, probeer je achter de oorzaak van het huilen te komen. Je chihuahua is voor zijn welzijn ook van jou afhankelijk, dus probeer te ontdekken welke boodschap hij jou wil overbrengen.

Tegenwoordig zijn er bij dierenspeciaalzaken en op internet **antiblafhalsbanden** te koop. Dit soort halsbanden werkt door middel van ultrasone geluidssignalen, stroomstootjes of een spray-uitstoot en reageert op de trillingen van de stembanden van de hond. Misschien drijft het geblaf van je chihuahua (of het geklaag van je burens?) je tot wanhoop en denk je erover zo'n band aan te schaffen. Geloof me als ik zeg dat je dan voor **de slechtste oplossing** kiest **die je maar kunt bedenken**, wat de reden voor het blaffen ook mag zijn. Met een antiblafband doe je niets aan de oorzaak van het blaffen, want het is slechts symptoombestrij-

jding. Je hond zal er alleen maar gestrest door raken.

Het gebruik van de antiblafhalsband gaat regelrecht in tegen de relatiemethode, waarbij een positieve opvoeding met belonen van goed gedrag centraal staat. Een positieve, liefdevolle opvoeding komt de relatie met je chihuahua ten goede. Met zo'n halsband ga je weer terug naar straffen van ongewenst gedrag en dit zal de relatie met je chihuahua schaden!

Mijn chihuahua's slapen 's nachts beneden in de hal. Het komt wel eens voor dat zij midden in de nacht beginnen te blaffen, waardoor ik wakker word. Meestal stopt het geblaf vanzelf, maar laatst bleven ze maar aan de gang. Toen ik poolshoogte ging nemen, bleek dat een paar inbrekers bezig waren de tuinmeubelen van de overburen te stelen. De door mij gewaarschuwde politie kon hen op heterdaad betrappen en inrekenen. Stel je nu toch voor dat ik mijn chihuahua's een antiblafband had omgedaan, omdat ik het zo vervelend vind om 's nachts door hen wakker geblaft te worden... De natuurlijke reactie van mijn honden was in dit geval te blaffen om mij te beschermen. Ik zou hen in feite gestraft hebben voor hun goede bedoelingen, als ik hun een antiblafband had omgedaan. Ze zouden er terecht niets van begrepen hebben.

Trekken aan de lijn

Het is heel vervelend als je hond constant aan de lijn trekt. Soms heb je het gevoel dat hij jou uitlaat in plaats van andersom. Toch is het probleem van trekken aan de lijn vrij makkelijk te verhelpen. Je moet alleen wel consequent zijn en een beetje geduld hebben. Zodra je chihuahua aan de lijn trekt, ga je stilstaan. Blijf net zolang stilstaan totdat hij ontspant en de lijn slap hangt. Daarna loop je weer verder. Trekt hij weer, dan doe je exact hetzelfde. Hou dit vol totdat hij in de gaten heeft dat trekken niet loont en hem nergens brengt.

Langs jou heen deur uitrennen

Het komt wel eens voor dat je de deur voor iemand open moet doen en dat je chihuahua ongemerkt achter je aan is getripeld. Sommige chihuahua's hebben dan, net als andere honden, de neiging om langs jou heen de deur uit te rennen. Dit kun je proberen te voorkomen door je chihuahua te leren dat hij altijd netjes moet gaan zitten voordat hij met jou de deur uit gaat. Als hij gaat zitten, weet hij dat hij zijn riem om krijgt en dat hij dan met jou mee mag naar buiten. Leer hem het commando "zit" volgens de instructies in het hoofdstuk "Tijd voor training". Oefen dit ook, terwijl je de deur al op een kier zet. Als hij richting de deur loopt, zeg je "zit". De deur gaat pas verder open als hij is gaan zitten en de riem om heeft. Pas als jij hem het commando "kom" hebt gegeven, mag hij met jou mee de deur uit.

Ook voor een goed getrainde chihuahua kunnen de verleidingen buiten enorm groot zijn. Daarom raad ik je aan altijd op je hoede te zijn en rekening te houden met onverwachte situaties die zich kunnen voordoen. Een van mijn chihuahua's, die normaal gesproken prima luistert, is eens langs mij heen de deur uit gerend. Natuurlijk ging ik achter hem aan, maar hij was veel sneller dan ik. Uiteindelijk vond ik hem, aan de overkant van het park. Hij stond voor de deur van het loopse teefje waar hij verliefd op was en waar hij in het park altijd mee speelde. Zijn hormonen hadden het deze keer gewonnen van zijn gehoorzaamheid!

ACTIEPLAN

- Wanneer je je chihuahua als pup al een goede training geeft, zal hij later minder snel ongewenst gedrag vertonen.
- Ongewenst gedrag bij oudere chihuahua's is met geduld en vaak oefenen nog heel goed af te leren.
- Als je niet wilt dat je chihuahua gaat bedelen, geef hem dan van het begin af aan nooit iets van wat je zelf eet.
- Een chihuahua hecht zich enorm aan zijn baasje en wil het liefst de hele dag bij hem of haar zijn. Toch kun je hem eenvoudig leren af en toe alleen te blijven.
- Ook al is je chihuahua geen grote, zware hond, opspringen tegen mensen kan soms toch vervelend zijn, vooral als hij vieze pootjes heeft. Opspringen is op verschillende manieren af te leren.
- Aan uitvallen naar andere honden kunnen verschillende redenen ten grondslag liggen. Een goede socialisatie is de manier om uitvallen naar andere honden te beperken of te voorkomen. Laat je chihuahua af en toe spelen met andere hondjes, maar alleen op een veilige plaats en op een veilige manier.
- Probeer te achterhalen waarom je chihuahua zo veel blaft. Pas dan kun je iets aan zijn gedrag veranderen. Wat je zeker niet moet doen is tegen je chihuahua gaan schreeuwen of hem negeren.
- Je chihuahua een antiblafhalsband omdoen tegen overmatig blaffen is geen goede oplossing. Het gebruik van een antiblafhalsband is slechts symptoombestrijding en druist in tegen het principe van een positieve opvoeding, waarbij het belonen van goed gedrag centraal staat.
- Het probleem van trekken aan de lijn is vervelend, maar met een beetje geduld vrij makkelijk af te leren.
- Houd altijd rekening met onverwachte situaties. Ook al luistert je chihuahua normaal gesproken goed, soms kunnen de verleidingen voor hem té groot worden.

ETENSTIJD!

Je chihuahua is wat hij eet. En omdat jij degene bent van wie hij afhankelijk is voor zijn dagelijkse voeding, is hij wat jij hem te eten geeft. Uiteraard wil je je chihuahua geven wat het beste voor hem is, maar soms zie je door de bomen het bos niet meer met al die merken hondenvoer en –traktaties die er te koop zijn. Ik ga je niet vertellen welk merk en welke soort hondenvoer het beste is. Er zijn namelijk veel goede merken hondenvoer verkrijgbaar. Bovendien: smaken verschillen, ook bij honden. Het is vooral een kwestie van uitproberen. Heeft je hond een glanzende vacht, heeft hij genoeg energie en is hij zelden ziek? Eet hij het voer dat hij krijgt nog steeds met smaak? Dan is er geen reden om over te stappen naar een ander merk of een ander soort voer. Heeft hij last van zijn huid en een dofte vacht of heeft hij steeds diarree? Misschien wordt het dan tijd om eens iets anders te proberen. In dat geval is het handig te weten welke soorten voer er te koop zijn en wat je chihuahua nodig heeft om gezond te blijven.

Er zijn in Nederland niet alleen veel merken **hondenvoer** te koop, maar ook veel **soorten**:

- **Blikvoer:** hondenvoer dat in blikken of kuipjes verkrijgbaar is, bevat vaak veel vocht en weinig vlees. Honden vinden het meestal lekker, maar hebben er meer van nodig om aan hun dagelijkse energiebehoefte te voldoen. De kwaliteit van blikvoer verschilt en het is daarom aan te raden een soort blikvoer te kiezen met een laag waterpercentage en een zo hoog mogelijke voedingswaarde. Een nadeel van blikvoer is dat honden er minder hard op hoeven te kauwen, waardoor tandplak en tandvleesproblemen kunnen ontstaan.
- **Diner:** dit voer bestaat uit brokken, granen en gedroogde groente. Er moet warm water aan worden toegevoegd, voordat de hond het kan eten. In gedroogde vorm is diner licht van gewicht en dus lang houdbaar. Geef het echter nooit in gedroogde vorm aan je chihuahua! Zonder de toevoeging van warm water absorbeert diner al het vocht dat in zijn maag aanwezig is en dit kan zeer ernstige gevolgen hebben.
- **Halfnatte brokken:** dit zijn brokken die wel wat vocht bevatten, maar droog genoeg zijn om in een zak te worden verpakt. Door het vochtgehalte zijn ze iets gevoeliger voor bederf dan droge brokken. Honden vinden halfnatte brokken vaak erg lekker, maar ze bevatten ook suikers, die tandbederf kunnen veroorzaken. Halfnatte brokken zijn relatief zacht. Je chihuahua hoeft er niet lang op te kauwen en daarom is de kans op tandplak iets groter dan bij harde brokken.
- **Geperste brokken:** Dit soort brokken wordt bij een relatief lage temperatuur (ca. 75°C) geperst, waardoor de grondstoffen optimaal tot hun recht komen en alle voedingsstoffen behouden blijven. Geperste brokken zijn harde brokken, bevatten natuurlijke antioxidanten en zijn licht verteerbaar. Ze bevatten geen geur-, kleur- en smaakstoffen.
- **Geëxpandeerde brokken:** Het verschil met geperste brokken is dat geëxpandeerde brokken worden geproduceerd bij een hogere temperatuur (boven de 100°C). Hierdoor zijn geëxpandeerde brokken, als je ze tenminste droog bewaart, minder gevoelig voor bederf en daarom lang houdbaar. Geëxpandeerde brokken zijn in verschillende kwaliteiten verkrijgbaar.
- **Kompleet vers voer (KKV):** Dit hondenvoer bestaat uit kant-en-klaar rauw vers vlees dat ingevroren wordt verkocht in bakjes of in de vorm van worstjes. Je kunt dit vlees rauw, maar goed ontdooid aan je hond geven. Vers vlees bevat veel natuurlijke probiotica omdat het niet verhit is. Probiotica zijn micro-organismen (meestal bacteriën) die van nature in de darm voorkomen. Ze zorgen voor een gezonde darmflora en dragen daardoor bij aan een goede gezondheid van de hond. Kompleet vers voer is wel wat duurder dan brokken.

Het voer dat je je chihuahua voorzet, moet een aantal bestanddelen bevatten die hem gezond houden. Die bestanddelen zijn:

- **Eiwitten**

Onder te verdelen in:

- Dierlijke eiwitten, te vinden in vlees, ei en zuivelproducten. De eiwitten in vlees en ei zijn voor een hond het best verteerbaar. Zuivelproducten verteert hij veel minder goed. Hij kan er zelfs diarree van krijgen.
- Plantaardige eiwitten, te vinden in granen en peulvruchten.

Nodig voor: goed werkend immuunsysteem, de opbouw van cellen en (spier)weefsel, en de groei.

Teveel: Een teveel aan eiwitten heeft geen schadelijke gevolgen voor de gezondheid van je chihuahua. Belangrijker dan de hoeveelheid is de kwaliteit van de eiwitten. De kwaliteit van eiwitten is hoger naarmate de hond beter in staat is deze te verteren. Vergelijken bij de mens heeft een hond een vrij kort spijsverteringskanaal. Daarom heeft hij behoefte aan goed verteerbare voeding.

- **Koolhydraten**

Komen voor in: plantaardig materiaal, in de vorm van zetmeel en suikers. Honden beschikken niet over verteringsenzymen die alle soorten granen voldoende kunnen afbreken. Een geschiktere bron van koolhydraten vormen daarom bepaalde soorten groenten ((gekookte) sperziebonen en worteltjes) en fruit (appel en banaan).

Nodig voor: energie, een goede werking van de darmen, de opbouw van cellen.

Tekort/teveel: Een tekort zal leiden tot een gebrek aan energie. Door een teveel aan koolhydraten zal je chihuahua dikker worden, omdat dit in zijn lichaam wordt omgezet in vet.

- **Vetten**

Komen voor in: met name vlees en zuivelproducten.

Nodig voor: o.a. het leveren van energie. Vetten zorgen er ook voor dat bepaalde soorten vitamines door het lichaam worden opgenomen en helpen bij het gezond houden van de huid en de vacht.

Teveel: Door een teveel aan vet zal je chihuahua dikker worden.

- **Vitamines**

Onder te verdelen in:

- Wateroplosbare vitamines (vitamine B en C). Deze vitamines worden door het lichaam van de hond tijdens de vertering met behulp van water opgenomen. Vitamine B komt zowel in plantaardige als in dierlijke producten voor, vitamine C alleen in plantaardige (fruit, aardappelen en groente)
- Wateronoplosbare vitamines (vitamine A, D, E en K). Deze vitamines komen zowel in plantaardige als dierlijke producten voor en worden door middel van het vet in hondenvoer en vlees door het hondenlichaam opgenomen.

Nodig om: een hond heeft al deze vitamines nodig om gezond te blijven.

Teveel:

- Wateroplosbare vitamines (B en C): een teveel aan deze vitamines is niet schadelijk, al kan te veel vitamine C diarree veroorzaken. Krijgt een hond te veel wateroplosbare vitamines binnen, dan raakt hij die via zijn urine en ontlasting weer kwijt.
- Wateronoplosbare vitamines (A, D, E en K): Als je hond meer wateronoplosbare vitamines binnenkrijgt dan zijn lichaam nodig heeft, worden deze opgeslagen in het lichaamsvet. Dit kan op den duur leiden tot gezondheidsklachten en zelfs vergiftiging. Daarom is het niet aan te raden ze zelf aan hondenvoer toe te voegen, tenzij je dierenarts dit voorschrijft.

Tekort: Verminderde weerstand tegen ziekten. De hond zal zich minder fit voelen.

Uitgebalanceerd hondenvoer zal van beide soorten vitamines voldoende bevatten.

- **Mineralen en sporenelementen**

Komen voor in: heel veel verschillende voedingsmiddelen. Voor je chihuahua komen zij in de juiste hoeveelheden voor in uitgebalanceerd hondenvoer. Voorbeelden: calcium en fosfor (beide belangrijk voor de opbouw van het skelet), ijzer (belangrijk voor het zuurstoftransport in het bloed) en zink (belangrijk voor de groei en de gezondheid van de huid).

Nodig om: een hond heeft mineralen en sporenelementen nodig om gezond te blijven.

Teveel: Een teveel aan mineralen en sporenelementen is niet gezond voor de hond en kan op den duur tot vergiftigingsverschijnselen of gezondheidsklachten leiden. Voeg dus nooit zo maar mineralen, zoals calcium, aan de maaltijd van je chihuahua toe.

Tekort: Een tekort aan mineralen en sporenelementen kan leiden tot een verminderde weerstand tegen ziekten en tot gezondheidsklachten.

Hierboven werd al gesproken over “uitgebalanceerd hondenvoer”. Maar wat houdt dat eigenlijk in? Het is hondenvoer dat de juiste samenstelling van ingrediënten bevat die je hond nodig heeft om gezond te kunnen opgroeien. Het heeft een door deskundigen uitgekende samenstelling die je zelf niet zou kunnen namaken. Als je echter de reclames van hondenvoer moet geloven, heeft elk merk de juiste samenstelling en dat maakt je keuze er niet gemakkelijker op!

Voedingsdeskundigen en fokkers verschillen van mening over wat je een hond het beste kunt voorzetten. Sommigen zijn ervan overtuigd dat een hond slechts vers vlees (Kompleet Vers Voer) nodig heeft. Bij de productie van hondenbrokken, en dan vooral bij de geëxpandeerde brokken, zouden te veel essentiële voedingsstoffen verloren gaan. Bovendien zou het zetmeel uit granen, dat zowel in harde als zachte hondenbrokken voorkomt, tandplak en uiteindelijk een slecht gebit veroorzaken. Soms zou het zelfs tot huid- en darmproblemen kunnen leiden. Anderen beweren dat hondenbrokken van goede kwaliteit alle stoffen bevatten die een hond nodig heeft, ondanks dat de voedingsstoffen verhit worden. Een hond zou juist niet alle voedingsstoffen binnenkrijgen die hij nodig heeft als zijn menu slechts uit vers vlees bestaat. In vers vlees zit te weinig calcium, terwijl puppies dit mineraal juist nodig hebben voor de groei van hun skelet.

Over één ding zijn deskundigen het echter wél eens: hoe slechter de kwaliteit van de grondstoffen van het hondenvoer, des te minder goed is de verteerbaarheid ervan. De onverteerde grondstoffen raakt een hond kwijt via zijn ontlasting, dus hoe slechter de kwaliteit van het hondenvoer, des te meer ontlasting hij produceert. Over het algemeen geldt ook: hoe goedkoper het hondenvoer, des te minder vlees het bevat. En zoals je in dit hoofdstuk al hebt kunnen lezen, wordt vlees nu juist goed door de hond verteerd.

Aangezien alle honden verschillend zijn, is het niet precies te zeggen welk soort voer of welk merk voor jouw chihuahua de beste keuze is. De behoeften van honden verschillen enorm, ook binnen hetzelfde ras. De fokker waar je je chihuahua hebt gekocht, heeft je waarschijnlijk al een zakje meegegeven van het voer waar hij of zij goede ervaringen mee heeft en dat je chihuahua gewend was te eten. Het is raadzaam om hem zijn vertrouwde merk voer voorlopig te blijven geven, als hij tenminste tevreden zijn bakje leegeet. Tenslotte moet hij in het begin al aan veel nieuwe dingen wennen. Vraag de fokker hoe vaak en wanneer je je chihuahuapup te eten moet geven. Pups krijgen meerdere maaltijden per dag. Het reduceren van het aantal maaltijden tot twee gaat meestal vanzelf. Wanneer de pup zijn eten laat staan, omdat hij er geen behoefte meer aan heeft, weet je dat je voortaan die maaltijd kunt overslaan.

Hoeveel voer je chihuahua per dag precies nodig heeft, verschilt per chihuahua. De ene chihuahua heeft een actievere levensstijl dan de andere. Op de verpakking van hondenvoer staat precies aangegeven hoeveel je hem moet geven. Bij de betere merken hondenvoer krijg je een handige maatbeker cadeau. De aangegeven porties zijn echter vaak aan de ruime kant. Houd daarom goed in de gaten of je chihuahua niet te dik wordt. Je moet van de boven- en zijkant zijn taille kunnen zien en hoewel hij best wat vlees op de ribben mag hebben, moet je die nog wel kunnen voelen. Is dit niet het geval en lijkt je chihuahua weinig energie te hebben, dan is hij waarschijnlijk te dik.

Het spreekt voor zich dat je chihuahua voldoende vers drinkwater nodig heeft. Water is van essentieel belang om zijn lichaam goed te laten functioneren. Water speelt een belangrijke rol bij de productie van energie, het transport van afvalstoffen en het uitscheiden daarvan.

Laat je chihuahua zijn eten staan? Geef het dan een kwartier de kans alsnog aan zijn maaltijd te beginnen. Wanneer hij zijn bak niet leegeet, betekent dit dat hij (nog) geen honger heeft en kun je zijn bak beter weghalen. De kwaliteit van het voer gaat namelijk snel achteruit als het blijft staan, vooral wanneer er vocht bij zit. Bovendien voorkom je op die manier dat je chihuahua te veel eet of zich overeet.

De producenten van hondenvoer hebben ingespeeld op de behoeften van verschillende hondenrassen door **speciaal voer** op de markt te brengen. Zo is er voer **voor de chihuahua** verkrijgbaar, dat meer eiwit, vet en calorieën bevat, omdat kleine hondenrassen nu eenmaal een actieve levensstijl en een snelle stofwisseling hebben. De chihuahua hangt erg aan zijn baas en krijgt vaak eten en extraatjes toegestopt, waardoor hij veeleisender en kieskeuriger wordt. Daarom is bij de productie van het chihuahuavoer extra aandacht besteed aan geur en smaak. Ook de brokjes zijn aangepast aan het gebitje van de chihuahua. Ze zijn wat kleiner (dus makkelijker te kauwen) en moeten tandplak en tandsteen voorkomen, omdat die een slechte adem veroorzaken.

De betere merken hondenvoer bieden niet alleen speciaal voer voor de verschillende hondenrassen, maar ook voor de verschillende leeftijdsfasen: voer voor pups, voor volwassen honden en voor bejaarde honden. Puppievoer (tot de leeftijd van één jaar) bevat meer eiwitten en vetten om aan de energiebehoefte te voldoen. Er is eveneens dieetvoer verkrijgbaar voor honden die aan verschillende kwaaltjes lijden, zoals suikerziekte, huidproblemen, nierstenen en voedselallergie, voer voor gecastreerde en gesteriliseerde honden, en voer voor drachtige en zogende teven.

Over het algemeen houden honden, net als mensen, van een beetje afwisseling in wat ze eten. Als je chihuahua elke dag dik tevreden is met zijn droge brokjes hoeft je natuurlijk geen verandering te brengen in zijn voedingspatroon. Je kunt echter ook variëren door de brokjes af te wisselen met een versvleesproduct of de brokjes die hij 's avonds krijgt te mengen met een versvleesproduct. Versvleesproducten (hierboven KVV (=kompleet vers voer) genoemd), kun je kopen bij de dierenspeciaalzaak en in sommige supermarkten. De meeste honden, waaronder mijn eigen chihuahua's, vinden het heerlijk. Geef je chihuahua nooit rauw of slecht gegaard varkens- of kippenvlees. Dit kan bacteriën bevatten die niet alleen mensen, maar ook honden ziek maken.

Chihuahua's staan erom bekend dat ze leukerbekken zijn. Kun je de verleiding niet weerstaan hem af en toe eens "mensenlekkers" toe te stoppen? Geef hem dan de dingen die niet zo veel kwaad kunnen. Dat zijn de dingen die geen spijsverteringsproblemen veroorzaken, omdat ze te gekruid, te vet of te zout zijn, suikerhoudende producten die slecht zijn voor zijn gebit en waarvan hij veel te dik wordt. Een klein stukje cracker of droog brood, een klein stukje kaas (als hij dit tenminste goed verdraagt) of ei, wat ongezoute/ongezoete popcorn mag hij met mate hebben.

Een nog beter idee is je hond te verwennen met lekkers dat speciaal voor hem is gemaakt. Het aanbod van hondentraktaties is ruim en gevarieerd. Loop een dierenspeciaalzaak binnen en je zult versteld staan van wat er allemaal te krijgen is. Honden zijn gek op gedroogd, gerookt en gepoft slachtafval, zoals varkensoren, varkensneuzen, pensstaafjes, runderpezen en kauwhoeven. Ook kauwkluiwen van buffel- en koeienhuid zijn voor honden niet te versmaden. Deze kluiwen zijn in allerlei vormen verkrijgbaar, van "echte" kluif tot gedraaide staafjes en schoentjes. Niet alleen leuk om mee te variëren, maar ook prima voor het gebit.

Ten slotte wil ik nog een aantal dingen noemen die je je chihuahua absoluut **nooit** mag **geven**:

- **Botten van geslachte dieren:** deze kunnen versplinteren en schade aanrichten in zijn darmkanaal.
- **Chocola:** chocola bevat de stof theobromine, die bij honden vergiftigingsverschijnselen kan veroorzaken, zoals hartritmestoornissen en epileptische aanvallen. Wanneer je chihuahua grote hoeveelheden chocola binnenkrijgt, kan hij daar zelfs dood aan gaan.
- **Druiven, krenten en rozijnen:** een handjevol ervan kan bij je chihuahua een ernstige vorm van nierfalen veroorzaken.
- **Rauw ei, rauw of slecht gegaard varkens- of kippenvlees:** dit kan bacteriën bevatten waarvan honden ziek worden.
- **Knoflook, uien en koolsoorten:** zorgen voor grote irritatie van het spijsverteringskanaal.

SAMENVATTING

- Er zijn ontzettend veel merken en soorten hondenvoer te koop in vele kwaliteiten.
- Een goed merk hondenvoer bevat alle stoffen die je chihuahua nodig heeft om gezond te blijven.
- Er is zelfs speciaal voer verkrijgbaar voor chihuahua's.
- Als je chihuahua er gezond uit ziet en tevreden is met wat hij te eten krijgt, is er geen reden om op ander voer over te stappen.
- Je mag je chihuahua best eens verwennen met iets lekkers, maar doe dit met mate. Kies voor gezonde traktaties.
- Er zijn een aantal dingen die je je chihuahua nooit mag geven.

UITERLIJKE VERZORGING

Als trotse chihuahuabezitter wil je graag dat je hondje er verzorgd uitziet en dat hij een glanzende, gezonde vacht heeft. Dit zul je niet bereiken door het gebruik van een goede hondenshampoo. De schoonheid van je chihuahua komt van binnenuit. Het hebben van een gezonde huid en een gezonde vacht begint bij goede voeding. Daarom kun je daar beter niet op bezuinigen. Natuurlijk kun je proberen je chihuahua nóg mooier te maken door tijd te besteden aan zijn uiterlijke verzorging.

Vachtverzorging

Zowel de kortharige als de langharige chihuahua heeft een vacht die je gemakkelijk zelf kunt onderhouden. Een goede borstelbeurt twee à drie keer per week is geen overbodige luxe voor beide varianten, want de chihuahua verliest net als andere hondenrassen nogal wat haar. Dit gebeurt vooral in de lente, wanneer hij een dunnere zomervacht krijgt, en in de herfst, wanneer zijn vacht weer dikker wordt om hem tegen de winterkou te beschermen.

Door je chihuahua te borstelen, help je hem sneller door de verharingsperiode heen en zul je veel minder haar in huis en op je kleding terugvinden. Borstelen zorgt er ook voor dat de vacht nog mooier gaat glanzen, omdat de talgklieren erdoor gestimuleerd worden. Wanneer je je chihuahua al

op jonge leeftijd aan een regelmatige borstelbeurt went, zal hij het zeker gaan waarderen en het beschouwen als iets dat er nu eenmaal bij hoort. Laat je bij de dierenspecialzaak adviseren welk borsteltje het meest geschikt is voor het haar van een chihuahua.

De langharige chihuahua hoeft niet getrimd te worden. De klitjes in zijn haar zijn met een borsteltje eenvoudig te verwijderen. Op sommige plaatsen, zoals bij de anus, kun je wat haar wegknippen als dat in de weg zit.

Het is helemaal niet nodig je chihuahua vaak te wassen. Doe dat alleen wanneer hij echt vies is en zeker niet vaker dan één keer per twee maanden. Door hem te wassen verwijder je namelijk het natuurlijke vetlaagje dat de vacht zijn mooie glans geeft. Als jij van mening bent dat het echt nodig is dat je chihuahua gewassen wordt, gebruik dan een speciale hondenshampoo en verwijder zeepresten zorgvuldig om huidirritaties te voorkomen. Was je chihuahua doe in de spoelbak van de keuken in plaats van in bad. Dit is veel beter voor je rug en knieën, want je kunt gewoon rechtop blijven staan. Je chihuahua mag pas weer naar buiten als hij goed droog is, anders vat hij kou.

De vachtverzorging heeft het voordeel dat je de band met je chihuahua verstevigt. Bovendien kun je hem meteen controleren op eventuele vlooien, teken, huidinfecties, bultjes en verwondingen. **Vlooien en teken** zijn **uitwendige parasieten**, waar je chihuahua veel last van kan ondervinden.

Vlooien zijn parasieten die zich voeden met het bloed van de hond. Ze zijn donkerbruin tot zwart van kleur en de volwassen exemplaren zijn ongeveer zo groot als een speldenknop. Vlooien zijn uitstekend in staat om van het ene dier naar het andere te springen. Er zijn twee soorten vlooien: de hondenvlo en de kattenvlo. Vreemd genoeg komt de kattenvlo bij honden het vaakst voor.

Als je vlooien aantreft in de vacht van je chihuahua, zijn het volwassen vlooien. Zij leggen hun eitjes in zijn vacht, maar deze rollen er uiteindelijk uit om vervolgens in de hondenmand en in kieren, naden en tapijten in je huis terecht te komen. De larven die na een paar dagen uit de eitjes komen, verpoppen zich na een aantal weken. De cyclus is rond na ongeveer zes weken, wanneer de volwassen vlooien uit de poppen komen. Dan zijn ze er klaar voor om je chihuahua te bespringen en hem een hoop jeuk en irritatie te bezorgen. Die irritatie ontstaat doordat de vlo een beetje speeksel op de huid achterlaat, nadat hij je chihuahua gebeten heeft. Hij zal zich gaan krabben en door een ernstige vlooiëninfectie kan zelfs een vlooiënallergie ontstaan.

Teken zijn spinachtige parasieten. Ze zijn meestal donker van kleur en houden zich op in struiken en op grassen, vooral in bosachtige gebieden. Ik raad je aan om na elke boswandeling je chihuahua grondig op teken te inspecteren. De grootte van een teek kan variëren van een millimeter tot een centimeter. De grootste exemplaren zijn de volwassen teken die zich hebben volgezogen met bloed uit de huid. Teken kunnen overal op zijn lichaamje voorkomen, maar nestelen zich bij voorkeur achter de oren, in de oksels of rond de geslachtsorganen. Je chihuahua zal zich niet snel krabben, want teken veroorzaken weinig jeuk. Hij zal eerder gaan likken of bijten aan een teek die zich in zijn huid heeft vastgezogen.

Het gevaarlijke van teken is dat ze mens en dier kunnen besmetten met een aantal ernstige ziektes. Overigens dragen niet alle teken ziektes bij zich, maar het aantal besmette teken is de laatste jaren wel flink toegenomen. Teken die besmet zijn met de

Borrellia-bacterie kunnen de ziekte van Lyme overbrengen. De laatste jaren zijn er echter teken opgedoken die voorheen slechts in de landen rond de Middellandse Zee voorkwamen en die de gevaarlijke ziektes ehrlichiose en babesiose overbrengen. Het is dus van groot belang vlooiën en teken te voorkomen. Gelukkig is er een groot assortiment vlooiën- en tekenbestrijdingsmiddelen verkrijgbaar, zoals druppeltjes voor in het nekhaar, sprays en bandjes. Laat je adviseren door de dierenarts of dierenspecialist. De meeste middelen zijn ook veilig voor pups. De werkzaamheid van die middelen tegen teken is echter vaak minder lang dan tegen vlooiën. Lees daarom de gebruiksaanwijzing op de verpakking goed en noteer de datum waarop je je chihuahua het laatst een dosis antivlooiën- en tekenmiddel hebt toegediend.

Uit eigen ervaring weet ik dat zo'n antivlooiën- en tekenmiddel zeer goed werkt, zolang je je maar aan de gebruiksaanwijzing houdt. Mocht je ooit toch nog een teek tegenkomen bij je chihuahua, verwijder deze dan voorzichtig met een tekenpincet. Dit moet eigenlijk gebeuren binnen 24 uur nadat de teek zich heeft vastgebeten, omdat er dan nog geen ziekteverwekkers worden overgebracht. Pak de teek met het pincet zo dicht mogelijk bij de huid beet en trek hem er met een draaiende beweging uit, linksom of rechtsom maakt niet uit. Let goed op of je ook de kop van de teek hebt verwijderd, want als dit niet het geval is, zal hij uit de huid moeten zweren. Gebruik vooral geen alcohol om de teek te verdoven wanneer hij nog in de huid zit. De kans bestaat dat de teek zijn maaginhoud loost in de huid, waardoor ziektes alsnog kunnen worden overgebracht. Verwijder de teek nooit met je vingers of nagels. Je kunt immers jezelf besmetten met de ziekteverwekkers afkomstig uit de teek. Ontsmet het pincet na afloop goed met alcohol. Houd goed in de gaten of je chihuahua alsnog ziekteverschijnselen krijgt.

Oren

Zien de oortjes van je chihuahua er een beetje vies uit? Maak dan het uitwendige, zichtbare deel van het oor schoon met een vochtig doekje of een doekje met een beetje babyolie. Ga nooit met wattips aan de slag: de kans is groot dat je daarmee te diep in het oor komt en het vuil juist verder het oor in duwt, waardoor oorontsteking kan ontstaan. Ruik je een onaangename geur uit de oren van je chihuahua en/of zijn oortjes rood aan de binnenkant, dan kan het zijn dat hij last heeft van oormijt. Oormijt is een microscopisch kleine parasiet die zich voedt met huidschilfers en oorsmeer. Als hij vaak met zijn kopje schudt en aan zijn oren krabt, heeft hij mogelijk oorontsteking. Oormijt en oorontsteking zijn gemakkelijk met medicijnen te verhelpen. Vraag je dierenarts om advies.

Ogen

Het vuil in de ooghoeken van je chihuahua kun je weghalen met je duim of een tissue. Meestal is het "slaap" wat je uit zijn oogjes wrijft: een klontje opgedroogd traanvocht met wat vuil en soms een haartje. Als zijn oogjes echter rood en geïrriteerd zijn en er pusachtige afscheiding in de ooghoek zit, wijst dit op een ontsteking. De dierenarts heeft hier speciale druppeltjes voor, waarmee de ontsteking snel geneest.

Sommige chihuahua's hebben vlekken onder hun oogjes van traanvocht. Deze vlekken ontstaan doordat hun traanbuisjes te nauw zijn. Al het overvloedige traanvocht loopt dan uit hun ogen over hun gezicht. Om de vlekken iets te verminderen, kun je het gebied onder de oogjes regelmatig schoonmaken met een doekje met lauw gekookt water. Toch is het verstandig je dierenarts eens naar de oogjes te laten kijken om er zeker van te zijn dat er niets ernstigers aan de hand is.

Nagels

De nagels van je chihuahua kunnen scheuren of breken als ze te lang worden. In het ergste geval kunnen te lange nagels leiden tot vergroeiing van zijn voetjes. Daarom is het belangrijk regelmatig de lengte van zijn nagels te controleren. Bij honden die vaak op ruwe, harde oppervlaktes lopen, zoals trottoirtegels, slijten de nagels doorgaans vanzelf af. De nagels van chihuahua's slijten over het algemeen niet voldoende af, omdat ze vergeleken bij andere hondenrassen vaker binnen zijn.

De meeste honden vinden het laten knippen van hun nagels geen pretje. Wat je het best kunt doen is je chihuahua van jongs af aan laten wennen aan de aanraking van zijn voetjes en voetzolen. Ga niet direct zijn nagels knippen als hij net bij je woont. Wanneer hij er toch aan moet geloven, raad ik je aan zijn nageltjes te knippen als hij net in bad is geweest. Ze zijn dan iets zachter geworden door het warme water, waardoor het knippen makkelijker zal gaan.

Gebruik een speciaal hondennagelschaartje, dat je bij een dierenspecialist kunt kopen. Blijf zelf ontspannen en wees kordaat, want als je nerveus bent, voelt je chihuahua dat beslist aan. Kijk voor je gaat knippen heel goed waar het "leven" in de nagel zit. Meestal schijnt dit lichtroze door de nagel heen. Bij zwarte nageltjes is het leven moeilijk te zien, dus knip daar uit voorzorg slechts een paar millimeter van af. Wanneer je namelijk in het leven knipt, kan het nageltje van je chihuahua vreselijk gaan bloeden en het doet hem nog pijn ook, omdat het leven zenuwen bevat. Is je chihuahua dit eenmaal een keer overkomen, dan zul je hem moeilijk te pakken krijgen als hij je bij een volgende knipbeurt met het nagelschaartje aan ziet komen.

Vind je het knippen van de nagels van je chihuahua een griezelig karweitje? Laat het dan aan de dierenarts of een hondentrim-

mer over. Eventueel kun je ervoor kiezen de nagels te vijlen, maar dan ben je wel wat langer bezig. En of je je hondje daar nu een plezier mee doet is maar de vraag.

Gebitsverzorging

Helaas staan chihuahua's, net als veel andere kleine hondenrassen, niet bekend om hun sterke gebit. Ze hebben snel last van tandplak en tandsteen, waardoor ze tandvleesontsteking krijgen en uit hun bek gaan stinken. Leer je chihuahua van jongs af aan dat het reinigen van zijn gebit erbij hoort. Draai een stukje vochtig verbandgaas om je vinger en masseer daarmee twee à drie keer per week zijn tandvlees, tanden en kiezen. Is hij daar eenmaal aan gewend, dan kun je een klein tandenborsteltje proberen met wat hondentandpasta.

Gebruik in geen geval mensentandpasta. Een hond kan zijn bek niet spoelen en het schuim niet uitspugen, waardoor de tandpastaresten in zijn maag terechtkomen en hij last van zijn ingewanden krijgt. Vindt hij de hondentandpasta ook maar niets? Dan is het altijd nog beter te poetsen zónder hondentandpasta dan helemaal niet te poetsen. Is hij ook geen fan van het tandenborsteltje? Blijf dan zijn gebit schoonmaken met het voor hem vertrouwde verbandgaasje.

Geef je chihuahua kluifjes en kauwspeeltjes die het tandvlees masseren en de kiezen schoonmaken. Wedden dat je hem er een groot plezier mee doet?

ACTIEPLAN

- Zowel de kortharige als de langharige chihuahua verhaart. Geef je chihuahua twee tot drie keer een borstelbeurt om dode haren te verwijderen en eventuele klitten (bij de langharige chihuahua) te verwijderen.
- Was je chihuahua niet te vaak, dit is niet goed voor zijn vacht.
- Probeer vlooiën en teken te voorkomen door je chihuahua van jongs af aan regelmatig met een antivlooien- en tekenmiddel te behandelen.
- Controleer je chihuahua geregeld op teken, vooral na een boswandeling.
- Knip te lange nagels bij je chihuahua voorzichtig of laat ze knippen als je het zelf niet durft.
- Zorg ervoor dat zijn gebitje mooi blijft door het te poetsen en hem veel te laten kluiven.

Gezondheid

Chihuahua's hebben over het algemeen een goede gezondheid en kunnen zo'n twaalf tot achttien jaar oud worden. Dit wil natuurlijk niet zeggen dat ze nooit ziek worden. Een aantal ernstige ziektes kun je voorkomen door je chihuahua op tijd te laten inenten en minder ernstige ziektes kunnen snel verholpen worden als je zelf alert blijft. Zoals eigenlijk elke hond heeft ook de chihuahua te maken met genetische afwijkingen.

In dit hoofdstuk behandel ik de meest voorkomende erfelijke ziektes bij de chihuahua. Verder besteed ik aandacht aan veelvoorkomende kwaaltjes, allergieën, de vaccinaties die je chihuahua moet krijgen (ook als hij meegaat op vakantie), het bestrijden van inwendige parasieten en sterilisatie/castratie bij de reu en de teef. Dit hoofdstuk pretendeert geen compleet overzicht te zijn van alle ziektes en kwaaltjes waar je chihuahua maar mee te maken zou kunnen krijgen. Volg vooral je gevoel als je denkt dat je chihuahua iets mankeert en ga op tijd naar de dierenarts. Je intuïtie is meestal een goede raadgever.

Erfelijke aandoeningen

Patellaluxatie

Patellaluxatie is, naar algemeen wordt aangenomen, een erfelijk probleem dat vooral bij kleine hondenrassen zoals de chihuahua regelmatig optreedt. Patellaluxatie betekent: loszittende knieschijf. De meest voorkomende vorm van luxatie bij kleine rassen is luxatie naar mediaal, wat betekent dat de knieschijf naar de binnenkant van de knie wegschiet. Patellaluxatie ontstaat doordat de sleuf in het dijbeen van de hond, waar de knieschijf doorgaans in ligt, te ondiep is. De aanhechting van de kniepees zit dan iets te ver naar binnen toe, waardoor de knieschijf makkelijker uit zijn sleuf naar de binnenkant kan schieten.

Niet alle gradaties van patellaluxatie zijn even ernstig. Wanneer de knieschijf er slechts af en toe afschiet, is er sprake van "habituele luxatie". De knieschijf schiet dan na een paar stappen weer terug, waarna de hond weer gewoon door kan lopen. Ernstiger is "stationaire luxatie", waarbij de knieschijf eraf schiet en slechts af en toe terugspringt. Hondjes die hier last van hebben, komen vaak moeilijk overeind en lopen kan behoorlijk pijnlijk voor hen zijn. Bij "permanente luxatie" komt de knieschijf zelfs niet meer op zijn plaats terug. Als een hond dit heeft, kan hij niet meer normaal staan en moet hij roeien met zijn achterpoten om vooruit te komen.

De behandeling van patellaluxatie verschilt per geval. Bij een lichte luxatie zal de hond niet geopereerd te hoeven worden, maar bij zwaardere gevallen is een operatie de enige manier om het probleem te verhelpen. Anders dan met een gericht fokprogramma kun je patellaluxatie niet voorkomen. Daarom heeft de Nederlandse Chihuahua Club in zijn fokreglement opgenomen dat alle chihuahua's, geboren na 1 januari 2010 en waarmee gefokt wordt, moeten worden onderzocht op patellaluxatie bij een erkend specialist chirurgie gezelschapsdieren. De honden dienen minimaal één jaar oud te zijn voordat ze getest worden.

Ziekte van Calvé-Legg-Perthes

Deze ziekte komt eveneens voor bij kleine rassen, maar minder vaak dan patellaluxatie. Het is een ziekte, waarbij de heupkop van de pup langzaam afsterft. Dit afsterven wordt waarschijnlijk veroorzaakt door een storing in de bloedvoorziening van de heupkop. De artrose die hierdoor ontstaat, is voor de pup zeer pijnlijk. Uiteindelijk zal hij kreupel gaan lopen. De pijn kan verlicht worden met medicijnen, maar effectiever is het probleem te verhelpen door middel van een operatie. De ziekte kan niet voorkomen worden door voeding of beweging, maar in de toekomst mogelijk wel door een aangepast fokbeleid.

Hydrocephalus

Hydrocephalus is de Latijnse naam voor een waterhoofdje. Bij deze afwijking is het hoofdje overdreven groot door een teveel aan hersenvloeistof in de holtes van de hersenen. Hierdoor ontstaat grote druk op de hersenen en uiteindelijk leidt dit tot hersenafwijkingen. Een pup die met een waterhoofdje wordt geboren, lijdt aan hoofdpijn, problemen met het gezichtsvermogen en coördinatieproblemen en zal waarschijnlijk niet ouder worden dan twee jaar. Helaas zijn er tegenwoordig fokkers die op extreme kenmerken fokken, omdat die nu eenmaal in de mode zijn. Deze kenmerken vind je bijvoorbeeld bij "teacupchihuahua's". Je kunt een hoop ellende voorkomen door je een chihuahua bij een betrouwbare fokker te kopen.

Mitralisklepinsufficiëntie (ook wel: degeneratieve klepinsufficiëntie)

Deze hartziekte doet zich het vaakst voor bij kleine hondenrassen, voornamelijk op middelbare tot gevorderde leeftijd. Het oppervlak van de hartkleppen wordt bij deze ziekte aangetast, waardoor de hartklep niet meer voldoende afsluit en het bloed terugstroomt in de boezem. Wanneer de dierenarts luistert met zijn stethoscoop, kan hij een ruis horen. Door de lekkende hartkleppen raakt de bloedcirculatie van de hond verstoord. Het lichaam van de hond zal zich aanpassen aan de situatie, maar als de ziekte sterker wordt, krijgt hij klachten als kortademigheid, vochtophoping bij de longen en kuchen. Uiteindelijk kan deze ziekte zelfs leiden tot hartfalen.

VEELVOORKOMENDE GEZONDHEIDSPROBLEMEN

Gebitsproblemen

Zoals ik al eerder heb opgemerkt in het hoofdstuk over verzorging beschikt de chihuahua helaas niet over een sterk gebit. Hij heeft een kleine kaak, een korte snuit en zijn tandjes staan vrij dicht op elkaar. De chihuahua heeft snel last van tandplak, waardoor tandsteen en tandvleesontstekingen kunnen ontstaan. Met regelmatig poetsen kun je dit probleem voorkomen. Zorg ervoor dat je chihuahua van jongs af aan met tandenpoetsen vertrouwd raakt. Als je chihuahua uit zijn bek stinkt en veel bruin-gele aanslag op zijn tandjes heeft, wordt het misschien tijd voor een schoonmaakbeurt van zijn gebit door de dierenarts. Dit gebeurt onder volledige narcose. Het komt nogal eens voor dat een chihuahua een dubbele hoektand heeft. Bij het wisselen is het melktandje niet door de nieuwe, blijvende tand weggedrukt. Het melktandje zal dan operatief moeten worden verwijderd. Deze ingreep is noodzakelijk om vergroeiingen van het gebit en ophoping van tandplak tussen de twee tandjes te voorkomen.

Reversed sneezing

Schrik niet als je chihuahua ineens een raar, snurkend geluid maakt dat op omgekeerd niezen lijkt. Dit verschijnsel wordt veroorzaakt door irritatie van het slijmvlies in de keelholte, bijvoorbeeld door trekken aan de riem, opwinding of rennen, maar komt soms ook voor na eten of drinken. Een aanval van reversed sneezing kan enkele seconden tot een paar minuten duren. Soms helpt het als je je chihuahua even over zijn keeltje wrijft. Over het algemeen is reversed sneezing een onschuldig verschijnsel, waar je chihuahua prima mee kan leven. Als hij er echter heel vaak last van heeft, dan is er mogelijk sprake van iets anders, bijvoorbeeld een allergie. Ga bij twijfel altijd naar je dierenarts.

Trillen

Chihuahua's kunnen soms enorm trillen. Dit doen ze als ze opgewonden zijn, stress ervaren, bang of onzeker zijn, maar ook als ze het koud hebben. Als je vermoedt dat je chihuahua het vaak koud heeft, kun je hem kleertjes aantrekken. Bij opwinding, stress of angst spreek je je chihuahua zachtjes en geruststellend toe om hem te kalmeren. Meestal is er dus niets ernstigs aan de hand als je chihuahua trilt. Mijn eigen chihuahua's trillen al als ze zien dat ik met hun eten of iets lekkers aankom, gewoon van opwinding. Toch kan trillen ook veroorzaakt worden door hypoglycemie, een te laag suikergehalte in het bloed. Hypoglycemie komt bij pups van kleine hondenrassen, zoals de chihuahua, nogal eens voor. Pups hebben weinig energiereserves en als deze kleine reserves zijn opgebruikt, lopen ze totdat ze volgroeid zijn het risico hypoglycemie te krijgen. Het trillen kan dan overgaan in "shaken" en het maken van ongecontroleerde bewegingen. Hypoglycemie is ernstig en kan de dood van je chihuahua tot gevolg hebben, wanneer hij niet wordt behandeld. Elk abnormaal gedrag bij je pup kan wijzen op een te laag bloedsuikergehalte. Behandel hem onmiddellijk door een suikeroplossing op zijn tandvlees te smeren en neem daarna contact op met je dierenarts.

Traanogen

Chihuahua's kunnen last hebben van tranende oogjes. Het traanvocht veroorzaakt vlekken, waardoor het net lijkt alsof ze walletjes onder hun ogen hebben. Vaak liggen te nauwe traanbuisjes hieraan ten grondslag. Op zich is dit geen ernstige kwaal. De traanogen van je chihuahua kunnen echter ook veroorzaakt worden door entropion. Bij entropion krult de buitenrand van het bovenste of onderste ooglid naar binnen, waardoor irritatie aan het oog ontstaat en het oog gaat tranen. Entropion kan met een operatieve ingreep worden gecorrigeerd.

Anaalklierverstopping

Honden hebben twee anaalklieren, onder de staart bij de anus. De anaalklieren scheiden een bruine, stinkende, olie-achtige substantie af. Honden gebruiken deze om hun terrein af te bakenen. Elke keer als ze een drol neerleggen, komt er een klein druppeltje anaalkliervocht mee. Een hond die angstig is, kan soms in een keer zijn anaalklieren legen. Dat overkwam een van mijn chihuahua's eens, toen zij de dierenarts met de injectiespuit zag aankomen. Ik kan je verzekeren dat het in de behandelkamer niet bepaald aangenaam rook!

De anaalklieren kunnen verstopt of zelfs ontstoken raken. Zo'n verstopping of ontsteking wordt veroorzaakt doordat de zakjes zich niet goed legen. Dit leidt tot jeuk en de hond zal gaan likken en/of krabben bij zijn anus of zittend met zijn achterste over de grond schuren ("sleetje rijden"). Als je vermoedt dat je chihuahua last heeft van de anaalklieren, kun je het best naar de dierenarts gaan. De dierenarts knijpt dan de anaalklieren uit. Houdt je chihuahua er last van? Een wat vezelrijker voeding kan soms de oplossing zijn. Door vezelrijke voeding krijgt hij wat meer en dikkere ontlasting, waardoor de vloeistof uit de anaalklieren tijdens het ontlasten mee naar buiten wordt geperst.

Overgeven en diarree

Alle honden hebben wel eens last van hun ingewanden, bijvoorbeeld omdat ze voor het eerst nieuw voer hebben gegeten, iets

uit een vuilnisbak hebben gepikt, te veel hebben gegeten, ergens een virusje hebben opgelopen of zich gewoon te druk hebben gemaakt. Honden die last hebben van hun spijsverteringskanaal, eten vaak wat gras om dit vervolgens weer uit te braken.

Laat de maag van je chihuahua tot rust komen door hem twaalf uur lang geen eten te geven. Haal nooit zijn waterbak weg. Hij moet wel blijven drinken, anders droogt hij uit! Na die twaalf uur geef je hem lichtverteerbaar voedsel in kleine porties (bijvoorbeeld rijst met een beetje gekookte kip) en ga geleidelijk weer over op zijn eigen voer. Houdt hij langer dan 48 uur last van diarree en/of overgeven? Ga dan met hem naar de dierenarts.

Verkoudheidssymptomen

Honden kunnen net als mensen een loopneus krijgen, niezen en hoesten, maar daar liggen dan andere oorzaken aan ten grondslag. De neus van de hond kan geïrriteerd raken en vocht afscheiden door iets wat hij heeft opgesnuffeld, zoals een grassprietje. Raadpleeg de dierenarts als je chihuahua er last van blijft houden en/of blijft niezen. Behalve om een vreemd voorwerp in de neus zou het ook om een allergie kunnen gaan.

Als je chihuahua hoest, zal je dierenarts willen weten wat voor soort hoest hij heeft, wanneer hij voornamelijk hoest en hoe lang al. Is het een hoest zonder slijmproductie (droge hoest) of juist mét (natte hoest)? Hoest hij bij lichamelijke inspanning of opwinding of juist 's nachts als hij rustig is? Hoesten bij honden kan diverse oorzaken hebben, zoals kennelhoest, een hartziekte of irritatie van de keel door allergie of een vreemd voorwerp. De oorzaak kan onschuldig zijn, maar ook zeer ernstig.

Allergieën

Je chihuahua kan tijdens zijn leven te maken krijgen met een of meerdere allergieën. Een allergie is een overdreven sterke reactie van het immuunsysteem op stoffen van buitenaf. Hierdoor kan bijvoorbeeld de huid gaan irriteren en jeuken. Allergieën die bij de chihuahua voorkomen zijn:

- **Contactallergie:** deze allergie treedt op als je chihuahua met iets in contact komt waar hij niet tegen kan, bijvoorbeeld een halsband of een speeltje van een bepaald materiaal of een schoonmaakmiddel. Hij kan er huidproblemen van krijgen die ook wel bekend staan onder de naam "hotspot". De symptomen van hotspot zijn jeuk, rode bultjes, kaalheid en soms zelfs korsten op de huid.
- **Vlooiënallergie:** de jeuk bij vlooiënbeten wordt veroorzaakt door het speeksel dat de vlo in de huid van de hond spuit om het bloed onstolbaar te maken. De huid van je chihuahua kan zeer heftig reageren op vlooiënbeten en hotspot kan het gevolg zijn. Een vlooiënallergie is gemakkelijk te voorkomen door je chihuahua vlo-vrij te houden.
- **Omgevingsallergie (atopie):** deze allergie wordt veroorzaakt door stoffen die in de lucht rondhangen en is vergelijkbaar met hooikoorts en huisstofmijtallergie bij de mens. Een omgevingsallergie kan zich uiten door middel van huidproblemen (hotspot), maar ook door niezen of hoesten.
- **Voedselallergie:** bij deze allergie reageert de chihuahua op een of meerdere stoffen in zijn voer, bijvoorbeeld op bepaalde soorten eiwitten. De huid van je chihuahua kan gaan jeuken en er op bepaalde plekken rood, kaal en/of korstig uitzien (hotspot). Er zijn tegenwoordig speciale soorten voer op de markt voor honden met voedselallergie. Als je zeker weet dat de allergie bij je chihuahua hierdoor wordt veroorzaakt, kun je proberen of hij baat heeft bij hypoallergeen hondenvoer.

Wat opvalt bij de hierboven genoemde vormen van allergie is dat ze bijna allemaal een heftige reactie van de huid veroorzaken. Om je chihuahua van zijn allergie te laten genezen, zul je de oorzaak ervan moeten wegnemen. Maar als je niet precies weet om welke allergie het gaat is dat soms makkelijker gezegd dan gedaan. Ga daarom liever niet zelf dokteren, maar vraag je dierenarts om advies. Huidproblemen veroorzaken zo veel leed bij een hond, dat snel handelen noodzakelijk is.

Vaccinaties

De vaccinaties die je chihuahua krijgt, moeten hem beschermen tegen ziekmakende virussen en bacteriën. Door kunstmatig (niet-actieve) ziekteverwekkers in te spuiten, gaat hij antistoffen aanmaken tegen de echte ziekteverwekkers. Elke hond wordt als pup van ongeveer zes weken ingeënt tegen een aantal ziekten. Het is de fokker die voor de eerste vaccinaties zorg draagt. Op de leeftijd van negen en twaalf weken moet hij opnieuw worden ingeënt. Meestal woont hij dan al bij zijn nieuwe baasje.

Van de dierenarts krijg je een dierenpaspoort mee, waarin alle vaccinaties van je chihuahua worden bijgeschreven. Zo kun je zien welke vaccinaties hij heeft gehad. Veel dierenartsen sturen een herinneringsoproep voor een jaarlijkse hervaccinatie, zodat de weerstand van je chihuahua tegen een aantal ernstige ziekten op peil blijft. Meestal voert de dierenarts dan ook gelijk een

kort onderzoekje uit om zijn algehele gezondheidstoestand te beoordelen. De “honden-APK”, noemt mijn dierenarts het altijd.

Je chihuahua zal niet elk jaar tegen álle ziekten worden ingeënt. Voor bepaalde vaccins is de werkingsduur drie jaar. Vaak wordt aangeraden tot de leeftijd van twee jaar jaarlijks de grote cocktail te geven die elke hond op de leeftijd van twaalf weken voor het eerst krijgt. Vanaf de leeftijd van twee jaar raadt men aan om de drie jaar de grote cocktail te geven. In de tussenliggende jaren volstaat de vaccinatie tegen Leptospirose. Samen met de dierenarts kun je beslissen of het raadzaam is je chihuahua extra vaccinaties te geven, bijvoorbeeld als hij meegaat op vakantie naar het buitenland of als hij een tijdje naar een hondenpension moet.

Hier volgt een overzicht van de vaccinaties die honden meestal krijgen:

6 weken:

- **Hondenziekte (ziekte van Carré):** in West-Europa komt deze ziekte nog maar weinig voor, omdat honden er in vrijwel alle landen tegen worden ingeënt. Vroeger was hondenziekte een beruchte doodsoorzaak bij honden.
- **Parvovirus:** dit virus werd pas in 1978 voor het eerst ontdekt na een ziekte-epidemie bij huishonden. Men denkt dat het parvovirus bij honden een mutatie is geweest van het parvovirus dat bij katten en vossen voorkomt. Het virus wordt overgedragen via besmette ontlasting en dringt via de bek zijn gastheer binnen. Het virus komt nog steeds voor en daarom is het verstandig om met je pup plaatsen te mijden waar veel honden worden uitgelaten. In ernstige gevallen heeft de hond last van koorts, braken en bloederige diarree.

9 weken:

- **Leptospirose (Ziekte van Weil):** koorts, braken en uitdroging zijn symptomen die bij deze ziekte horen, maar het komt ook voor dat je nauwelijks iets aan je hond merkt. Toch kan deze ziekte ernstige gevolgen hebben. Honden kunnen er een ernstige nierinfectie door oplopen. Bovendien is de ziekte overdraagbaar op de mens. Vooral honden die vaak in de bossen of op het platteland vertoeven en in stilstaand water zwemmen, lopen risico de ziekte op te lopen. De ziekte wordt verspreid via (de urine van) wilde knaagdieren.
- **Parvovirus.**

12 weken:

De grote cocktail, bestaande uit vaccinaties tegen:

- **Hondenziekte;**
- **Parvovirus;**
- **Leptospirose;**
- **Besmettelijke leverziekte (Hepatitis Contagiosa Canis):** Deze ziekte wordt veroorzaakt door het CAV-1 virus. De besmetting vindt plaats via de urine van honden die met de ziekte zijn besmet. Zoals de naam al doet vermoeden, tast de ziekte de lever van de hond aan. De symptomen zijn niet altijd even duidelijk. Wanneer de ziekte heel snel verloopt, kan de hond sterven zonder symptomen te vertonen. De ziekte is bij een traag verloop te herkennen aan hoge koorts, meer drinken en plassen, diarree, verminderde eetlust en oogontsteking.
- **Parainfluenza/Adenovirus type 2/Bordetella Bronchiseptica:** Deze twee virussen en een bacterie veroorzaken de vaak voorkomende ziekte kennelhoest. Een infectie met de bacterie is meestal ernstiger dan een infectie met een van de virussen die kennelhoest veroorzaken. De ziekte breekt vaak uit op plaatsen waar zich veel blaffende honden bevinden, zoals in kennels, bij hondentrainingsgroepen of bij hondenshows en wordt via speekseldruppeltjes overgedragen. Het strottenhoofd, de luchtpijp en de bronchiën kunnen geïnfecteerd raken. De hond heeft een ruwe, droge hoest en soms ook koorts. In ernstige gevallen kan longontsteking ontstaan. Er bestaan meerdere varianten van de ziekteverwekkers. Daarom kan een vaccinatie geen 100% bescherming bieden. Toch lopen gevaccineerde honden minder kans de ziekte te krijgen.

Vakantie

Gaat je chihuahua mee op vakantie naar het buitenland? Informeer dan tijdig bij de dierenarts welke vaccinaties hij nodig heeft om mee te mogen en welke aanvullende regels er gelden in het vakantieland van bestemming. Volgens de regels die sinds 3 juli 2004 van kracht zijn, moet een hond als hij binnen de Europese Unie wordt vervoerd:

- in bezit zijn van een Europees dierenpaspoort;
- door middel van een chip te identificeren zijn;
- gevaccineerd zijn tegen rabiës (hondsdolheid).

In het buitenland komt de ziekte rabiës nog veel voor, vooral onder vossen en vleermuizen. De ziekte wordt overgedragen door een beet van een dier met rabiës. Alle zoogdieren (dus ook mensen) kunnen met het rabiës-virus besmet worden en de ziekte

heeft in vrijwel alle gevallen een dodelijke afloop. Voor de meeste landen is het voldoende als je je hond één keer in de drie jaar tegen rabiës laat vaccineren. De vaccinatie moet echter wel drie weken voor de vertrekdatum zijn toegediend. Voor Noorwegen en Zweden is naast de rabiësvaccinatie ook nog een bloedonderzoek verplicht om te onderzoeken of het vaccin goed is aangeslagen. Houd er rekening mee dat deze procedure minimaal zeven maanden in beslag neemt. Dit gold eerder ook voor het Verenigd Koninkrijk, maar men heeft daar per 1 januari 2012 de regels versoepeld. Een vaccinatie tegen rabiës drie weken voor vertrek is nu voldoende en het bloedonderzoek is niet meer nodig.

In het buitenland, en dan vooral in de mediterrane landen, komen naast de gebruikelijke hondenziekten, vaak nog andere ziekten voor die in Nederland niet of nauwelijks voorkomen. Het gaat dan in het bijzonder om:

- Ziekten die door teken worden overgebracht, zoals *Borreliose (ziekte van Lyme)*, *Babesiose* en *Ehrlichiose*. Deze ziekten kwamen voorheen eigenlijk alleen in zuidelijke landen voor, maar worden nu steeds vaker in Nederland waargenomen. Laat je hond een speciale tekenband dragen en controleer steeds goed of er zich toch niet ergens een teek in zijn huid heeft vastgebeten.
- **Leishmaniose:** deze ziekte komt in mediterrane landen veel voor bij honden en wordt veroorzaakt door een beet van een geïnfecteerd zandvliegje. De symptomen bestaan onder andere uit haaruitval, gewichtsverlies en koorts. Sommige honden zijn echter besmet zonder ooit klachten te krijgen. De ziekte is goed te behandelen, mits deze tijdig wordt ontdekt. Bepaalde merken tekenbanden bieden voor 95% bescherming tegen zandvliegjes. Houd je chihuahua binnen rond zonsop- en ondergang, want dan zijn de zandvliegjes het actiefst.
- **Hartworm:** honden kunnen besmet raken door een steek van een bepaalde muskietensoort die in Zuid-Europa voorkomt. De larfjes van deze muskieten komen in de bloedbaan en maken een trektocht door het hondenlichaam tot ze bij de longen of het hart komen. De wormen die uit deze larven komen, kunnen daar wel twintig centimeter lang worden. De symptomen bestaan onder andere uit hartfalen, een verminderd uithoudingsvermogen en gewichtsverlies. Je kunt ernstige infecties voorkomen door je chihuahua na de vakantie te ontwormen met een ontwormingsmiddel dat ook hartwormen doodt. Herhaal de ontwormingskuur na een maand.

Nog afgezien van de gezondheidsrisico's die je chihuahua loopt als je hem meeneemt naar een mediterraan land, is het maar de vraag of hij het tijdens een lange autorit of in de warmte naar zijn zin zal hebben. Waarschijnlijk vindt hij het veel fijner de vakantie door te brengen bij een familielid of kennis die graag op hem past.

Mocht je besluiten je chihuahua tijdens de vakantie in een hondenpension onder te brengen, dan is het raadzaam hem te laten vaccineren tegen kennelhoest. Veel hondenpensions stellen deze vaccinatie zelfs verplicht. De vaccinatie is een jaar geldig en kan op twee manieren gegeven worden: via een injectie en via een druppeltje in de neus van de hond. De neusdruppel en de injectie bieden beide bescherming tegen parainfluenza en bordetella.

Wormen

Wormen komen vaak voor bij honden. De wormsoorten die in Nederland het vaakst voorkomen zijn de spoelworm en de lintworm. Pups worden in de baarmoeder al besmet met wormen en kunnen ook via de moedermelk besmet raken. Een worminfectie kan de ontwikkeling van de pup nadelig beïnvloeden. Volwassen honden ondervinden meestal weinig hinder van wormen. Toch is het belangrijk je chihuahua regelmatig te ontwormen, omdat hij anders niet alleen een besmettingsbron vormt voor andere dieren, maar ook voor mensen.

Spoelwormen lijken op hele dunne spaghettisliertjes. Ze kunnen bij de pup diarree, vermagering en stagnerende groei veroorzaken. Honden worden steeds weer besmet met spoelwormen doordat ze in contact komen met de ontlasting van andere honden of katten.

Lintwormen veroorzaken diarree en een slechte conditie. Een aanwijzing dat je hond besmet is met lintwormen is meestal dat je in de vacht rond de anus een soort opgedroogde rijstkorreltjes aantreft. Een besmetting met lintwormen wordt vaak overgebracht door vlooiën en het eten van rauw vlees.

Pups moeten worden ontwormd op de leeftijd van twee, vier en zes weken en twee, vier en zes maanden. Vanaf de leeftijd van een jaar wordt geadviseerd de hond vier keer per jaar te ontwormen, zeker als hij veel contact heeft met kleine kinderen. Ontwormingsmiddelen zijn verkrijgbaar in verschillende toedieningsvormen, zoals tabletjes, pasta's en druppels.

Castratie van de teef

Wanneer je niet (meer) van plan bent met je teef te gaan fokken, wordt sterk aangeraden haar te laten castreren. Ook bij teven spreekt men liever over castratie dan over sterilisatie, omdat bij de operatie de eierstokken niet worden afgebonden, maar geheel worden verwijderd. Behalve het argument van geboortebeperving zijn er nog een aantal andere goede redenen om je teef te laten castreren.

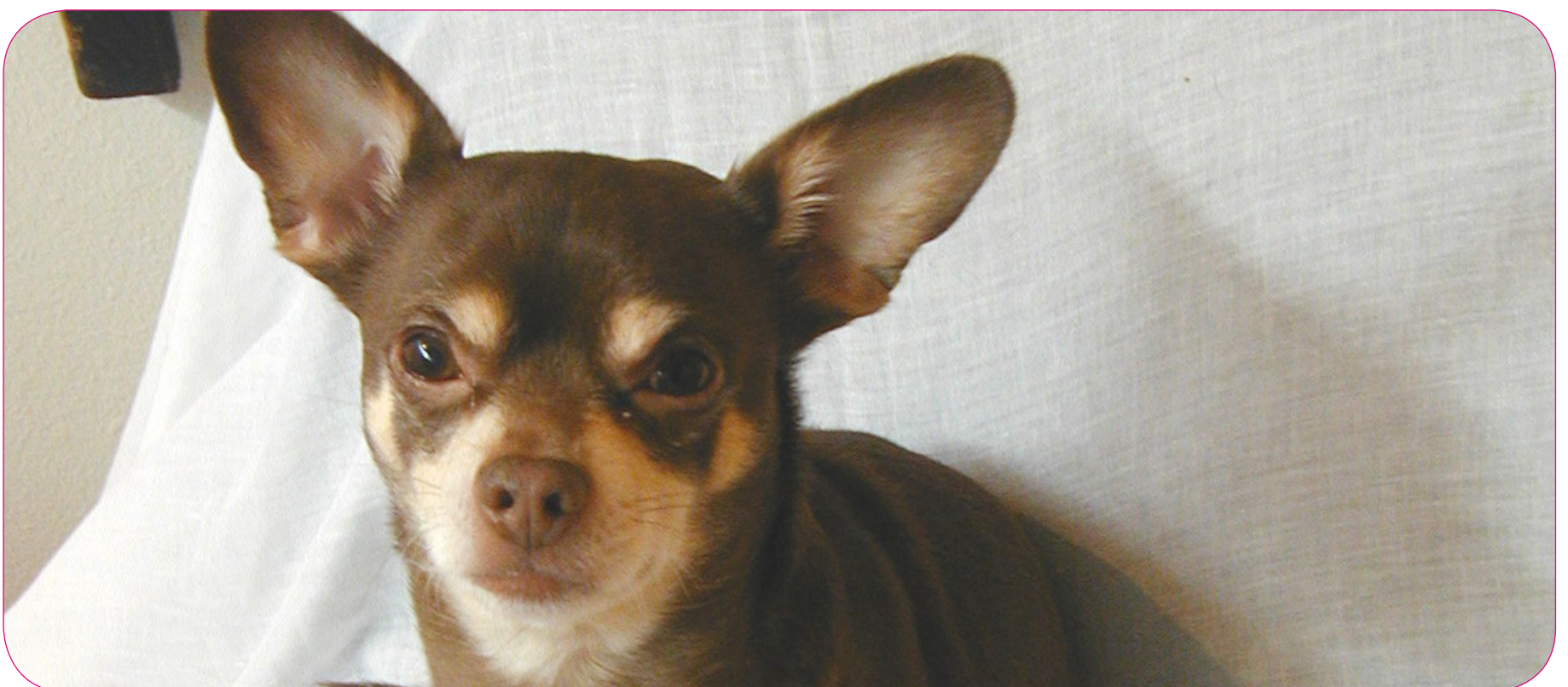
Door castratie vermindert de kans op het ontstaan van melkkliertumoren, en de teef wordt niet meer loops en is daarom niet meer aantrekkelijk voor reuen. Een baarmoederontsteking op latere leeftijd wordt door castratie uitgesloten. Een nadeel is dat een teef door een verandering van de stofwisseling die door castratie optreedt, de neiging heeft dikker te worden. Haar dieet zal dus moeten worden aangepast. Tevens kan zij op latere leeftijd incontinent worden, al komt dit niet vaak voor. Incontinentie is echter goed te behandelen met medicijnen.

Castratie van de reu

Meestal is het niet nodig een reu te laten castreren. Het kan verstandig zijn dit te doen als hij hyperseksueel gedrag vertoont, erg dominant is naar andere honden, of (op latere leeftijd) prostaatproblemen krijgt. Bij castratie bij de reu worden de testikels verwijderd. Het is geen hele zware ingreep en de operatie en het herstel daarna verlopen in de regel probleemloos.

ACTIEPLAN

- Net zoals veel andere hondenrassen heeft ook de chihuahua te maken met een aantal ernstige erfelijke afwijkingen, zoals patellaluxatie, de ziekte van Calvé-Legg-Perthes, hydrocephalus en mitralisklepinsufficiëntie. Goede fokkers fokken niet met ouderdieren die bepaalde erfelijke afwijkingen vertonen.
- De chihuahua heeft helaas geen sterk gebit. Voorkom gebitsproblemen door van jongs af aan zijn tandjes regelmatig een poetsbeurt te geven.
- Kleine kwaaltjes die soms op het eerste oog niet zo ernstig lijken, kunnen dat wel zijn. Houd je chihuahua goed in de gaten en ga bij twijfel altijd naar de dierenarts.
- Allergieën bij honden veroorzaken meestal huidproblemen. Vraag je dierenarts om advies als je niet weet waar de huidproblemen bij je chihuahua door worden veroorzaakt. Hij dient er zo snel mogelijk van verlost te worden.
- Zorg ervoor dat je chihuahua op tijd zijn vaccinaties krijgt om te voorkomen dat hij een ernstige hondenziekte krijgt.
- Je chihuahua loopt een gezondheidsrisico als je hem meeneemt op vakantie naar bepaalde gebieden. Bescherm hem tegen die risico's of breng hem onder bij kennissen, familie of een hondenpension.
- Geef je chihuahua regelmatig een behandeling tegen wormen.
- Als je niet met je reu of teef wilt gaan fokken, kun je overwegen hem of haar te laten castreren. Bij de teef kun je daarmee bepaalde gezondheidsproblemen voorkomen.

VOORTPLANTING BIJ DE CHIHUAHUA

In dit hoofdstuk behandel ik de zwangerschap en de geboorte bij de chihuahua en vertel ik je waar fokkers zoal mee te maken hebben als zij een nestje chihuahua's besluiten te fokken. Dit hoofdstuk is niet bedoeld als een soort handleiding over hoe je chihuahua's kunt fokken. Het lijkt veel mensen leuk om eens een nestje pups van hun eigen chihuahuateefje te hebben. "Leuk" is echter beslist geen goed argument, zeker niet als ik je vertel dat het fokken van chihuahua's helemaal niet eenvoudig is.

Bij de zwangerschap en de geboorte van de pups van dit ras krijgt men veel vaker met complicaties te maken dan bij andere hondenrassen. Als je als onwetende amateur een nestje zou fokken, dan kun je daar het leven van je teefje én de pups mee op het spel zetten. Dat is iets waar je niet aan moet denken als je veel om je chihuahua geeft. Heb je toch ambities om in de toekomst professioneel fokker te worden? Verdiep je dan in alles wat met het fokken van chihuahua's te maken heeft, volg cursussen op kynologisch gebied, en ga "in de leer" bij een echte fokker, waar je de kunst afkijkt.

De chihuahua is een populair hondenras en de vraag naar dit hondje is groot. Zoals je ongetwijfeld weet, stijgt de prijs bij een grote vraag en een beperkt aanbod. De prijzen die voor chihuahua's worden betaald, zijn de afgelopen jaren dan ook gestegen. Voor chihuahua's zonder stamboom wordt vaak al zo'n € 750 gevraagd én grif betaald. Het zijn vooral de broedfokkers die hier een winstgevende inkomstenbron in zien, maar wellicht zijn er ook chihuahuabezitters die denken wat geld te kunnen verdienen met een nestje.

Waar zij dan niet bij stilstaan, is dat het fokken op een financieel debacle kan uitlopen, vooral wanneer iemand weinig verstand van zaken heeft. Een verkoper (fokker) is namelijk voor de Nederlandse wet aansprakelijk voor het "product" dat hij of zij aflevert. Wanneer een pup een (erfelijk) gebrek blijkt te hebben, heeft de koper het recht de hond terug te brengen en zijn geld terug te eisen. Wanneer je er de Nederlandse jurisprudentie op naleest, zul je vinden dat ook de bijkomende kosten voor de dierenarts, crematie, enzovoorts, voor vergoeding door de fokker in aanmerking komen, als de fokker een "gerechtvaardigd verwijt" kan worden gemaakt. Er is sprake van een "gerechtvaardigd verwijt", indien de fokker wist of in redelijkheid had moeten weten dat een erfelijke afwijking in een of beide bloedlijnen aanwezig was. Nu is dat wellicht niet zo makkelijk te bewijzen, maar desondanks belangrijke informatie om in het achterhoofd te houden.

Een goede chihuahua-fokker fokt zijn dieren uit liefde voor het ras en de instandhouding en verbetering ervan, waarbij de gezondheid van zijn of haar hondjes altijd voorop staat. Die gezondheid proberen fokkers te waarborgen door bepaalde fokregels in acht te nemen. De Nederlandse Chihuahua Club is de rasvereniging in Nederland waarbij de meeste bonafide fokkers zijn aangesloten. Op de website van de NCC staat vermeld dat alle fokkers binnen de vereniging zich aan het fokreglement van de NCC dienen te houden en het Basis Reglement Stambomen van de Raad van Beheer dienen te volgen. In het fokreglement van de NCC vind je de voorwaarden waaraan de ouderdieren moeten voldoen (o.a. op het gebied van gezondheid en leeftijd), de regels die de fokker dient na te leven, en de voorwaarden om pups te laten plaatsen op de puppielijst van de NCC. Het Basis-reglement Stambomen beschrijft vooral de eisen waaraan het teefje voor het fokken moet voldoen en de regels voor inteeltbeperking.

Een professioneel fokker heeft de ruimte (liefst een vrijstaand huis met tuin) om zijn dieren te laten opgroeien en spelen, en de tijd om ze te verzorgen. Er zal 24 uur per dag iemand bij de honden aanwezig moeten zijn, zeker als een teefje moet bevallen of de pups net geboren zijn. Het fokken van honden is niet iets wat je er even bij doet of waar je een paar weken vakantie voor opneemt. Het grootbrengen van een nestje pups totdat ze naar hun nieuwe eigenaar gaan, kost ontzettend veel tijd. Als pups met de fles moeten worden bijgevoed, zullen zij 's nachts hun bed uit moeten. Er moet ook enorm veel schoonmaakwerk worden verricht, omdat pasgeboren pups natuurlijk nog niet zindelijk zijn. Zelf ken ik een fokster die bijna dag en nacht met haar dieren bezig is. Tijd voor zichzelf heeft ze nauwelijks, maar ze zou geen andere baan willen. Haar hondjes zijn haar leven.

Een zwangerschap bij de chihuahua, de geboorte van de pupjes en de zorg daarvoor brengt dus heel wat met zich mee. Voor dat er überhaupt een zwangerschap bij de chihuahua tot stand kan worden gebracht, moet door de dierenarts worden bekeken of het teefje wel geschikt is om zwanger te worden en of ze helemaal gezond is. Ten eerste moet ze volwassen zijn en dat is ze als ze ongeveer anderhalf tot twee jaar oud is. Een teefje dat nog niet volwassen is, loopt het risico haar zwangerschap niet volledig uit te kunnen dragen. Dit betekent dat ze bij haar eerste loopsheid, die meestal plaatsvindt wanneer het teefje tussen de zes en acht maanden oud is, nog niet gedekt mag worden. Ten tweede moeten teef en reu als ouderpaar bij elkaar passen. Voor het karakter van de pups past bij een drukke teef een rustige reu het best, of andersom. Ook is het gewicht van beide hondjes van belang. De teef mag niet te klein en te licht zijn. Zo'n 2,5 kilogram is een ideaal gewicht. De reu mag niet veel groter en zwaarder zijn dan de teef, anders bestaat het risico dat de kopjes van de embryo's te groot worden en bij de bevalling niet door het geboortekanaal van het teefje passen.

Om de zwangerschap bij het teefje tot stand te brengen, moet een geschikte reu worden gezocht. Professionele fokkers zullen een reu proberen te vinden die aan de eisen voor dekreuen voldoet. Het maken van goede afspraken met de eigenaar van de dekreu is belangrijk om de kans op een eventueel conflict zo klein mogelijk te maken. Het is vrij gebruikelijk om een vast bedrag af te spreken voor de “dienstverlening” van de reu. Hierbij bepaalt de prijs die er voor een pup wordt betaald de richting. Sommige dekreu-eigenaren worden liever betaald in natura en willen de eerste keus hebben uit het nest. Maar wat te doen als blijkt dat de teef niet zwanger is geworden of het nestje, zoals bij de chihuahua niet ongebruikelijk, slechts uit één pup bestaat? Dit zijn maar een paar voorbeelden van scenario's waar men van te voren rekening mee dient te houden.

De reu wordt bij de teef thuis uitgenodigd voor de dekking. Niet andersom, want anders zou ze worden afgeleid en heeft ze geen aandacht voor de reu. Maar voor het zover is, moet ze eerst loops zijn. Vaak is het moeilijk te bepalen of een chihuahua loops is. Chihuahua's zijn namelijk heel schoon op zichzelf en likken vaak alle sporen van loopsheid weg. Het beste moment om een chihuahua te laten dekken is rond de dertiende dag van de loopsheid, wanneer de druppeltjes bloed die ze verloor, hebben plaatsgemaakt voor een lichtroze afscheiding. Rond die tijd zal ze namelijk ook haar eisprong hebben.

De dierenarts kan ongeveer drie à vier weken na de dekking bepalen of het teefje zwanger is. Later tijdens de dracht kan een echo worden gemaakt. Met een echo is echter lang niet altijd precies te bepalen hoeveel pups zich in de buik van het teefje bevinden. De fokker merkt vaak zelf al aan het gedrag van zijn of haar hondje of ze moeder gaat worden. Sommige chihuahua-teefjes worden ineens veel aanhankelijker dan ze eerder waren. Het kan in het begin zelfs voorkomen dat ze door de hormonale veranderingen een aversie krijgen tegen bepaald voedsel. Toch zal de eetlust van het zwangere teefje geleidelijk groter worden. Haar voeding dient nu voor een groot gedeelte uit eiwitten in de vorm van vlees te bestaan om de embryo's in haar steeds dikker wordende buikje goed te kunnen laten groeien. In het begin van haar dracht zal het teefje veel behoefte hebben aan rust, maar ze heeft ook voldoende beweging nodig om zo fit te blijven dat ze straks de bevalling aankan.

Het komt nogal eens voor dat een teefje schijnzwanger is, want haar hormonale systeem gaat ervan uit dat ze bij iedere loopsheid wordt bevrucht. Een schijnzwangerschap kan enkele weken duren en begint ongeveer twee maanden na het begin van de loopsheid. Soms sleept ze allerlei spulletjes naar haar mandje en doet ze alsof ze een nestje heeft. Haar melkklieren zwellen op en ze produceert zelfs melk.

De dracht van een chihuahua duurt gemiddeld 63 dagen. Een teefje dat zwanger is van slechts één pup zal vermoedelijk een langere dracht hebben. Een teefje dat meerdere pups krijgt, bevalt meestal iets eerder. Chihuahua's krijgen nooit grote nesten. Meestal worden er één tot vijf pups geboren. Voor de op handen zijnde bevalling is het belangrijk dat ze een rustig, tochtvrij plekje heeft waar ze zich op haar gemak voelt. Haar eigen mandje is waarschijnlijk te klein om in te bevallen en daarom is een speciale werpkist ideaal. De bodem van de werpkist wordt bedekt met kranten en daarop komt een laag van warm, zacht materiaal. In de weken voor de bevalling slaapt het teefje al in de werpkist en wordt het voor haar een vertrouwde plek.

Als de bevalling nadert, zal het teefje nesteldrang gaan vertonen en onrustig rondlopen. Ze probeert een nestje te maken en ze rilt en hijgt een beetje. Haar voerbak eet ze meestal niet meer leeg en soms geeft ze zelfs over. Wanneer de weeën beginnen, draait ze wat rondjes en gaat daarna op haar zij liggen. Hoewel dat niet erg comfortabel lijkt, zijn er teefjes die tijdens de bevalling blijven staan. De weeën komen om de tien minuten en duren een paar seconden. Bij de eerste weeën wordt een vruchtzakje het geboortekanaal in geperst. Als dit breekt, verliest het teefje wat vocht en slijm. De eerste pup moet nu binnen twee uur geboren worden. Zo niet, dan dient de dierenarts te worden gewaarschuwd. Meestal wordt eerst het kopje van de pup geboren, al is een geboorte in stuitligging ook mogelijk. Het pupje komt ter wereld in het vruchtvlies. Zodra de pup het moederlichaam heeft verlaten, wordt het vlies kapotgemaakt en de navelstreng verbroken door het teefje zelf of door de persoon die haar tijdens de bevalling bijstaat. Het teefje likt de pup schoon en stimuleert hiermee meteen zijn ademhaling. De andere pupjes worden met tussenpozen van tien tot tachtig minuten geboren. Na elk pupje komt een placenta, die meestal door het teefje wordt opgegeten.

Zoals ik al eerder heb verteld, verloopt de bevalling bij de chihuahua zelden probleemloos. Omdat chihuahua's over het algemeen kleine nestjes krijgen, worden de pups in het buikje van de moederhond vaak (te) groot, waardoor zij niet door de bekendoorgang kunnen en/of er bekneld in raken. Fokkers houden meestal al rekening met complicaties en hebben ruim voor de bevalling alles klaarstaan om als het nodig mocht zijn direct met het teefje naar de dierenarts te kunnen vertrekken. Die bekijkt dan of een keizersnede noodzakelijk is of dat met weeënopwekkers kan worden volstaan.

Als alle pups geboren zijn, moeten ze meteen bij het kersverse moedertje gaan drinken. De eerste twee weken na hun geboorte zijn ze nog blind, maar kunnen wel al kruipend de tepel van hun moeder vinden. De fokker helpt meestal een handje bij het aanleggen van de pups. De eerste melk (ook wel colostrum genoemd) is heel belangrijk, omdat die veel antistoffen tegen ziekten bevat. Door het drinken van de melk is een pup ongeveer acht tot twaalf weken beschermd tegen ziekten. Soms duurt het

een paar dagen voordat de melkproductie bij het teefje goed op gang komt. Een enkele keer produceert ze te weinig melk. De fokker moet de pups dan bijvoeden met de fles. Hij of zij weegt de pupjes dagelijks om te controleren of ze aangekomen zijn en dus genoeg melk binnenkrijgen. Behalve de dag na de geboorte moeten ze elke dag een beetje aankomen.

Het zogen van de pups kost het teefje veel energie en daarom heeft ze extra voeding en vocht nodig. Hoeveel extra is afhankelijk van het aantal pups dat ze heeft gekregen. Na een week of zes krijgen de pups kleine, scherpe melktandjes en dat is het moment waarop het teefje zal proberen het zogen te verminderen en uiteindelijk stop te zetten. De pups mogen nog wel drinken als troost, maar ze zijn dan al volledig gespeend.

Indien de fokker wil dat de pupjes een stamboom meekrijgen naar hun nieuwe baas, zal hij of zij deze moeten aanvragen bij de Raad van Beheer op Kynologisch gebied. Voorwaarde is dat de vader- en moederhond ook beide een stamboom hebben. Ongeveer drie weken na de dekking dient de fokker een dekkingsformulier aan de Raad te versturen en binnen tien dagen na de geboorte van de pups moet het geboorteformulier bij de Raad ontvangen zijn.

De chipper van de Raad van Beheer op Kynologisch gebied komt langs om de pupjes te chippen als ze tussen de vijf en acht weken oud zijn. Alle rashondenpups die in Nederland zijn geboren en worden geregistreerd door de Raad van Beheer, worden sinds 1998 van een chip met een registratienummer voorzien. De eerste inenting van de pupjes vinden meestal plaats als ze ongeveer acht weken oud zijn. Op die leeftijd kunnen ze ook worden ontwormd.

Wanneer een fokker lid is van de Nederlandse Chihuahua Club en de pupjes wil verkopen, kan hij of zij deze op de NCC-puppielijst laten plaatsen. De pups moeten dan wel gefokt zijn volgens het fokbeleid van de club en het Basisreglement Stambomen van de Raad van Beheer.

SAMENVATTING

- Het fokken van chihuahua's kan het best worden overgelaten aan professionals.
- Als je ambities hebt om chihuahua-fokker te worden, zul je veel kennis moeten vergaren, zowel praktisch als theoretisch.
- Bij een goede chihuahua-fokker staat het geluk en de gezondheid van de hondjes altijd voorop. Hij of zij is vaak 24 uur per dag met de chihuahua's bezig.
- Een chihuahuateef en -reu moeten qua karakter en grootte bij elkaar passen om een goed ouderpaar te vormen.
- De eigenaren van de teef en de reu dienen voor de dekking een aantal afspraken met elkaar vast te leggen.
- Na ongeveer drie à vier weken na de dekking kan de dierenarts vaststellen of het teefje drachtig is.
- De zwangerschap bij de chihuahua duurt gemiddeld 63 dagen.
- Chihuahua's krijgen in het algemeen kleine nestjes van 1 tot 5 pups.
- De bevalling van een chihuahuateefje verloopt vaak met complicaties.
- Als de pups niet genoeg melk krijgen van de moederhond, moeten ze door de fokker worden bijgevoed.
- Een fokker die lid is van de Nederlandse Chihuahua Club kan de pups op de puppielijst laten plaatsen indien hij of zij zich aan de fokregels van de Club en aan het Basisreglement Stambomen van de Raad van Beheer op Kynologisch gebied heeft gehouden.
- De fokker kan dan ook een stamboom voor de puppies aanvragen.

NAWOORD

Na het lezen van dit boek besef je je vast en zeker wat een bijzonder hondje de chihuahua is. Ik hoop dan ook van harte dat je nog enthousiaster bent geworden om alles uit je chihuahua te halen wat erin zit, want dat is echt een heleboel! Wat is er leuker dan de beste maatjes te worden met je hondje en ervoor te zorgen dat hij overal en voor iedereen aangenaam gezelschap is? Zoals gezegd in dit boek, moet je daar wel tijd en liefde in steken. Geef niet te gauw op. Onthoud dat geduld een schone zaak is en dat de aanhouder wint! De chihuahua is een intelligent hondenras dat graag leert. Doe daar je voordeel mee. Ik wens jou en je chihuahua het allerbeste toe en hoop dat jullie samen heel gelukkig worden!

Peter Plasman

Peter Plasman

Belangrijke websites

De rasvereniging: www.nederlandsechihuahuacclub.info

Op deze website vind je heel veel informatie over de chihuahua. Je vindt er tevens per provincie de namen, adressen en websites van fokkers die bij de rasvereniging zijn aangesloten.

De Raad van Beheer op Kynologisch gebied: www.raadvanbeheer.nl

De overkoepelende rashondenvereniging in Nederland, die zich bezighoudt met alles wat te maken heeft met het fokken van rashonden, zoals gezondheid, welzijn, stambomen en hondensport.

De Dierenbescherming: www.dierenbescherming.nl

Op de website van De Dierenbescherming vind je onder andere de honden die in asiels in Nederland verblijven en die herplaatst mogen worden.

Mijn eigen website: www.chihuahua-pup.com

Op mijn websites behandel ik zeer regelmatig problemen waar chihuahuabezitters mee zitten.

Andere hondenwebsites die de moeite waard zijn:

www.puppies-en-honden.com

www.hondenpage.com

www.hondenplaza.nl

www.vanpuppytothond.nl

www.famouschihuahua.com

Colofon

Copyright © 2012 (Peter Plasman)

Auteur : Peter Plasman

Eindredactie : Anja Frederiks - AFK Vertalingen - te Purmerend

Druk : 1 - 2012

Vormgeving : Capable4 Multimedia, www.capable4.nl - te Kerkenveld

Uitgeverij : In eigen beheer uitgegeven

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, door middel van druk, fotokopieën, geautomatiseerde gegevensbestanden of op welke andere wijze ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.